

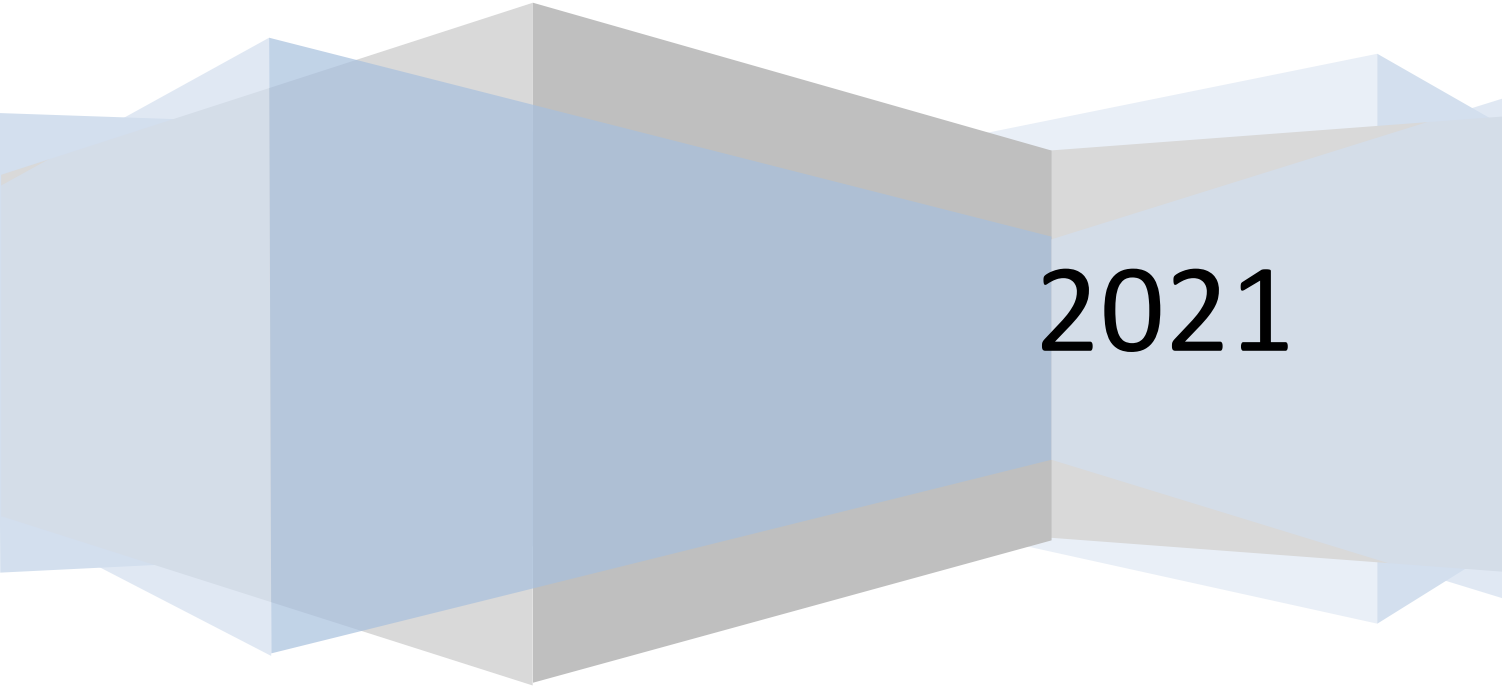
RANUAN KUNTA

KUNTASTRATEGIA

KUNNAN TALOUSARVIO 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA 2022-2023

Valtuusto 16.11.2020

LUONNOS

2021

SISÄLLYSLUETTELO

I KUNTASTRATEGIA 2019 - 2030.....	3
-----------------------------------	---

II RANUAN KUNNAN VUODEN 2021 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2022-2023 TALOUSSUUNNITELMA

1	YLEISPERUSTELUT	17
1.1	Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta	17
1.2	Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät	17
1.3	Väestö ja työpaikat	20
1.4	Talousarvion rakenne ja talousarvion sitovuus	22
1.5	Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain	24
2	KÄYTTÖTALOUSOSA	27
3	TULOSLASKELMAOSA	74
4	INVESTOINTIOSA	77
5	RAHOITUSOSA	78
6	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	79
7	OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET	81
8	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET	84

ROHKEA RANUA

Arktinen kunta innostaa uuteen

Kuntastrategia
2019-2030

Rohkea
Ranua

Rohkea Ranua innostaa uuteen

Olemme laatineet kädessäsi olevan kuntastrategian lukuisissa visiotyöpajoissa yhdessä kunnan luottamushenkilöiden, työntekijöiden, kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa. Työpajoissa on rohkaistu kaikkia sidosryhmiä luomaan, ja tuomaan omia näkemyksiään **tulevaisuuden Ranuasta**. Kaikissa työpajoissa lähtökohtana on ollut luontaisten vahvuusiemme hyödyntäminen. Keskiössä on pidetty merkityksellisuuden kokemusta; sitä kuinka jokainen voi strategian kautta löytää oman tehtävänsä ja aktiivisesti rakentaa yhteistä Ranuaa. Strategiatyön tärkeimmäksi elementiksi **on noussut Rohkea Ranua - arktinen kunta innostaa uuteen**. Tätä olemme tarkastelleet ennakkoluulottomasti hyödyntäen maaseutua koskevia megatrendejä.

Toimiva strategia ymmärtää nykyisiä ja tulevia asukkaitaan sekä heidän tarpeitaan kokea rikasta maaseutukulttuuria, yhdessä tekemistä ja yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja yrittämistä. Strategia katsoo noin kymmenen vuoden päähän, mikä on riittävän pitkä aikaväli halutun tahtotilan saavuttamiseksi. Olemme halunneet tehdä strategiasta **toimivan, elinvoiman johtamisen työkalun, jossa on selkeät tavoitteet, ja joihin jokainen kuntalainen ja yhteistyökumppani voi tarttua**. Strategia antaa kannustavan elementin myös rohkealle ja ennakkoluulottomalle päätöksenteolle.

Kestävä luontoymmärryksemme rakentuu historiastamme ja rikkaasta eränkäyntikulttuurista. **Digitalisaation ja kansainvälistymisen ansiosta pystymme vahvistamaan Rohkeaa Ranuaa kaupan, matkailun, palvelun ja teollisuuden keskittymänä.** Osaava ja kestävästi hoidettu **maaseutu toimii luontokokemusten eheyttäjänä ja mahdollistaa uutta elinvoimaa** uusiutuviissa energiantarpeissa ja luonnontuotteiden hyödyntämisessä.

Kotiseurakkaus, hiljaisuus, puhdas luonto, hyvin hoidettu ympäristö sekä toimivat, nykyaikaiset, terveelliset ja turvalliset lähipalvelumme luovat edellytykset laadukkaalle asumiselle, työnteolle, yrittämiselle ja kasvavalle väestölle. Uusien alueiden kaavoituksella ja olemassa olevien kaavojen muutoksilla pystymme tarjoamaan valmiita rakennuspaikkoja vakituiseen asumiseen, yrittämiseen ja vapaa-ajanviettoon. **Olemme aidosti lähellä luontoa ja logistisesti helposti saavutettavissa.**

Toivon sydämestäni, että uusi kuntastrategia innostaa meitä jokaista ja antaa uusille kuntalaisille mahdollisuuden sijoittua Ranualle. Ranualla oleva **Mitä uutta -ajattelu haastaa innostamaan uuteen ja rakentaa yhteistä kansainvälistyvää kestävää elinvoimaa ja hyvinvointia.**

Sirpa Hakala
kunnanjohtaja

Visio:

Rohkea Ranua
– Arktinen kunta
innostaa uuteen

Toiminta- ajatus:

Ajantasaiset ja laadukkaat
lähipalvelut ja yrittämisen
toimintaympäristöt syntyvät
yhdessä tekemällä.

Arvot:

Kunnan arvoja ovat
rohkeus, kestävyys,
palvelualttius, yhteisöllisyys ja
oikeudenmukaisuus.

2019

2021

Kuntastrategia on työkalu, jonka tavoitteet toteutuvat, kun meistä jokainen työskentelee niitä kohti. Kuntastrategia rakennetaan nykyisestä tulevaisuuteen visioiden. Megatrendit ja muut muutokset, kuten ilmastoon- ja elämäntapojen muutos, vaikuttavat tulevaisuuden näkymiin. Se miten ilmiöt otetaan vastaan, voidaan kääntää joko eduksi tai niihin voidaan kompastua. Siksi kymmenen vuoden aikajänne on tärkeä perspektiivin tuoja valintojen ja toimenpiteiden avuksi.

Kuntastrategiassa huomioidaan kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen sekä kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetty palvelutavoitteet.

Megatrendit (Lähde: SITRA)

Työn muutos

- digitalisoituminen ja teknologian kehitys
- virtuaalitodellisuus
- elinikäinen oppiminen

Demokratian muutos

- vertaistiedon aseman nousu
- some ja verkottunut maailma

Talouden muutos

- kiertotalous ja kestävien talousmallien arvostuksen nousu
- hyvinvointi ennen talouskasvua

2025

2029 2030

Strategiset päämäärät
2019-2030

1

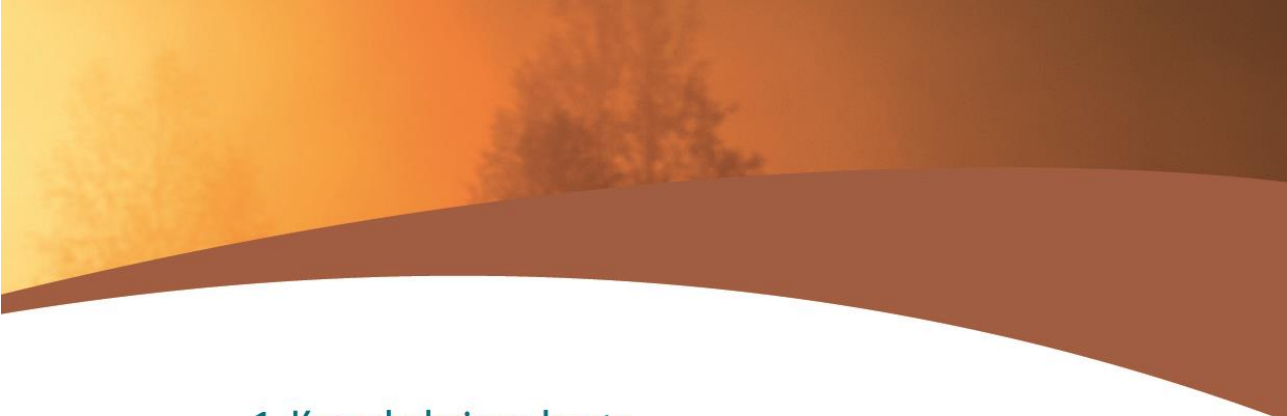
Kasvuhakuinen
kunta

2

Hyvinvoiva
Kuntalainen

3

Elinvoimainen ja
kansainvälistyvä
yritystoiminta

1. Kasvuhakuinen kunta

Kasvuhakuisuudella tarkoitetaan sitä, että:

Asetetaan rohkeat kasvutavoitteet yrittäjyyteen ja työpaikkoihin sekä vakinaiseen että vapaa-ajan asumiseen.

Omistaja- ja henkilöstöpolitiikkaa tehdään määrätietoisesti kestävää kuntataloutta rakentaen.

Hyödynnetään kunnan hyvää sijaintia, kehityskäytäviä ja mainearvoa, ja kerrotaan siitä ulospäin.

2. Hyvinvoiva Kuntalainen

Kuntalaisten hyvinvointia varten:

Hyödynnetään paikallista luontoa, harrastusympäristöjä ja yhteisöllisyyttä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Kehitetään lähi- ja digipalvelujen joustavaa saatavuutta, millä tuetaan valinnanvapautta.

Ollaan avoimia sekä dialogisia ja rakennetaan yhdessä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

3. Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta

Elinvoimaista ja kansainvälistyvää yritystoimintaa tavoitellaan:

Erottamalla kaupan, palvelun, teollisuuden ja matkailun tarjonnassa rohkeasti niillä vahvuuksilla, mitä jo on ja mitä kehitetään.

Tutkimalla ja kasvamalla luonnon raaka-aineita innostavaksi osaajaksi.

Vahvistamalla yhteistyön ja vuorovaikutuksen kulttuuria.

1

Kasvuhakuinen kunta

TAVOITE:

Yrittäjyyden ja työpaikkojen sekä vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen kasvu.

TEOT:

- Markkinoidaan Ranuaa investointikohteena.
- Huolehditaan infran toimivuudesta; kaavoituksesta, tonttitarjonasta, kasvupalveluista, nopeista yhteyksistä ja puhtaasta vedestä.
- Rakennetaan innostavaa toimintaympäristöä.
- Sparrataan kasvua kansallisella ja kansainvälisellä verkostomaisella yrityskehittämisellä sekä hyödynnetään uusia ja nousevia ilmiöitä.
- Viestitään ulospäin Rohkea Ranua ja Ranua ilmiöt -sisällöillä, sekä jaetaan onnistumiset.
- Hyödynnetään oppisopimuskoulutuksen ja koulutussopimusten tuomat mahdollisuudet sekä turvataan sosiaalinen työllistäminen.
- Kartoitetaan ja rakennetaan yhdessä ratkaisuja palvelujen tuottamiseen kolmannen sektorin kanssa.

TAVOITE:

Kestävä kuntatalous sekä määrätietoinen omistaja- ja henkilöstöpolitiikka.

TEOT:

- Hoidetaan kuntataloutta järkevästi ja ylläpidetään kilpailukykyistä verotusta.
- Vahvistetaan kuntakonsernin hankintaosaamista, ja ohjataan hankintoja uusia työpaikkoja, uusia yrityksiä sekä kestävästä kehitystä ja elinkaariratkaisuja mahdollistamaan suuntaan.
- Luodaan ilmapiiri ja puitteet työssä viihtymiselle, elinikäiselle oppimiselle sekä vastuun tunnistamiselle, ottamiselle ja jakamiselle.
- Annetaan arvoa koulutukselle ja tiedolla johtamiselle. Johdetaan asiakkuuksia ja ilmiöitä kokonaisvaltaisesti.
- Hyödynnetään omistajapolitiikkaa ja konsernijohtamista kasvun veturina.
- Mahdollistetaan sähköiset palvelut ja etätyö hyvillä kuituyhteyksillä.

TAVOITE:

Kunnan hyvän sijainnin, infran ja mainearvon hyödyntäminen.

TEOT:

- Markkinoidaan kasvukeskusten yrityksille ja toimijoille palvelujen laajentamismahdollisuuksista Ranualle.
- Arvostetaan sitoutunutta työvoimaa ja kotiseuturakkautta.
- Korostetaan asumisen turvallisuutta ja ympäristön puhtautta.
- Eletään ja viestitään arktiseen, puhtaaseen luontoon ja selkeisiin vuodenaikoihin perustuvasti. Kartutetaan mainearvon sisältöä yhdessä.
- Otetaan käyttöön uusimmat innovaatiot ja teknologiat ilmastotyössä.
- Hyödynnetään aineetonta pääomaa.

PALVELULUPAUS:

Teemme töitä sen eteen, että vuoteen 2030 mennessä:

- Kestävät, paikalliset ratkaisut tuottavat kasvua ja työtä.
- Kaavoituksella on kehitetty ratkaisuja asumisen ja yrittämisen muutoksessa syntyviin haasteisiin.
- Etätyö on arkipäivää.
- Ranuan kuntatalous on hyvässä kunnossa ja verotus on kilpailukyinen muihin kuntiin verrattuna.

2 Hyvinvoiva Kuntalainen

TAVOITE:

Kehittyä edelläkävijäksi luontoon, harrastusympäristöihin ja yhteisöllisyyteen sekä esteettömyyteen perustavassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

TEOT:

- Lisätään yhteisöllisyyttä ja avoimuutta.
- Hyödynnetään arktisen luonnon, hiljaisuuden ja puhtauden vaikutuksia.
- Kehitetään ja ylläpidetään monipuolisia kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia.
- Käytetään oman alueen palveluja.
- Suunnitellaan, päivitetään ja toteutetaan esteettömiä toimintaympäristöjä.
- Opitaan verkostoista ja hankkeista, ja tuodaan hyviä käytänteitä kaikille ikäryhmille.

TAVOITE:

Mahdollistaa lähi- ja digipalveluiden joustava saatavuus ja valinnanvapaus.

TEOT:

- Huolehditaan verkon yli toimivien palvelujen vaihtoehtojen lisäämisestä ja saatavuudesta.
- Innostetaan, arvostetaan ja hyödynnetään kolmannen sektorin toimijoita ja vapaaehtoisia.
- Tuotteistetaan lähipalveluja kuntalaisille. Lisätään valinnan mahdollisuutta monipuolistamalla palvelujen räätälöityvyyttä.
- Kehitetään ja kehitetään etätössä ja etäopiskelumahdollisuuksissa. Tunnistetaan tietotyön ominaisuudet ja tarpeet.

TAVOITE:

Luoda avoimia ja dialogisia käytänteitä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

TEOT:

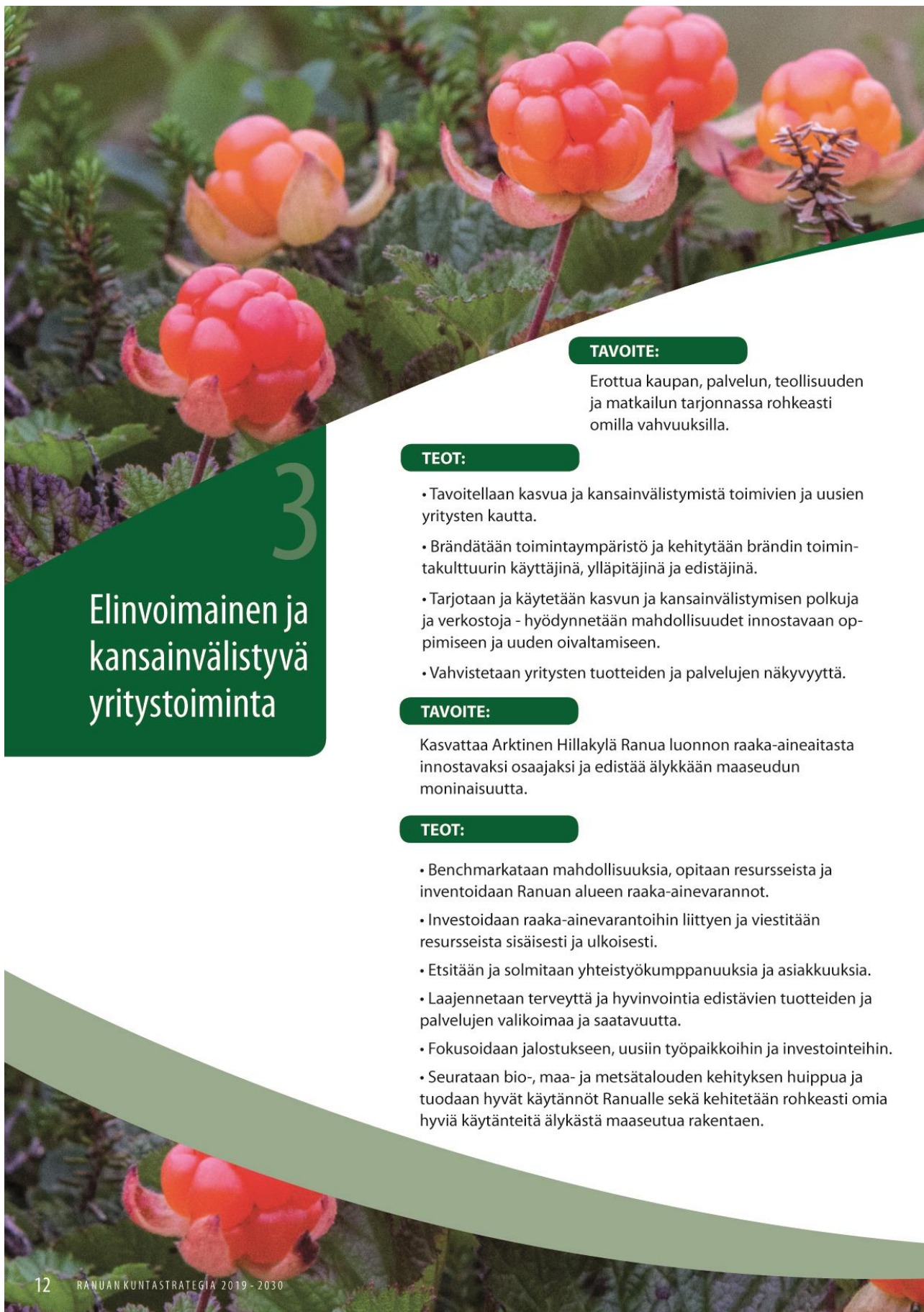
- Tehdään ja teetetään ennakkovaikutus-arviointeja osana päätöksentekoa.
- Kehitetään palveluja yhdessä ja asiakaslähtöisesti sekä hyödynnetään kokemusasiantuntijuutta.
- Luodaan toimivat viestintämallit ja tiedottamisen tavat sisäiseen ja ulkoiseen viestintään.

PALVELULUPAUS:

Luomme puitteet sille, että vuoteen 2030 mennessä :

- Ranualla eletään terveellisesti ja turvallisesti kaikissa elämänvaiheissa.
- Esteettömyys on huomioitu palveluissa ja toimintaympäristöissä.
- Palvelut valitaan kaikille ikäryhmille laaditusta laadukkaasta ja monipuolisesta tarjottimesta.
- Viestintää ja vuorovaikutusta toteutetaan nykyaikaisilla keinoilla luotettavasti ja avoimesti.

3

Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta

TAVOITE:

Erottaa kaupan, palvelun, teollisuuden ja matkailun tarjonnassa rohkeasti omilla vahvuuksilla.

TEOT:

- Tavoitellaan kasvua ja kansainvälistymistä toimivien ja uusien yritysten kautta.
- Brändätään toimintaympäristö ja kehitetään brändin toimintakulttuurin käyttäjinä, ylläpitäjinä ja edistäjinä.
- Tarjotaan ja käytetään kasvun ja kansainvälistymisen polkuja ja verkostoja - hyödynnetään mahdollisuudet innostavaan oppimiseen ja uuden oivaltamiseen.
- Vahvistetaan yritysten tuotteiden ja palvelujen näkyvyyttä.

TAVOITE:

Kasvattaa Arktinen Hillakylä Ranua luonnon raaka-aineita innostavaksi osaajaksi ja edistää älykkään maaseudun moninaisuutta.

TEOT:

- Benchmarkataan mahdollisuuksia, opitaan resursseista ja inventoidaan Ranuan alueen raaka-ainevarannot.
- Investoidaan raaka-ainevarantoihin liittyen ja viestitään resursseista sisäisesti ja ulkoisesti.
- Etsitään ja solmitaan yhteistyökumppanuuksia ja asiakkuuksia.
- Laajennetaan terveyttä ja hyvinvointia edistävien tuotteiden ja palvelujen valikoimaa ja saatavuutta.
- Fokusoidaan jalostukseen, uusiin työpaikkoihin ja investointeihin.
- Seurataan bio-, maa- ja metsätalouden kehityksen huippua ja tuodaan hyvät käytännöt Ranualle sekä kehitetään rohkeasti omia hyviä käytänteitä älykästä maaseutua rakentaen.

TAVOITE:

Vahvistaa yhteistyön ja vuorovaikutuksen kulttuuria elinvoiman nostajana.

TEOT:

- Rakennetaan ja hyödynnetään osaavaa kumppanuusverkostoa elinvoiman eri osa-alueilla.
- Opitaan yhdessä ja toimitaan avoimesti muutostarpeisiin reagoiden.
- Innostetaan ja kannustetaan toinen toisiamme luovuuteen ja rohkeuteen sekä elinvoiman yhteiseen rakentamiseen.
- Kuunnellaan, keskustellaan ja heittäydytään uusiin ideoihin - yhdessä.

PALVELULUPAUS:

Mahdollistamme, että vuoteen 2030 mennessä:

- Rohkean Ranuan kasvuyritykset brändäävät liiketoimintaansa kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Elinvoimainen älykäs maaseutu laajentaa työn tekemisen, asumisen ja yrittäjyyden mahdollisuuksia.
- Luonnon raaka-aineista tuotetaan arvonlisää.
- Tavoitteet tunteva yritysneuvonta, sitoutunut kumppanuusverkosto ja vuorovaikutus tuovat nostetta elinvoimaisuuteen.

Kuntastrategian askelmerkit

Kuntastrategian toteutuminen päätöksentekoa, suunnittelua ja kehittämistä ohjaavana toimintana varmistetaan strategiaan kuuluvilla toimenpideohjelmilla, vastuualueilla ja seurannalla. Kuntastrategiaan perehtyminen ja sen käyttöön saattaminen tehdään vaiheittain ja vastuualueittain.

Vaiheet:

Valtuuston vahvistamasta kuntastrategiasta järjestetään tilaisuuksia kunnan luottamushenkilöille ja työntekijöille, ranualaisille yrityksille ja järjestöille sekä kuntalaisille.

Kuntastrategia julkaistaan verkkojulkaisuna sekä painettuna julkaisuna. Julkaisua toimitetaan kunnan luottamushenkilöille, työntekijöille, ranualaisille yrityksille ja järjestöille sekä kuntalaisille ja sidosryhmille.

Vastuualueet:

Valtuusto vahvistaa kuntastrategian, seuraa strategian toteutumista ja evästää uuden valtuuston valtuustokausittain kehitystyön seurantaan.

Kunnanhallitus päättää ja sovittaa kuntastrategian mukaisesti yhteen eri palvelusektoreiden ja yksiköiden valmistelemat toimenpideohjelmat.

Yksiköt ja palvelusektorit valmistelevat toimenpideohjelmansa.

Kuntalaisella on tärkeä rooli osallistua ja vaikuttaa päätöksentekoon. Kuntalainen käyttää kuntastrategian ohjaamia toimia, joten kokemukset ja palaute käytännöistä ovat tärkeä osa matkalla kohti kuntastrategian päämääriä.

Toimenpideohjelmat:

- elinkeino-ohjelma
- hyvinvointikertomus ja turvallisuussuunnitelma
- maankäyttösuunnitelma ja asunto-ohjelma
- konserniohjeet
- viestintäsuunnitelma
- kotouttamisohjelma
- vanhuspalveluohjelma
- vammaispoliittinen ohjelma
- päihde- ja mielenterveysohjelma
- lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointiohjelma
- vuosittaiset talousarvio ja toimintasuunnitelma.

Lisäksi toimenpiteiden tueksi laaditaan kylien ja kunta-keskuksen masterplan.

Toimenpideohjelmiin sisällytetään kestävän kehityksen näkökulma ja ilmastotyö. Toimenpiteissä onnistumista seurataan kunnallisilla, alueellisilla ja valtakunnallisilla mittareilla. Tahtotila vuoteen 2030 asetetaan mittareihin perustuen.

Seuranta:

Kuntastrategian toimeenpanon ja kehityssuunnan tarkistus ja ohjaus tehdään valtuustokausittain. Tarkistus ja ohjaus kohdennetaan toiminnan ja tulosten arviointiin ja onnistumiseen, sekä talouden seurantaan.

Tarkastuspisteet ovat 2021, 2025 sekä 2029. Valtuustokautensa päättänyt valtuusto evästää uuden valtuuston kuntastrategian toimenpiteisiin ja päämääriin. Uusi valtuusto tarkistaa valtuustokautensa alussa menneen kauden toimenpiteiden tulokset ja arvioi onnistumista. Tulosten ja onnistumisten perusteella valtuusto ohjaa kuntastrategian toimeenpanon suuntaa.

Tahtotila 2030

- Ranualla on 4 000 asukasta, 350 yritystä, 1 800 vapaa-ajan asuntoa.
- Työllisyysaste on vähintään 62 %.
- Huoltosuhde on enintään 1,9
- Jalostusaste, paikallistuotanto ja omavaraisuus otetaan seurattaviksi indikaattoreiksi ja niissä tavoitellaan nousua.
- Hiilidioksidipäästöt ja energiatehokkuus otetaan seurattaviksi indikaattoreiksi ja niissä tavoitellaan kuormittavuuden ja päästöjen laskua.

II RANUAN KUNNAN VUODEN 2021 TALOUSARVIO SEKÄ VUOSIEN 2022-2023 TALOUSSUUNNITELMA

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.2 Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät

Valtuuston 18.11.2019 vahvistamassa vuoden 2020 talousarviossa ennakoitiin, että vuosikatetta kertyisi 819.684 euroa ja tilikauden ylijäämä olisi 5.379 euroa.

Vuonna 2020 kunnan kokonaistalous on toteutunut pääosin vahvistettujen suunnitelmien mukaan. Myös valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet tultaneen saavutamaan. Tätä kirjoitettaessa (lokakuu 2020) on vielä epävarmuutta siitä, minkä verran koronatilanne sekä kalliit hoitokustannukset tulevat vaikuttamaan erikoissairaanhoidon kustannusten ylittymiseen. Toisaalta alitusta budjetoituun tulee käytöstä poistettujen kiinteistöjen purkukustannuksista, sillä purkamistyö siirtyy myöhemmäksi.

Kuntatalousohjelman mukaan talouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Kuntien tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuo-

den 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt koronaviruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Akuutista kriisistä selviämiseksi maan hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana. Mittaluokaltaan merkittävin kuntiin kohdistuva toimenpide oli vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa osoitettu, toisiaan täydentävistä toimenpiteistä muodostunut kuntien tukipaketti. Tukipaketin toimet kohdentuivat pääosin vuoteen 2020 ja se oli yhteensä noin 1,4 mrd. euroa.

Kuntatalouden haasteena on sopeutuminen kohti koronakriisin jälkeistä aikaa ja kohti normaalia rahoitusuraa. Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista. Työllisyyden ja yritystoiminnan näkökulmasta pandemian alkuvaiheessa keväällä 2020 vaikutukset kohdistuivat erityisesti kuntiin, joiden elinkeinorakenteessa palvelu-, logistiikka-, tapahtuma- ja matkailualan merkitys on suuri, toisin sanoen suuriin kaupunkeihin sekä pienempiin matkailusta riippuvaisiin kuntiin.

Kuntatalouden suurin ongelma koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi on pitkään jatkunut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Ikäihmisten määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja sote-menoja, ja tämä kehitys tulee jatkumaan alkavalla vuosikymmenellä. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa. Demografinen muutos lisäksi eriyttää erikoisten ja olosuhteiltaan erilaisten kuntien talouskehitystä.

Vuoden 2019 tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalouden toimintakate heikkeni noin 1,3 mrd. euroa ja vuosikate noin 0,3 mrd. euroa. Vaikka kuntien talouden keskeiset tunnusluvut heikkenivät, verorahoituksessa oli kuitenkin myönteistä kehitystä. Kuntatalouden lainakanta jatkoi kasvuaan 2,5 mrd. eurolla yhteensä 21,9 mrd. euroon. Myös kuntakonsernien vuosikate heikkeni edelleen ja lainakanta kasvoi selvästi.

Valtio turvaa peruspalvelujen järjestämistä jatkamalla kuntatalouden tukitoimia myös vuonna 2021. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 milj. euron lisäys, josta 20 milj. euroa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen, ja yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Lisäksi kuntakonsernien kertyneen alijäämän kattamiskauden väliaikaisella pidentämisellä koskevalla kuntalain muutoksella helpotetaan kaikkien kuntien tilannetta ja annetaan lisää aikaa talouden sopeuttamiselle. Koronavirustilanteeseen välittömästi liittyvät kustannukset esimerkiksi testaukseen, jäljittämiseen ja potilaiden hoitoon liittyen korvataan kunnille täysimääräisesti. Tähän varataan vuonna 2021 yhteensä 1,66 mrd. euroa.

Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, mikä laajentaa oikeutta saada maksutonta opetusta. Hankkeeseen kohdennetaan lisärahoitusta 22 milj. euroa vuonna 2021. Lisäksi oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen nostamiseen kohdennetaan 53 milj. euroa vuonna 2021, ja lisäksi siihen liittyen lähihoitajien koulutuksen lisäämiseen osoitetaan 20 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakia uudistetaan, minkä arvioidaan vähentävän maksutuloja 17 milj. eurolla vuonna 2021. Kuntien valtionosuuksiin tehdään vastaava lisäys. Varhaiskasvatuksen kehittämiseen kohdennetaan 15 milj. euroa. Varhaiskasvatustuksumaksuja alennetaan, mikä vähentää kuntien maksutuloja vuositasolla 70 milj. eurolla. Muutos tulee voimaan 1.8.2021, joten maksutulojen alenema on vuonna 2021 vain 30 milj. euroa. Maksutulojen menetys kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pysyvästi kahdella prosenttiyksiköllä.

Valtion toimenpiteet vahvistavat kokonaisuutena kuntataloutta 865 milj. eurolla vuonna 2021 vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Suuri osa kuntataloutta vahvistavista toimista on määräaikaista, mutta hallitus päätti budjettiriihen yhteydessä käynnistää myös kunta- ja palvelutalouden tulevaisuuden suuntaviivojen valmistelutyön. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta valmistellaan. Uudistus siirtäisi sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimen tehtävät kunnilta perustettaville sote-maakunnille.

Sopimuskausi on kaikissa kunta-alan sopimuksissa 1.4.2020-28.2.2022. Sopimukset noudattavat kustannustasoltaan ns. yleistä linjaa eli niiden kustannusvaikutus on 23 kuukauden sopimusjaksolla 3,04 prosenttia. Palkkakustannukset nousevat vuonna 2020 keskimäärin 0,09 prosenttia verrattuna vuoden 2019 vuosikeskiarvoon. Luvun pienuuteen vaikuttaa muun muassa vertailuvuoden 2019 tammikuussa maksettu kertaerä, joka nostaa sen vuoden vuosikeskiarvoa. Vuonna 2021 palkkakustannukset nousevat vastaavasti keskimäärin 2,07 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Sopimusratkaisun seurauksena kilpailukyky sopimuksessa sovitut työajan pidennykset poistuvat 31.8.2020 lukien lukuun ottamatta lääkärisopimusta.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit olivat vuonna 2019 noin 4,0 mrd. euroa, josta kuntien osuus oli noin 2,7 mrd. euroa ja kuntayhtymien noin 1,3 mrd. euroa. Investoinnit kasvoivat edellisvuoteen verrattuna noin 200 milj. euroa, josta valtaosa perustui kuntayhtymien investointien kasvuun. Kuntatalouden lainakanta kasvoi noin 2,5 mrd. eurolla yhteensä 21,9 mrd. euroon. Lainanotto kasvoi voimakkaasti sekä kunnissa että kuntayhtymissä.

Painelaskelman perusteella negatiivisen vuosikatteen ja alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan lähivuosina. Vuonna 2020 vuosikatteen arvioidaan olevan negatiivinen vain 13 kunnalla, mutta vuonna 2021 jo 39 kunnalla ja tarkastelukauden lopulla 66 kunnalla. Myös alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan selvästi. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä näyttäisi kasvavan erityisesti 2 000–5 000 asukkaan kuntakokoryhmässä, ja alle 2 000 asukkaan kunnista puolella vuosikate olisi negatiivinen vuonna 2024.

Suomen Pankin arvion mukaan BKT:n odotetaan supistuvan vuonna 2020 noin 4,7 prosenttia. Vuosina 2021 ja 2022 BKT:n arvioidaan kasvavan 2-3 prosentin vauhtia. Vaikka taantuma näyttäisi jäävän keväällä pelättyä pienemmäksi, se on silti syvä ja toipuminen voi olla hidasta.

Ranuan kunta on tehostanut toimintojaan ja hillinnyt kustannustensa kasvua viimeisten vuosien aikana mm. ulkoistamalla, hyödyntämällä luonnollista poistumaa ja täyttölupakäytännöillä. Vuoden 2021 talousarviossa panostetaan kunta- ja palveluiden laatu- ja palveluun, mm. hoivamitoituksen etukäteiseen asteittaiseen nostamiseen ikäihmisten ja vammaisten palveluissa sekä henkilöstöresurssien lisäämiseen Business Ranuan yritysneuvontapalveluissa ja sivistystoimen hallinnossa. Kunta odottaa sote-uudistuksen toteutumista, jotta jatkuvasti kasvaviin, vaikeasti ennustettaviin ja vuosittain vaihteleviin sote-kustannusten rahoittamiseen saadaan leveämmät hartiat. Tällöin kunnan palveluissa ja toiminnoissa painopiste voidaan siirtää elinvoiman kasvattamiseen. Pittemällä aikavälillä kunnan ja kunnassa toimivien yritysten palveluissa keskitytään alueen omien kilpailukykytekijöiden hyödyntämiseen sekä digitaalisen myynnin ja markkinoinnin vahvistamiseen.

Verohallinnon 19.10.2020 julkaiseman tiedon mukaan verovuonna 2019 maksettava kunnallisvero Ranualla oli 8,45 milj. euroa, jossa on muutosta edelliseen vuoteen verrattuna +3,5 %. Yhteisöverotuoton ja kiinteistöverotuoton ennustetaan kasvavan 7 %.

Kunnan tuloveroprosentti säilytetään entisellään 19,75 %:ssa. Kiinteistöveroprosentit säilytetään myös ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistöveroprosentti 0,50 %, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 %.

Talousarviovuonna 2021 verotuloja odotetaan kertyvän yhteensä 9.800.000 euroa ja valtionosuuksia 21.184.000 euroa, mikä on 104.000 euroa suurempi kuin vuodelle 2020 budjetoitu kertymä.

1.3 Väestö ja työpaikat

Ranuan väkiluku on muuttunut vuodesta 1970 lukien alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukossa on esitetty myös Tilastokeskuksen uusin (2019) väestöennuste vuosille 2030 ja 2040.

Vuosi	Väkiluku	Muutos-%
<i>Kehitys:</i>		
1970	6278	
1980	5603	-10,7
1990	5655	+ 0,9
2000	5052	-10,7
2010	4337	-14,1
2018	3895	-10,2
2019	3783	-12,8
<i>Tilastokeskuksen ennuste:</i>		
2030	3270	- 13,5
2040	2953	- 9,7

Vuoden 2020 syyskuun lopussa kunnan väkiluku oli 3 712 asukasta. Vuodenvaihteen tilanteeseen verrattuna väestö on vähentynyt 71 asukkaalla ts. -1,9 prosentilla, kun vastaava vähennys vuonna 2019 oli 89 asukasta ts. -2,3 %. Kunnan tavoitteena oleva asukasluvun vakiinnuttaminen 4 000 asukkaaseen edellyttää merkittävän työpaikkakokonaisuuden perustamista paikkakunnalle, koska samanaikaisesti kunnan työpaikat vähenevät. Suhangon kaivoshankkeen käynnistymisellä olisi merkittävä vaikutus väkiluku- ja työllisyystilanteeseen. Päätös kaivoksen mahdollisesta tehtäen suunnitelmakaudella. Talousarviovuonna panostetaan erityisesti elinkeinojen kehittämiseen.

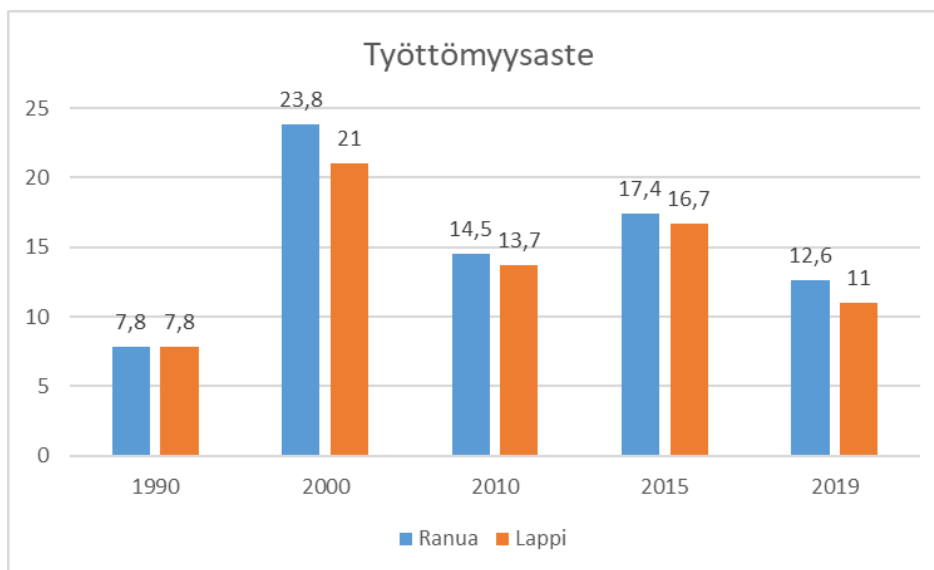
Ranuan kunnan väestön ikä- ja sukupuolirakenne 31.12.2019 oli alla olevan taulukon mukainen (suluissa 10 vuotta aiemmin ollut tilanne/31.12.2009). Taulukossa on vertailu myös Lapin kuntiin.

	Ranua	Lappi
<i>Asukasluku, joista</i>	3 783 (4 407)	177 161 (183 748)
0-14 v.	17,7 % (20,4)	14,9 % (15,8)
15-64 v.	53,7 % (60,5)	59,8 % (65,9)
yli 65 v.	28,6 % (19,1)	25,3 % (18,3)
<i>Naisia</i>	48,1 % (47,0)	50,0 % (49,9)

Viimeisimmän vuodelta 2018 saatavissa olevan tilaston mukaan Ranualla oli työvoimaa 1459, joista työllisiä 1248 ja työttömiä 211. Työvoiman ulkopuolella oli 2437, joista alle 14-vuotiaita 721, opiskelijoita 257, eläkeläisiä 1336, varus-/siviilipalvelumiehiä 6 ja muita 117.

Ranualla oli vuonna 2019 1690 asutokuntaa. Rivi- ja pientaloissa asuvien asutokuntien osuus oli 94,6 %. Vuokra-asunnoissa asuvien asutokuntien osuus oli 23,6 %.

Alla olevassa taulukossa on esitetty työttömyysasteet (keskimäärin kuukaudessa) vuosina 1990, 2000, 2010, 2015 ja 2019. Vertailu on myös Lapin kuntiin yhteensä.

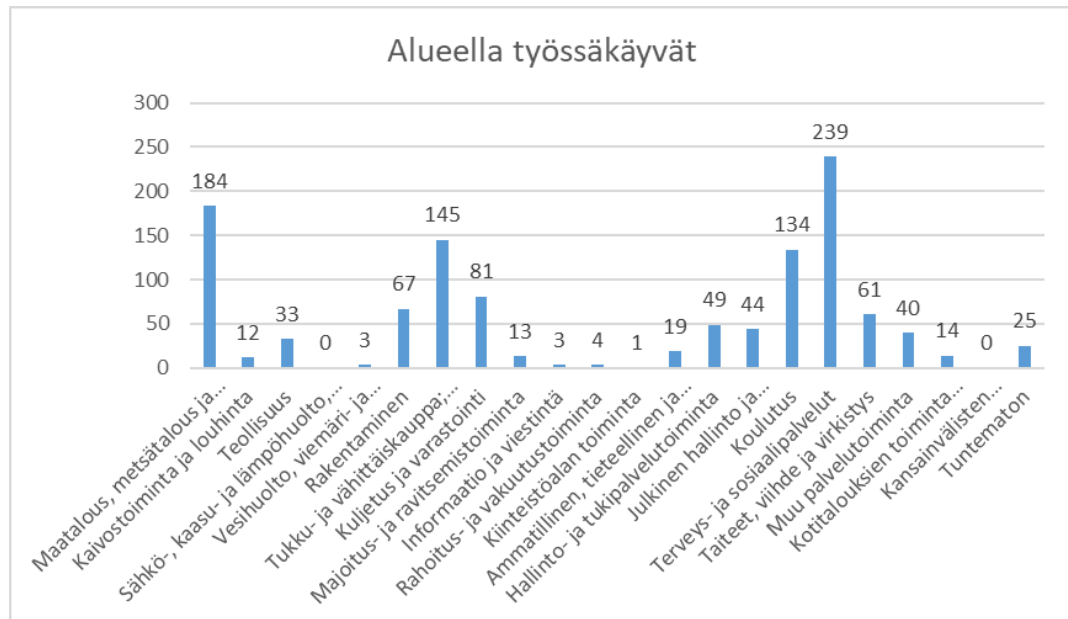

Vuoden 2020 syyskuun tiedon mukaan Ranualla oli työttömiä työnhakijoita 177 (edellisen vuoden vastaava luku 162) ja työttömyysaste oli 12,1 % (10,8 %). Lapissa vastaavat luvut olivat 10 541 (8 392) ja 13,0 % (10,7 %).

Alla olevassa taulukossa on esitetty työpaikat työnantajasektorin mukaan Ranualla 31.12.2018. Vertailussa myös Lappi.

	Ranua	%	Lappi	%
<i>Työlliset</i>	1 171	100,0	71 385	100,0
<i>Palkansaajat</i>	920	78,6	63 761	89,3
<i>Valtio</i>	8	0,7	4 687	6,6
<i>Kunta</i>	439	37,5	18 695	26,2
<i>Valtioenemm.Oy</i>	16	1,4	1 978	2,8
<i>Yksityissektori</i>	453	38,7	37 982	53,2
<i>Tuntematon</i>	4	0,3	419	0,6
<i>Yrittäjät</i>	251	21,4	7 624	10,7

Alla olevassa kuviossa on esitettyä työpaikat toimialan mukaan Ranualla 31.12.2018.

1.4 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Valtuusto hyväksyy tässä talousarviossa toimintamenot, toimintatulot ja toimintakateen kunnanhallitusta ja hallintokuntia sitoviksi tulos/vastuualueitasolla.

Kunnanhallitus ja lautakunnat vahvistavat sitovat käyttösuunnitelmat tulosityksikkö I-tasolla. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaansa edelleen alaisilleen viranhaltijoille ja määrittellä samassa yhteydessä käyttösuunnitelman sitovuustason.

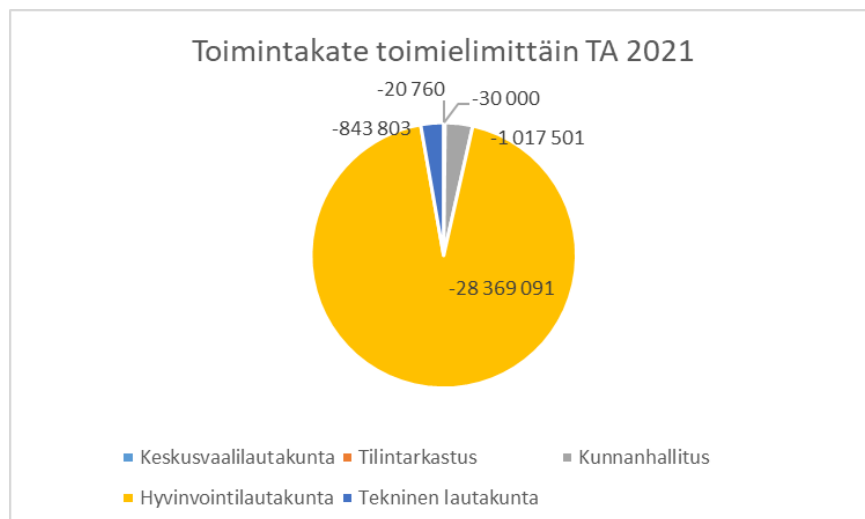
Investointiosassa määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia taseryhmittäin (pitkävaikutteiset menot, maa- ja vesialueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, koneet ja kalusto sekä käyttöomaisuusarvopaperit). Kunnanhallitus ja tekninen lautakunta hyväksyvät investointiosan yksityiskohtaisemmat hankekohtaiset käyttösuunnitelmat.

Tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät ovat sitovia valtuuston nähden. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

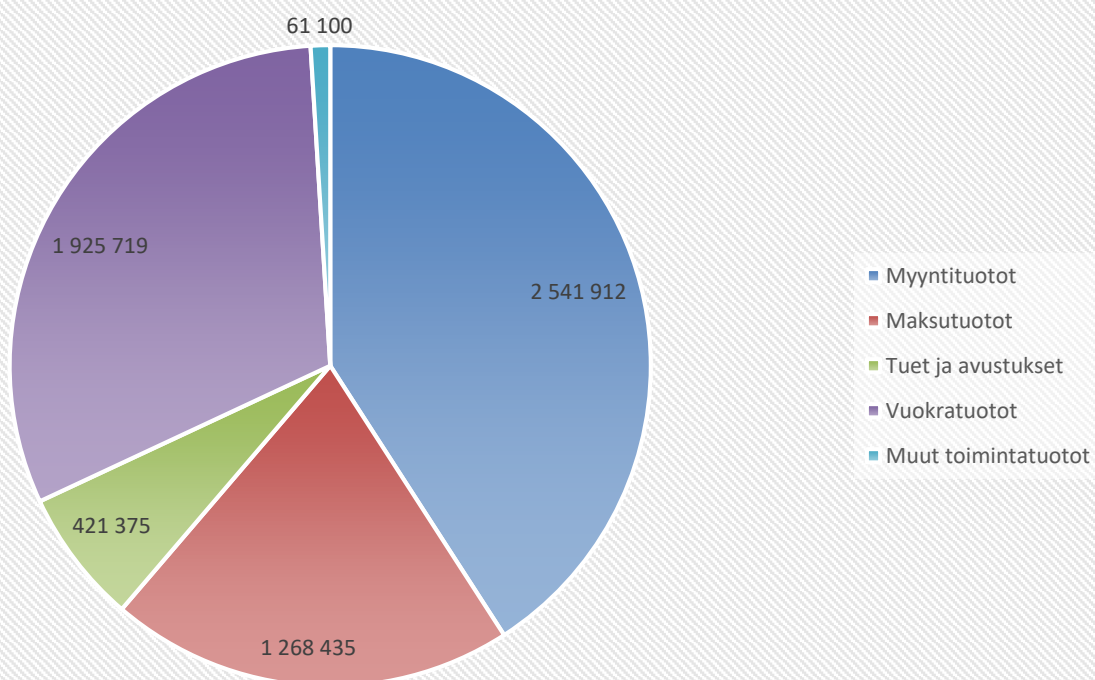
1.5 Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain

HALLINTOKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos%	TS 2022	TS 2023
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 991					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 489		-20 760			-14 031
TOIMINTAKATE	-498		-20 760			-14 031
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 439	-25 000	-30 000	20,0	-30 000	-30 000
TOIMINTAKATE	-34 439	-25 000	-30 000	20,0	-30 000	-30 000
KUNNANHALLITUS						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	864 578	673 343	744 542	10,6	744 542	744 542
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 831 813	-1 546 934	-1 762 043	13,9	-1 792 002	-1 780 502
TOIMINTAKATE	-967 235	-873 591	-1 017 501	16,5	-1 047 460	-1 035 960
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 867 324	3 990 709	3 616 439	-9,4	3 614 439	3 614 439
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-30 981 183	-31 276 010	-31 985 530	2,3	-31 959 767	-31 894 490
TOIMINTAKATE	-27 113 859	-27 285 301	-28 369 091	4,0	-28 345 328	-28 280 051
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 833 814	1 726 053	1 857 560	7,6	1 878 763	1 878 763
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 334 985	-3 712 477	-2 701 363	-27,2	-3 135 051	-3 235 051
TOIMINTAKATE	-1 501 171	-1 986 424	-843 803	-57,5	-1 256 288	-1 356 288
KOKO KUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 578 707	6 390 105	6 218 541	-2,7	6 237 744	6 237 744
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 195 909	-36 560 421	-36 499 696	-0,2	-36 916 820	-36 954 074
TOIMINTAKATE	-29 617 202	-30 170 316	-30 281 155	0,4	-30 679 076	-30 716 330

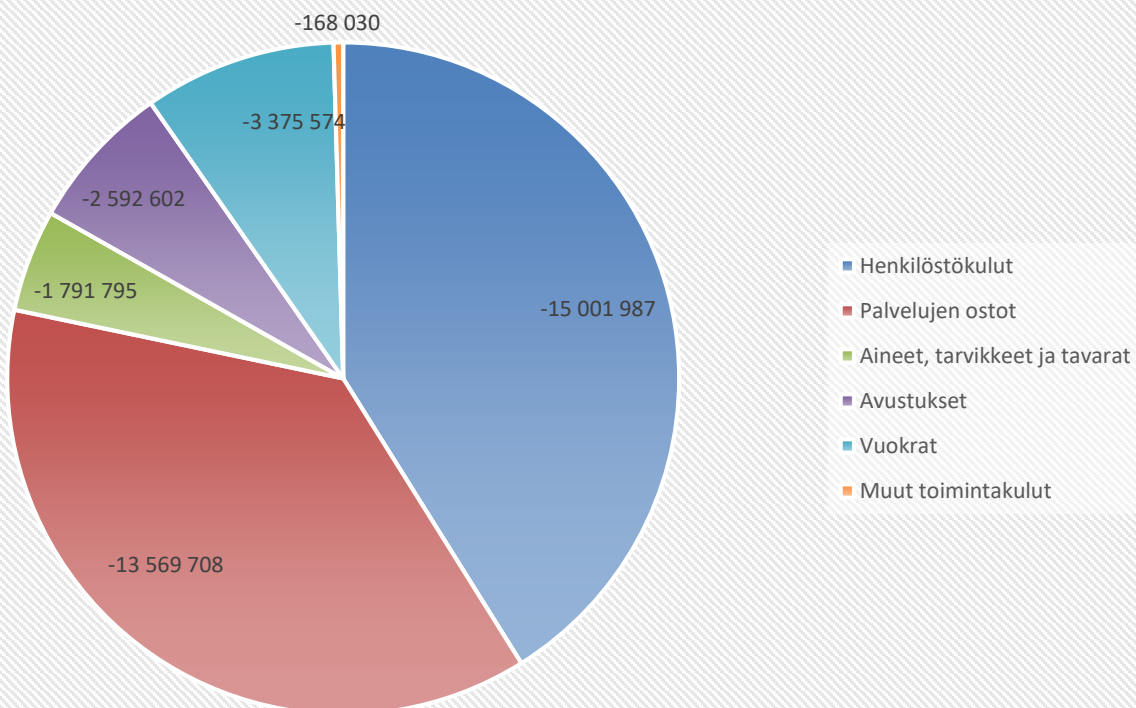
Alla olevassa kuviossa on esitetty toimintakate toimielimittäin talousarviovuonna 2021. Seuraavalla sivulla on esitettynä kokonaistulojen ja menojen jakauma.

TULOT 2021

MENOT 2021

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 578 707	6 390 105	6 218 541	6 237 744	6 237 744
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 195 909	-36 560 421	-36 499 696	-36 916 820	-36 954 074
TOIMINTAKATE	-29 617 202	-30 170 316	-30 281 155	-30 679 076	-30 716 330
Verotulot	9 772 404	9 800 000	9 800 000	10 100 000	10 400 000
Valtionosuudet	20 679 949	21 080 000	21 184 000	20 854 000	20 654 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	50 754	50 000	50 000	45 000	45 000
Muut rahoitustuotot	291 076	260 000	260 000	165 000	215 000
Korkokulut	-62 008	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Muut rahoituskulut	371	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
VUOSIKATE	1 115 344	819 684	812 845	284 924	397 670
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-779 194	-814 305	-807 388	-787 214	-787 067
Arvonalentumiset	-1 465 016				
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-1 128 866	5 379	5 457	-502 290	-389 397
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	392 708				
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-736 158	5 379	5 457	-502 290	-389 397

RAHOITUSOSA		TP 2019	TA 2020	TAES 2021	TS 2022	TS 2023
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	1 115 343	819 684	812 845	284 924	397 670
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	115 049				
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 112 031	-1 000 000	-1 675 000	-1 610 000	-685 000
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	+					
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+	59 327				
Toiminnan rahavirta	+/-	177 688	-180 316	-862 155	-1 325 076	-287 330
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	-1 321				
Antolainasaamisten vähennykset	+	14 994	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-360 622	-330 000	-330 000	-330 000	-330 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		-169 261	-485 316	-1 167 155	-1 630 076	-592 330
Lainakanta 31.12.		3 034 502	2 747 000	2 417 000	2 087 000	1 757 000
Investointien tulorahoitus, %		100,3	82,0	48,5	17,7	58,1
Kassavarat 31.12.		5 961 606	5 476 290	4 309 135	2 679 059	2 086 729

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuusto asettaa käyttötalousosassa kunnan toiminnalle tavoitteet sekä vahvistaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot on esitettyinä bruttoperiaatteella.

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Tehtävä/tulosalue: Vaalit

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	12 991					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 991					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-9 707		-12 000		-11 000	100,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 055		-1 398		-2 097	100,0
Muut henkilösivukulut	-180		-362		-434	100,0
Palvelujen ostot	-2 280		-4 000		-500	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-267		-3 000			100,0
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 489		-20 760		-14 031	100,0
TOIMINTAKATE	-498		- 20 760		-14 031	100,0

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Kunnallisvaalit toimitetaan 4/2021. Vuonna 2022 ei toimiteta tämän hetken tiedon mukaan vaaleja. Vuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit.

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA
Tehtävä/tulosalue: Tarkastustoimi

Toiminnan lyhyt kuvaus/
palveluajatus: Tarkastuslautakunta asetetaan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden ajaksi.

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 150	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-161					
Muut henkilösivukulut	-8	-47	-54	-54	-54	14,9
Palvelujen ostot	-30 120	-21 423	-26 416	-26 416	-26 416	23,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-30	-30	-30	-30	
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 439	-25 000	-30 000	-30 000	-30 000	20,0
TOIMINTAKATE	-34 439	-25 000	-30 000	-30 000	-30 000	20,0

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	KUNNANHALLITUS Yleishallinto Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Tehtäväalueeseen kuuluvat valtuusto, kunnanhallitus, kunnanjohtaja, edustus/suhdetoiminta ja toimikunnat, jäsenmaksut, verotuskustannukset, velkaneuvonta ja löytöeläinten säilytys.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75
	Kiinteistöveroprosentit:					
	• vakinainen asuminen	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
	• yleinen	1,00	1,10	1,10	1,10	1,10
	• muut asuinrakennukset	1,10	1,15	1,15	1,15	1,15
Tulorahoituksen riittävyys kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut	Vuosikate €/asukas	295	210	217	76	106
Lainanotto pitkävaikutteisten investointien rahoittamiseen	Lainamäärä €/asukas	894	676	644	556	468
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolot pv/hlö	17,5	<15	<15	<15	<15
	Kehityskeskustelut käyty %	100	100	100	100	100
	Työhyvinvointikysely	Tehty	Tehdään	Tehdään	Tehdään	Tehdään

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	100					
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	1 521					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 621					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-145 068	-119 100	-122 100	-122 100	-122 100	2,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-29 175	-22 208	-21 925	-21 925	-21 925	-1,3
Muut henkilösivukulut	-3 239	-3 844	-4 655	-4 655	-4 655	21,1
Palvelujen ostot	-192 715	-198 844	-195 117	-195 117	-195 117	0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 371	-1 900	-2 100	-2 100	-2 100	10,5
Avustukset	-80 600	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	
Vuokrat	-16 013	-18 269	-33 546	-33 546	-33 546	83,6
Muut toimintakulut	-25 101	-3 300	-5 300	-5 300	-5 300	60,6
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-513 282	-377 465	-398 743	-394 743	-394 743	5,6
TOIMINTAKATE	-511 661	-377 465	-398 743	-394 743	-394 743	5,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman toimeenpano sekä uusien yritysten, investointien ja työpaikkojen saaminen paikkakunnalle.
- * Muutos-, työkyky- ja tiedolla johtamiseen panostaminen sekä toimintakulttuuriin ja epävarmuuden sietoon valmentautuminen.
- * Sote-uudistuksen käynnistymiseen varautuminen ja hallinnonalojen rajapintojen tarkastelu ja tarvittavien rakenteellisten muutosten tekeminen.
- * Valmistautuminen tulevan kunnan toimintaan ja talouteen – tulevan kunnan rooli – elinvoima- ja hyvinvointijohtaminen keskiöön.
- * Kuntastrategian ja laajan hyvinvointikertomuksen (sisältäen turvallisuussuunnitelman) päivittämisen käynnistäminen kesäkuussa uuden valtuuston aloittaessa toimintansa. Samassa yhteydessä toteutetaan taloustutkimuksen asukas- ja yritystutkimuskyselyt.
- * Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen ja kouluttaminen.
- * Suunnitelmakauden alussa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti kunnassa noudatettavien ohjeiden ja sääntöjen päivittämistarvetta.
- * Keskustie 30 (Business Ranua) huoneiston osakkeiden lunastaminen.
- * Palvelutuotannon ja prosessien uudistaminen ja sopeuttaminen ikärakenteen muutokseen. Aktiivisen henkilöstöpolitiikan toteuttaminen palvelutuotannon muutos- ja uudelleenorganisointilanteissa.
- * Koko kuntakonsernissa tavoitellaan työprosessien tehostamista ja keskittymistä asiakastyöhön hyödyntäen ajanmukaisia toimintatapoja ja prosesseja.
- * Järjestö-, kylätoiminta-, kylätalo- ym. avustuksiin varataan 10 000 euroa. Määräraha jaetaan hakemusten perusteella. Kaikki avustukset tulee hakea asetetussa määräajassa. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on hyvinvointi- ja terveysarvojen edistäminen ja noudattaminen toiminnassa sekä rekisteröityminen lappilaiset.fi –palveluun.
- * Kannatus- ja mainosilmoituksiin ei ole varattu määrärahaa.

Tehtävä/tulosalue:	Hallinto- ja ICT-palvelut
Tilivelvollinen:	Hallintojohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tuloksikkö tuottaa joustavasti ja kustannustehokkaasti hallinto- ja ICT-palveluita sekä henkilöstöpäällikköpalveluitä. Tehtäväalueeseen kuuluvat hallintopalvelut, ICT-palvelut, työsuojelu, henkilöstön työsuhteasiat ja työhyvinvointi sekä ammattiyhdistystoiminta.

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Toimistopalvelut:					
Hallintojohtaja	1	1	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1,4	1,4	1,4	1,4
Laskentasihteeri					
Matkailukoordinaattori					
Palkkasihteeri					
Toimistosihteeri					
ICT-palvelut:					
ICT-asiantuntija	2	2	2	2	2

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	818 388	673 343	744 542	744 542	744 542	10,6
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	399					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	818 787	673 343	744 542	744 542	744 542	10,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-193 961	-197 260	-207 800	-207 800	-207 800	5,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-39 288	-46 554	-48 417	-48 417	-48 417	4,0
Muut henkilösivukulut	-5 594	-7 356	-9 319	-9 319	-9 319	26,7
Palvelujen ostot	-403 215	-395 170	-449 578	-449 578	-449 578	13,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 016	-5 085	-8 235	-8 235	-8 235	61,9
Avustukset						
Vuokrat	-71 996	-36 029	-50 489	-50 489	-50 489	40,1
Muut toimintakulut	68	-6 300	-6 300	-6 300	-6 300	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-736 002	-693 754	-780 138	-780 138	-780 138	12,5
TOIMINTAKATE	82 785	-20 411	-35 596	-35 596	-35 596	74,4

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:
Hallinto- ja ICT-palvelut: * Monetran palvelutuotantoprosessien kehittäminen ja tehostaminen sekä sähköistäminen. * Servitetaan ennakoivasti luonnollisen poistuman ja soten myötä vähenevän toimistohenkilöstön työn muotoilua ja tulevaisuuden resurssitarvetta. * ICT-palveluratkaisuvaihtoehtojen, tietohallinnan ja tietoturvan selvittäminen koko kuntakonsernissa. Tie-toarkkitehtuurin ja tiedonhallintamallin hyväksyminen. * Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) ja arkistonmuodostussuunnitelman (AMS) laatiminen, hyväksyminen ja toimeenpano. Samassa yhteydessä otetaan tuotantokäyttöön Dynasty -10 versio. Sähköistymisen jatkaminen ja aineiston siirtäminen sähköiseen säilöön. * Koko kuntaa kattavan kuituverkon hyödyntäminen.

Henkilöstöhallinto:

- * Varhaisen tuen mallin käytön tehostaminen ja työn muokkauksen mahdollisuuksien selvittäminen.
- * Työvoimaa ohjataan aikakriittisiin tehtäviin.
- * Työllistämisyksikön palveluita hyödynnetään avustavissa tehtävissä kunnan kaikissa työyksiköissä.
- * Täyttölupamenettelyn jatkaminen ja kriittinen harkinta virkojen ja toimien täyttämiseksi.
- * Tyky-Online (ePassiFlex) 120 €/henkilö/vuosi.
- * Työhyvinvointia edistetään kehityskeskustelujen, osaamiskartoituksen ja varhaisen tuen avulla. Sairauspoissaolojen määrän vakiinnuttaminen alle 15 pv/hlö.
- * Etätönn mahdollisuuksien hyödyntäminen ja etätönn tekemisen nostaminen yhdestä päivästä kahteen päivään/viikko. Korona-aikana noudatetaan valtioneuvoston suosituksia.

Tehtävä/tulosalue:	Maankäytön suunnittelu
Tilivelvollinen:	Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Yleiskaava, asemakaava ja muu maankäytön suunnittelu.

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Teknisen osaston osastopäällikkö	1/3	1/3	1/3	1/3	1/3

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 266	-9 550	-10 300	-10 300	-10 300	7,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 256	-2 218	-2 400	-2 400	-2 400	8,2
Muut henkilösivukulut	-155	-353	-480	-480	-480	36,0
Palvelujen ostot	-41 461	-47 785	-83 926	-83 926	-72 426	75,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-48 138	-59 906	-97 106	-97 106	-85 606	62,1
TOIMINTAKATE	-48 138	-59 906	-97 106	-97 106	-85 606	62,1

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Varmistetaan riittävä rakennuspaikka- ja tonttitarjonta sekä markkinointi
- * Kirkonkylän asemakaavan osa-alueiden päivitys 2020-2022 (Kolomaa, Vanha Sairaala, Pappilanniemi)
- * Simojärven eteläisen alueen osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen loppuunsaattaminen 2020-2022
- * Kaavoitustyön jatkaminen Simojärven pohjoisosaan ja kaavoittamattomille järviolueille kunnan pohjois-osassa mm. Piittisjärvi 2023 alkaen
- * Simojokivarren kaavojen päivittäminen, mikäli Suhangon kaivosohjelma käynnistyy.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Elinkeinojen kehittäminen Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Elinkeinojen kehittämisen toiminta-ajatuksena on synnyttää yhdessä tekemällä laadukkaat lähipalvelut ja yrittämisen toimintaympäristöt. Tehtäväalueeseen sisältyvät kasvu- ja kansainvälistymispalvelut, yrittäjäneuvonta, markkinointiviestintä sekä uudet kehittämishankkeet.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Uusien työpaikkojen luominen	Uudet yritykset/vuosi	25	>10	>10	>10	>10
	Uudet työpaikat	23	>15	>15	>15	>15
Toimivat yritykset		300	>300	>300	>310	>320
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Asukasmäärä	3780	3850	3750	3750	3750
Työttömyyden vähentäminen	Työttömyysaste (%)	12,6	<13,0	<13,0	<13,0	<13,0
	Työttömien määrä (lkm)	189	<200	<200	<200	<200

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Elinkeinopalvelut:					
Kehittämispäällikkö	1	1	1	1	1
Elinkeinokoordinaattori			1	1	1
Viestintäkoordinaattori			1	1	1

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	44 170					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-161 675	-105 000	-110 000	-140 810	-140 810	4,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-38 601	-24 780	-25 630	-32 809	-32 809	3,4
Muut henkilösivukulut	-4 824	-3 914	-4 965	-6 346	-6 346	26,9
Palvelujen ostot	-123 180	-74 487	-75 757	-71 346	-71 346	1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 508	-3 550	-3 550	-3 550	-3 550	
Avustukset	-13 500	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	
Vuokrat	-12 010	-14 388	-35 098	-35 098	-35 098	143,9
Muut toimintakulut	-45 618	-44 400	-85 000	-90 000	-90 000	102,7
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-405 916	-285 519	-355 000	-394 959	-394 959	26,1
TOIMINTAKATE	-361 746	-285 519	-355 000	-394 959	-394 959	26,1

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kunta järjestää ja tuottaa elinkeinopalvelut kunnan omana toimintana.
- * Kunnan elinkeinojen ja elinvoiman strateginen vastuu ja kehittämisvastuu on kunnanhallituksella ja kunnan elinkeinoelämän ja elinvoiman kehittämistä johtaa kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan tukena toimii elin-

keinotiimi, johon kuuluvat kunnanjohtajan lisäksi hänen varahenkilö, kehittäispäällikkö, viestintäkoordinaattori, tekninen johtaja sekä työllisyyskoordinaattori.

- * Matkailu- ja viestintäpäällikön toimi muutetaan viestintäkoordinaattorin toimeksi. Yhteyspäällikön toimi muutetaan elinkeinokoordinaattorin toimeksi. Viestintäkoordinaattorin toimi täytetään keväällä 2021 ja elinkeinokoordinaattorin toimi syksyllä 2021.
- * Elinkeino- ja viestintäohjelmat päivitetään suunnitelmakaudella. Työn jalkauttaminen yhdessä yrittäjien ja sidosryhmien kanssa.
- * Kunnan tiedottamista ja mainearvoa toteutetaan ja seurataan Meltwater alustalla. Yritysten ja liiketoimintaympäristön tilannetta seurataan Vainun avulla. Somekanavista käytössä ovat Facebook, Instagram ja YouTube. Business Ranuan nettisivuja ylläpidetään brändiin sopien.
- * Business Ranua kartoittaa mahdollisuudet kv-hankkeisiin sekä toteuttaa löydettyihin tarpeisiin vastaavat hankkeet.
- * Business Ranuan toimipiste on osoitteessa Keskustie 30.
- * Kunnan ja kuntakonsernin brändit uudistetaan valtuustokauden alussa.
- * Huolehditaan toimintaympäristön infrastruktuurin toimimisesta. Varmistetaan, että kunnassa on kaavoitettuna riittävä määrä sijainniltaan vetovoimaisia ja kunnallistekniikaltaan rakennuskelpoisia liike- ja teollisuusrakennusten tonttialueita, samoin kuin asuin- ja mökkirakennuspaikkoja. Vapaista tonteista tiedotetaan aktiivisesti.
- * Pidetään yllä asuntokannan ja toimitilojen riittävyyden seuranta. Autetaan yrityksiä löytämään investoinneille rahoitusmuodot.
- * Hillatorin asemaa hillan ja luonnonvarojen kaupan keskuksena vahvistetaan. Hillatorista luodaan matalan kynnyksen myyntipaikka aloitteleville ja jo toimiville yrittäjille sekä varainkeruupaikka yleishyödyllisille yhdistyksille ja järjestöille.
- * Lisätään oppilaitosyhteistyötä ja innovaatiotoimintaa järjestämällä yrittäjille infotilaisuuksia ja työpajoja yhteistyössä koulutusorganisaatioiden ja allianssin kanssa. Tällä tavalla saadaan ammatillisen koulutuksen uudistuneet toimintamallit (oppisopimus, koulutussopimus) yritysten tietoisuuteen ja käyttöön. REDUn kumppanuussopimus on saatu toimimaan, osaajia koulutetaan eri toimialoille.
- * Noudatetaan kunnan/kuntakonsernin yleisiä hankintaohjeita sekä sisäisen valvonnan ohjeita. Ohjeilla turvataan paikkakunnan yrittäjien tasapuoliset mahdollisuudet tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.
- * Tehostetaan Business Ranuan henkilöstön työajankäyttöä. Yrityksen perustamispalvelu hankitaan palvelusetelin kautta määrärahan puitteissa.
- * Talousarviovuonna jatketaan toimintamallin rakentamista, jossa kunnanhallitus, kunnan johto, yritysneuvontapalvelut ja kuntakonsernin tytäryhtiöt käyvät säännöllisesti 1-3 kertaa vuodessa vuoropuhelua kaikkien asiasta kiinnostuneiden ranualaisten yritysten/yrittäjien, Ranuan Yrittäjät ry:n, MTK Ranuan ja Ranuan Matkailuyhdistys ry:n kanssa. Tapaamisten asialista voi olla laaja käsittäen kaikki elinvoimapolitiikkaan kuuluvat toiminnot. Toimintamallia rakennetaan palvelumuotoilun työkaluilla.

Uudet kehittämishankkeet ja muut sitoumukset

- * Kuituverkon hyödyntäminen, digitaalisten sisältöjen kehittäminen hankkeen kautta
- * Suobiomassojen uudet käyttömuodot
- * Mitä Uutta – Kasvua Ranuan Yrittäjyyteen
- * Vesistöjen hyvinvointi – osallistutaan mahdollisuuksien mukaan veden laatua parantaviin hankkeisiin
- * Vähähiilinen Lappi -hanke
- * Redun kumppanuussopimus
- * House of Lapland -kumppanuusohjelma
- * Kehittämistyön keskiössä on yritysten tarpeet ja käytettävissä olevat kehittämiskumppanit
- * Peräpohjolan Leader ry:n rahoituksen hyödyntäminen
- * Osallistutaan talousarviovuonna 10.000 eurolla yhteismarkkinointiin Ranuan Matkailuyhdistys ry:n kautta
- * Välkky – Matkailun vähähiilisyys ja taloudellinen kestävyys
- * N-Y-T Peräpohjolan Leaderin hanke yritysten perustamiseen ja liiketoiminnan sparraukseen
- * Nuorten työllistämistä ja työelämään kiinnittymistä tuetaan tulevalle suunnitelmakaudella seuraavilla tukitoimilla (avustukset ovat määrärahasidonnaisia)
 - Työllistämisyksikkö koordinoi kesätyöpaikkatukea (15.000 euroa)
 - Tuen tarkoituksena on ohjata nuoria työnantajan koulutuksella työtehtäviin sekä tukea nuorten elämänuran valintaa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Maaseututoimi Hallintojohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Maaseutualueen elinkeinojen ja palvelujen ylläpitämisen edistäminen. Maaseutuyritysten säilyttäminen sekä suunnitelmallinen kehittäminen.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Nykyisten työpaikkojen säilyttäminen	Tilojen määrä	126	120	120	120	120
Toiminnasta luopumisen alaisista tiloista 30 % jatkaa tuotantoa isännöydenvaihdoksella.	Isännöydenvaihdosten määrä	1	1	1	1	1
Maatalousyrietykset investoivat tuotantorakennuksiin	Investointeja koskevien rahoitushakemusten määrä	2	1	1	1	1

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP 2019	TA 2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Palveluita käyttävien maatalousyrietysten lkm	124	120	120	120	120
Lypsykarjatilojen lkm	24	21	20	20	20
Lihakarjatilojen lkm	16	15	15	15	15
Lammastilojen lkm	1	1	1	1	1
Hevostilojen lkm	1	1	1	1	1
Kasvinviljelytilojen lkm	60	59	59	58	58
Porotaloustilojen lkm	20	22	22	22	22
Erikoisviljelytilojen lkm	2	1	2	3	3

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-52 861	-57 363	-57 808	-57 808	-57 808	0,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset	-52 666	-45 200	-45 200	-39 200	-39 200	
Vuokrat	-3 516	-8 727	-9 428	-9 428	-9 428	8,0
Muut toimintakulut	-19 432	-19 000	-18 620	-18 620	-18 620	-2,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-128 475	-130 290	-131 056	-125 056	-125 056	0,6
TOIMINTAKATE	-128 475	-130 290	-131 056	-125 056	-125 056	0,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Peräpohjolan Leader ry:n toiminnan tavoitteena on maaseutualueiden elinvoimaisuuden edistäminen ja asukkaiden kannustaminen omaehtoiseen kehittämistoimintaan. Peräpohjolan Leader ry neuvoo ja rahoittaa yhdistysten sekä aloittavien ja toimivien yritysten kehittämistoimenpiteitä. Vuonna 2021 laaditaan Peräpohjolan Leader ry:n strategia seuraavaksi ohjelmakaudeksi. Mukaan valmisteluun kutsutaan myös Ranuan kunta sekä asukkaat ja yrittäjät. Euroopan unionin ohjelmakauden päättymisestä huolimatta rahoittaminen jatkuu myös ohjelmakausien välisellä siirtymäkaudella, joka kestää arviolta vuodet 2021 - 2022.
- * Maatalousyrittäjille järjestetään 1 koulutustilaisuus ja kunta muistaa MTK- Ranuan valitsemaa vuoden maatalousyrittäjää sekä isännöydenvaihdoksen tehneitä maatalousyrittäjiä. Määrärahaa on varattu 1200 euroa.
- * Eläinlääkärisubventioihin on varattu 24.000 euron sitova määräraha. Eläinlääkärisubventioissa noudatetaan kunnanhallituksen päätöstä ja subvention perusteita tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä. Vuodesta 2021 lähtien korotetaan viljelijöiden omavastuusuutta.
- * 120 h maksullisen lomitukseen on varattu 20.000 euron sitova määräraha. Tuntihinta määräytyy käytettyjen tuntien mukaan ja on sama kaikille maksullista lomitusta käyttäville.
- * Lomatoimen hallinnosta vastaa vuoden 2019 alusta lähtien Ylitornion kunnan paikallisyksikkö
- * Ostetaan keskimäärin 1 pv/vk maaseutupalveluiden neuvontapalveluita Tervolan kunnalta

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti Kiinteistöveroprosentit: - vakinainen asuminen - yleinen - muut asuinrakennukset	19,75 0,45 1,00 1,10	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15
Hyvinvoiva henkilöstö	Vuosikate €/asukas Lainamäärä €/asukas	295 894	210 676	217 644	76 556	106 468
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Sairauspoissaolot pv/hlö Eläköityminen vasta vanhuuseläkeiässä, Varhemaksut, € Kehityskeskustelut käyty % Työhyvinvointikysely	17,5 97 % Ei kasvua 100 Tehty	<15 97 % Ei kasvua 100 Tehdään	<15 97 % Ei kasvua 100 Tehdään	<15 97 % Ei kasvua 100 Tehdään	<15 97 % Ei kasvua 100 Tehdään
Uusien työpaikkojen luominen ja työttömyyden vähentäminen	Asukasmäärä Uudet yritykset/vuosi Toimivat yritykset	3780 25 300	3850 >10 >300	3750 >10 >300	3750 >10 >310	3750 >10 >320
Maaseutualueen asuttuna pitäminen ja maataloustuotannon jatkuvuus	Aktiivitulojen määrä Isännöydenvaihdokset kpl	126 1	120 1	120 1	120 1	120 1

Kunnanhallitus yhteensä:

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	818 388	673 343	744 542	744 542	744 542	10,6
Maksutuotot	100					
Tuet ja avustukset	57 560					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	1 521					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	877 569	673 343	744 542	744 542	744 542	10,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-519 827	-434 410	-465 700	-484 510	-495 510	7,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-109 536	-95 760	-99 770	-105 551	-107 648	4,2
Muut henkilösivukulut	-14 000	-15 514	-19 835	-20 854	-21 288	27,9
Palvelujen ostot	-845 832	-795 072	-896 602	-884 191	-873 191	12,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 162	-10 565	-16 915	-13 915	-13 915	60,1
Avustukset	-146 766	-70 200	-70 200	-64 200	-64 200	
Vuokrat	-103 535	-77 413	-128 561	-128 561	-128 561	66,1
Muut toimintakulut	-90 083	-73 000	-115 220	-120 220	-120 220	57,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 879 741	-1 571 934	-1 812 803	-1 822 002	-1 824 533	15,3
TOIMINTAKATE	-1 002 172	-898 591	-1 068 261	-1 077 460	-1 079 991	18,9

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA PERUSTURVATOIMI Perusturvan hallinto Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Järjestetään arkielämän sujumista ja hyvinvointia edistäviä asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveyspalveluja ammattitaidolla, laadukkaasti, yhteistyössä ja tulevaisuutta ennakoivasti. Tulosalue sisältää hallinnon ja projektit.

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Perusturvajohtaja	1	0,67	1	1	1
Toimistos sihteeri	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-138 012	-130 029	-125 279	-125 279	-125 279	-3,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-36 454	-30 262	-28 770	-28 770	-28 770	-4,9
Muut henkilösivukulut	-4 091	-4 804	-5 566	-5 566	-5 566	15,9
Palvelujen ostot	-119 477	-20 745	-26 330	-26 330	-26 330	26,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-864	-9 700	-2 550	-2 550	-2 550	-73,7
Avustukset						
Vuokrat	-18 613	-14 490	-17 989	-17 989	-17 989	24,1
Muut toimintakulut	-57	-100	-50	-50	-50	-50,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-317 568	-210 130	-206 534	-206 534	-206 534	-1,7
TOIMINTAKATE	-317 568	-210 130	-206 534	-206 534	-206 534	-1,7

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Toteutetaan taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli).
- * Noudatetaan kaikessa ostopalvelussa asiakkaan oikeudet huomioon ottavaa tarve- ja oikea-aikaisuusharkintaa, jotta ostopalvelu tukee suunnitelmallista ja tavoitteellista asiakastyötä. Ensisijaisesti on hyödynnettävä oman henkilöstön osaamista. Tarvittaessa harkitaan lisättäväksi oman henkilöstön osaamista koulutuksella, mikäli kyseessä on palvelu, joka voitaisiin toteuttaa omana tuotantona jo olemassa olevan henkilöstöresurssien.
- * Toteutetaan palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranualaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.
- * Ranuan kunnan oma sote-palvelutuotanto keskittyy isolta osin toimintayksiköiden osalta talousarviovuonna 2021 samalle alueelle hyvinvointikeskuksen kanssa. Kehitetään työntekijöiden yhteistyötä ja yhteiskäyttöisyyttä eri toimintayksiköiden välillä.
- * Osallistutaan aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen Lapin maakunnan valmisteluun tuomalla esille Ranuan näkökulmaa. Kunnilta siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämistä varten Suomeen perustetaan 21 uutta itsehallinnollista sote-maakuntaa. Ne ottavat

järjestämistehtävät vastaan vuodesta 2023 alkaen. Osallistutaan "Tulevaisuuden sote-keskus Lapissa" ja "Sote-rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu Lapissa" –hankkeiden työskentelyyn, joihin on saatu valtionrahoitus.

- * Jatketaan Kanta-palveluihin liittymisen valmistelutyötä. Lapin kanssa on tehty ostopalvelusopimus sosiaalihuollon Kanta –liittymisen koordinaatio- ja asiantuntijapalvelusta yhdessä Posion ja Kemijärven kunnan kanssa. Sopimus on voimassa 31.3.2021 saakka. Lisäksi varaudutaan asiakastietojärjestelmän päivittämiseen Kanta-yhteensopivuuden varmistamiseksi. Tämän hetkisen tiedon mukaan kustannukset eivät olisi isoja talousarviovuonna 2021.
- * Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia. Järjestetään tarvittaessa työnohjausta. Henkilökuntaa koulutetaan osaamistarpeiden ja koulutustarjonnan mukaan. Sairauspoissaoloihin pyritään vaikuttamaan työyhteisötyöskentelyllä sekä työn kuormittavuutta ja lisäresurssin tarvetta seuraamalla. Vahvistetaan yhteistyötä terveyshuollon kanssa.
- * Huomioidaan työskentelyssä kestävä kehityksen periaatteet ja vähennetään aineellista ja välillistä kulu- tusta. Työtavoissa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan sähköistä materiaalia ja hyödynnetään etäyh- teyksiä.
- * Kehitetään ryhmämuotoisia palvelualueiden rajat ylittäviä moniammatillisia työtapoja.
- * Luodaan "Ollaan yhdessä Ranuan perusturvan väkeä!" –yhteishenkeä yhteisellä tekemisellä!
- * Henkilökuntaa pidetään ajan tasalla toiminnan tavoitteista, suunnitelmista ja taloustilanteesta lähiesimies- ten ja tiimivastaavien kanssa.
- * Ylläpidetään myönteistä kehittämisilmapiiriä. Henkilökunnan luoville ehdotuksille sekä kokeiluille anne- taan tilaa.
- * Henkilökuntaa ohjataan arvioimaan työnsä tuottavuuden tuloksia.
- * Kootaan perusturvan työntekijöiden "osaamislista, osaamiskirja" helpottamaan työparin löytämistä.
- * Järjestetään kunnan sisäistä henkilöstöryhmien välistä koulutusta (esim. fysioterapia ja kotihoito, perhe- työ ja kuntoutuksenohjaus, perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelu, työllistämispalvelut ja terveydenhuolto).

Tehtävä/tulosalue:	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Tilivelvollinen:	Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toiminta sisältää lasten ja nuorten huollon, päihdehuollon, lasten koti- hoidon tuen ja lapsiperheiden kotipalvelun. Tarkoituksena on tuottaa, lastensuojelu-, päihdehuolto- ja sosiaali- huoltolain mukaisia palveluja kuntalaisille.

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Lasten ja nuorten huolto:</u>					
Lastensuojeluilmoitukset	90	85	90	90	90
Avohuollon asiakkuudet (ls/shl)	61	60	70	70	70
Palvelutarpeen arviointi					
- lastensuojelulaki	29	30	30	30	30
- sosiaalihuoltolaki	10	35	10	10	10
Laaditut uudet asiakassuunni- telmat	61	20	20	20	20
Tarkistettut asiakassuunnitel- mat	68	50	50	50	50
Päättäneet asiakkuudet	15	15	4	4	4
<u>Perhetyö:</u>					
LS-asiakkaat (perhe)	12	20	20	20	20
Ennaltaehkäisevät asiakkaat (perhe)	26	25	25	25	25
LS-asiakaskontaktit	360	700	400	400	400
Ennaltaehkäisevät asiakas- kontaktit	450	600	200	200	200
<u>Lapsiperheiden kotipalvelu:</u>					
- Asiakkaat (perhe)	15	20	15	15	15
- Asiakaskäynnit	177	398	177	177	177

Lasten hoidon tuki: Lasten kotihoidontuen piirissä olevaa lasta/ lkm Lasten hoidon tuki €/lapsi	87 2 470	86 2 244	76 2 266	74 2 256	74 2 256
Päihdehuolto: - Päihdepalveluasiakkaat - Päihteetön päivätoiminta, asiakaskontaktit/vuosi	25 357	34 400	25 350	25 350	25 350

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Perhetyöntekijä	2	2	2	2	2
Lapsiperheiden kotipalvelu	2	2	1	1	1

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	24 742					
Maksutuotot	3 745	1 500	1 000	1 000	1 000	-33,3
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	13 406	15 250	6 850	6 850	6 850	-55,1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	41 893	16 750	7 850	7 850	7 850	-53,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-96 597	-107 723	-93 315	-93 315	-93,315	-13,4
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-34 386	-34 350	-30 646	-30 646	-30 646	-10,8
Muut henkilösivukulut	-3 408	-4 020	-4 186	-4 186	-4 186	4,1
Palvelujen ostot	-583 589	-568 580	-776 762	-776 762	-776 762	36,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-232	-850	-950	-950	-950	11,8
Avustukset	-225 906	-198 000	-180 000	-180 000	-180 000	-9,1
Vuokrat	-3 331	-5 530	-10 060	-10 060	-10 060	81,9
Muut toimintakulut	-433	-500	-500	-500	-500	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-947 882	-919 553	-1 096 419	-1 096 419	-1 096 419	19,2
TOIMINTAKATE	-905 989	-902 803	-1 088 569	-1 088 569	-1 088 569	20,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut:

Lapsiperheet:

- * Vahvistetaan ja kehitetään ennaltaehkäisevää työtettä ja yhteistyötä erityisesti varhaiskasvatuksen ja kolmannen sektorin sekä muiden lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelmaa toteuttaen.
- * Vahvistetaan ja kehitetään lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijän roolia lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.
- * Vahvistetaan perhetyön neuropsykiatrista ja kuntoutuksenohjauksen osaamista koulutuksella.
- * Täytetään avoimena oleva toinen perhetyöntekijän toimi.
- * Siirretään täyttämättä jätetty toinen lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijän toimi ikäihmisten palveluiden varahoitajaresurssiksi.
- * Jatketaan seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettua matalan kynnyksen lapsiparkki –palvelua.
- * Osallistutaan ”Lastensuojelun monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa 2020-2022 ” –hankkeeseen, mikäli valtionrahoitus myönnetään.

Päihdehuollon palvelut:

- * Jalkautetaan päivitetyn päihdestrategian tavoitteet käytäntöön.

* Varaudutaan kasvaviin päihdehuollon menoihin. Lapin päihdeklinikan lakattua päihdekuntoutuksen ostopalvelut ovat siirtyneet erikoissairaanhoidon menoista sosiaalihuollon päihdehuollon menoiksi kokonaisuudessaan.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vanhusten ja vammaisten palvelut Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja ja sosiaaliohjaaja					
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toiminta sisältää kodinhoitoavun, tukipalvelut, omaishoidontuen, Ranta- kodin muistisairaiden palveluasumisen, mielenterveyskuntoutujien palve- luasumisen, vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut sisältäen palvelu- asumisen. Tarkoituksena on tuottaa vanhuspalvelu-, sosiaalihuolto-, vammaispalvelu- ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaisia palve- luja kuntalaisille.					
Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Kotihoito- ja tukipalvelut, omaishoidontuki sekä Ran- takoti ja Seniorikoti</u> Järjestetään tehokkaasti laa- dukkaita ja kohtuuhintaisia palveluja	Kotihoito- ja tukip. €/käynti Kotihoito- ja tukip. €/tunti Rantakoti €/hvp Rantakodin käyttöaste % Rantakodin hoitopäivät Seniorikoti €/hvp Seniorikodin käyttöaste % Seniorikodin hoitopäivät Omaishoidontuki €/asiakas	17,68 45,76 88,69 92,24 7 070 50,24 94,73 3 112 4 893	19,05 48,70 82,03 100 7 665 54,58 100 3 285 6 798	21,85 54,83 100,14 100 7 665 61,22 100 3 285 6 107	21,85 54,83 100,14 100 7 665 61,22 100 3 285 6 107	21,85 54,83 100,14 100 7 665 61,22 100 3 285 6 107
<u>Mielenterveyskuntoutujien palvelut:</u> Mielenterveyskuntoutujien tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Päivätoimintapalvelut €/pv	38	26	26	26	26
<u>Vammaisten palvelut:</u> Vammaisten tarpeista lähte- vien toimintojen järjestäminen	Subjektiiivisiin oikeuksiin kuuluva palvelu, varattu määräraha € Määrärahasidonnainen palvelu, varattu sitova määräraha €	665 353 5 538	522 90 4 000	570 300 4 000	570 300 4 000	570 300 4 000
<u>Kehitysvammahuolto:</u> Kehitysvammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestä- minen	Niittyvilla €/käynti Kuntoutuksen ohj. €/käynti Marjukka €/hvp	78,81 67,34 151,29	81,65 82,85 130,75	84,45 95,83 133,77	84,45 95,83 133,77	84,45 95,83 133,75
<u>Pesulapalvelut</u>	Suoritteet (kg) €/suorite	32 939 3,31	46 650 2,16	32 484 4,91	32 484 3,50	32 484 3,50

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Kotihoito</u>					
Säännöllisen kotih. asiakkaat	193	140	183	183	183
Tukipalveluasiakkaat	144	135	140	140	140
Kotihoito/käynnit	66 080	66 357	62 644	62 644	62 644
Kotihoito/tunnit	25 539	24 829	24 962	24 962	24 962
Rantakodin paikkaluku	21	21	21	21	21

Seniorikodin paikkaluku	9	9	9	9	9
Omaishoidontukiasiakkaat	76	60	71	71	71
<u>Mielenterveyspalvelut:</u>					
Palveluasunnot	8	8	8	8	8
Tukiasumiseen sijoitetut	4	-	-	-	-
Päivätoiminnoissa, lkm	11	15	15	15	15
<u>Vammaispalvelut:</u>					
Vammaispalvelulain piirissä olevat	175	221	221	221	221
<u>Subjekttiivinen oikeus/asiakas:</u>					
Kuljetuspalvelu	141	139	140	140	140
Palveluasuminen	17	16	14	14	1
Asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet	27	20	20	20	20
Henkilökohtainen avustaja	39	38	38	38	38
<u>Määrärahasidonnainen palvelu/asiakas:</u>					
Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisesta tarvittavat välineet koneet ja laitteet	6	6	7	7	7
Ylimääräiset vaate- ja erityisravintokustannukset	4	2	2	2	2
<u>Kehitysvammahuolto:</u>					
Kehitysvammaisia yhteensä	70	67	67	67	67
Palvelutalo Marjukassa	14	15	15	15	15
Palveluasuminen muualla	7	9	9	9	9
Omaisten luona	27	36	35	35	35
Perhehoidossa	3	4	2	2	2
Rantakoti/Päivikki	0	1	0	0	0
Yksin asuvat	6	6	6	6	6

Perustiedot:

TP2019

TA2020

TAE2021

TS2022

TS2023

Henkilöstö

Vanhuspalvelut

Vanhuspalvelujohtaja

1 1 1 1 1

Kotihoito

Sairaanhoitaja/Rantakoti

1 1 1 1 1

Sairaanhoitaja/kotihoito

3 3 3 3 3

Lähihoitaja kotihoito

17 16 16 16 16

Lähihoitaja Rantakoti

10 10 11 11 11

Lähihoitaja Seniorikoti

3 3 3 3 3

Hoitoapulainen/Rantakoti

2 1 1 1 1

Siivooja+pesulat/tukipalv

2 3 3 3 3

Keittiötyöntekijä/tukipalv

1 1 1 1 1

Kehitysvammahuolto

Sosiaaliohjaaja

1 1 0 0 0

Erityisryhmien palveluvastaava

1 1 1 1 1

Työtoiminnan ohjaaja

1 1 1 1 1

Päivätoiminnan ohjaaja

1 1 1 1 1

Sairaanhoitaja

1 1 1 1 1

Lähihoitaja

9 9 9 9 9

Hoitoapulainen

1 2 2 2 2

Mielenterveyskuntou-

tus/Päivikkikoti

Lähihoitaja

2 2 2 2 2

Pesula

Pesulatyöntekijä

2 2 2 2 2

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	564 086	788 799	783 169	783 169	783 169	-0,7
Maksutuotot	620 430	611 823	643 735	643 735	643 735	5,2
Tuet ja avustukset	1 777					
Vuokratuotot	233 273	242 358	234 752	234 752	234 752	-3,1
Muut toimintatuotot	1 970	16 000	23 950	23 950	23 950	49,7
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 421 536	1 658 980	1 685 606	1 685 606	1 685 606	1,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 494 578	-2 422 389	-2 537 172	-2 537 172	-2 537 172	4,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-601 048	-620 447	-627 463	-627 463	-627 463	1,1
Muut henkilösivukulut	-75 581	-92 540	-114 013	-114 013	-114 013	23,2
Palvelujen ostot	-2 000 855	-1 981 753	-2 148 590	-2 148 590	-2 148 590	8,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 932	-81 260	-93 832	-93 832	-93 832	15,5
Avustukset	-1 766 067	-2 006 815	-2 065 202	-2 065 202	-2 065 202	2,9
Vuokrat	-385 919	-403 253	-429 023	-443 386	-443 386	6,4
Muut toimintakulut	-4 035	-4 450	-4 500	-4 500	-4 500	1,1
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 392 015	-7 612 907	-8 019 795	-8 034 158	-8 034 158	5,3
TOIMINTAKATE	-5 970 479	-5 953 927	-6 334 189	-6 348 552	-6 348 552	6,4

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:**lääkäiden palvelut:**

- * Toteutetaan asiakaslähtöistä ja kuntouttavaa hoito- ja hoivatyötä kaikissa työprosesseissa. Pidetään yllä jatkuvan parantamisen työskulttuuria ja sujuvia asiakasprosesseja. Seurataan resurssien riittävyyttä.
- * Kehitetään edelleen henkilöstön joustavaa siirtymistä tarpeen mukaan ikäihmisten palvelujen sisällä tiimistä toiseen. Tarkennetaan asiakaskäyntien/matkareittien suunnitelmallisuutta.
- * Siirretään lapsiperheiden kotipalvelusta toinen lähihoitajan toimi ikäihmisten palveluihin äkillisten poissaolojen sijaisrekryn varahoitajaksi.
- * Kehitetään etähoitoa hankkimalla lääkeautomaatteja helpottamaan kotihoidon aamuruuhkaa.
- * Kehitetään kotiin vietäviä palveluja ottamalla käyttöön palveluseteli kotihoidon tukipalveluihin ja omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien toteuttamiseen.
- * Selvitetään kotihoidon ryhmäkodin/Seniorikodin tilanne ja tarve. Keskitetään yöhoitoa tarvitsevien ikäntyvien asuminen Rantakodin alueelle. Keskitäminen helpottaa henkilöstön yhteiskäyttöä ja yöhoidon järjestämistä.
- * Tarjotaan edelleen laadukasta ja kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa ja päivähoitoa Rantakodin ympärivuorokautisessa palvelukodissa.
- * Varaudutaan hankkimaan RAI-toimintakykyarviointi järjestelmä vuonna 2022.
- * Arvioidaan tehostetun palveluasumisen palvelusetelin arvon nostamisen tarvetta.
- * Kehitetään ikäihmisten perhehoitoa.
- * Varaudutaan nostamaan hoitajamitoitusta vuosina 2022-2023 lain vaatimusten mukaisesti.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta ja palveluasumisyksikkö Päivikki:

- * Kehitetään mielenterveyskuntoutujien päivätoimintaa yhdessä muiden samalle sote-alueelle siirtyvien sosiaalihuollon työpajojen kanssa.

Vammais- ja kehitysvammapalvelut:

- * Järjestetään kehitysvammaisille päivätoimintaa Toivolan koulun tiloissa toistaiseksi. Lisätään yhteistyötä Marjukan kanssa lyhytaikaisissa henkilöstötarpeissa. Päivä- ja työtoimintakuljetuksissa hyödynnetään julkista liikennettä ja tehdään yhteistyötä sivistystoimen kanssa.
- * Valmistellaan toimintaa 2021 valmistuvaan päivätoimintayksikköön yhteistyössä Justeerin henkilökunnan kanssa. Varataan resursseja suunnitteluprosessiin ja muutosvalmennukseen.

- * Kehitetään työtoiminnan mahdollisuuksia ja toteutusmalleja. Jatketaan yhteistyötä muiden päiväpalveluiden kanssa.
- * Tarjotaan Marjukan palvelukodilla asumispalvelua, viriketoimintaa ja viihtyvyyttä asiakkaiden tarpeita vastaavasti. Koulutetaan henkilökuntaa osaamistarpeiden ja koulutustarjonnan mukaan. Toimitaan arjessa kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- * Kuntoutusohjausta kehitetään siten, että se toimisi ennaltaehkäisevänä jatkuvana lähipalveluna. Kehitetään neuropsykiatrisen kuntoutuksen osaamista ja kuntoutusohjauksen saavutettavuutta yhteistyössä perhetyöntekijöiden kanssa. Vahvistetaan palveluohjauksellista työtettä..

Pesula

- * Talousarviovuoden alussa selvitetään ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin pesulan toiminnan tehostamiseksi ja euroa/suorite hinnan alentamiseksi.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusterveydenhuolto Johtava lääkäri
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kattava ja laadukas perusterveydenhuollon palveluitten tuottaminen. Toimintaan sisältyvät keskeisenä lääkärin ja muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanottotoiminta, kotisairaanhoido, ennaltaehkäisevä toiminta, yleislääkäritasoinen sairaalahoido (vuodeosasto), täydentävät palvelut (röntgen, fysioterapia, lääkehuolto, apuvälinetoiminta) sekä hammashuolto.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Avoterveydenhuolto:</u> Mahdollisimman laadukkaiden ja kattavien perusterveydenhuollon terveyspalveluiden tarjoaminen koko väestölle	Jonotusajat (pv) vastaanotolle - ajanvarausvastaanotto - päivystysvastaanotto	<10 <1	<14 <1	<14 <1	<14 <1	<14 <1
Lääkärin vastaanottotoiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	180,18	187,60	183,80	183,80	183,80
Muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanottotoiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	48,00	48,31	46,70	46,70	46,70
<u>Akuutti- ja kuntoutusosasto:</u> Perusterveydenhuollon sairaalapalveluitten tarjoaminen ja sairaalatasoa vaativien pitkäaikaisspotilaitten laitoshoidon toteuttaminen	Hoitopäivät Hoitojaksot	7 177 628	7 500 620	7 200 620	7 200 620	7 200 620
Akuutisairaanhoidon tarjoaminen huomioiden tarkoituksenmukainen hoidonpohjastus erikoissairaanhoidon kanssa	Vuodeosastopaikan jonotusaika erikoissairaanhoidosta, vrk	<1	<1	<1	<1	<1
Osaston tehokkuus ja taloudellisuus	Kustannukset €/hvp Käyttöaste %	251,93 89	265,28 87	279,50 85	279,50 85	279,50 85
<u>Fysioterapia:</u>	Kustannukset/käynti	117,19	77,75	92,15	92,15	92,15
<u>Hammashuolto:</u> Väestön tarvitsemien suun terveyspalveluitten ja ennaltaehkäisevän toiminnan tuottaminen-vastaanottotoiminnan	Kustannukset €/käynti	120,02	121,00	129,45	129,45	129,45

taloudellisuus						
Lasten ja nuorten sekä pää- osin aikuisväestön hammas- huolto	Jonotusaika (pv) • ei-akuutit • akuutit	<70 <1	<90 <1	<70 <1	<70 <1	<70 <1

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Vastaanottokäynnit:					
Lääkärit	7 699	8 000	8 000	8 000	8 000
Muu terv.huoltohenkilöstö	9 814	11 000	11000	11 000	11 000
Vuodeosaston hoitopaikat lkm	28	22	22	22	22
Hoitopäivien lkm	7 177	7 500	7 200	7 200	7 200
Röntgenkäynnit		3 000	3 000	3 000	3 000
Fysioterapiakäynnit	2 233	3 500	3 300	3 300	3 300
- yksilökäynnit	1 958	1 150	1 150	1 150	1 150
- ryhmissä	275				
Hammashuollon käyntimäärät	4 435	4 500	4 500	4 500	4 500

Perustiedot:

	TP2019	TA2020	TAE2021	T2022	TS2023
Henkilöstö					
Avoterveydenhuolto					
Terveyskeskuslääkäri	3	2	2	2	2
Terveyskeskusavustaja	1,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Avohuollon osastonhoitaja	1	1	1	1	1
Terveystenhoitaja	4	3	2,8	2,7	2,7
Psykologi	1	1	1	1	1
Erikoissairaanhoidaja	1	1	1	1	1
Sairaanhoidaja	4	4	4	4	4
Lähihoitaja	1	1	1	1	1
Välinehoitaja	1	0,8	0,8	0,8	0,8
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Puheterapeutti	1	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimintaterapeutti	½	½			
Toimistos sihteeri		0,4	0,4	0,4	0,4
Toimitilat					
Neliöt	405	405	860	860	860
Vuodeosasto					
Terveyskeskuslääkäri	1	1	1	1	1
Osastonhoitaja	1	1	1	1	1
Apulaisosastonhoitaja	1	1	1	1	1
Sairaanhoidaja	9	9	9	9	9
Lähihoitaja	7	6	6	6	6
Laitosapulainen	5	5	4	4	4
Terveyskeskusavustaja	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4
Fysioterapeutti		0,7	0,7	0,7	0,7
Toimistos sihteeri		0,4	0,4	0,4	0,4
Toimitilat					
Neliöt	957	1456	1456	1456	1456
Täydentävät palvelut					
Röntgenhoitaja	1	1	1	1	1
Fysioterapeutti	2	2,3	2,3	2,3	2,3
Toimitilat					
Neliöt	432	405	405	405	405

Hammashoito					
Hammaslääkäri	3	2	2	2	2
Suuhygienisti	1	1	1	1	1
Hammashoitaja	4	3	3	3	3
Laitosapulainen	1	1			
Terveyskeskusavustaja	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Toimistos sihteeri		0,2	0,2	0,2	0,2
Toimitilat					
Neliöt	405	141	141	141	141

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	596 591	721 800	292 500	292 500	292 500	-59,5
Maksutuotot	448 683	410 000	401 000	401 000	401 000	-2,2
Tuet ja avustukset	1 750					
Vuokratuotot	5 793	5 200	6 626	6 626	6 626	27,4
Muut toimintatuotot	506					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 053 323	1 137 000	700 126	700 126	700 126	-38,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 582 107	-2 670 484	-2 656 750	-2 656 750	-2 656 750	-0,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-588 647	-607 997	-598 024	-598 024	-598 024	-1,6
Muut henkilösivukulut	-75 673	-100 185	-119 916	-119 916	-119 916	19,7
Palvelujen ostot	-1 294 168	-1 427 335	-1 073 420	-1 035 420	-1 035 420	-24,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-600 468	-626 900	-603 400	-603 400	-603 400	-3,7
Avustukset	-1 098	-16 819	-10 000	-10 000	-10 000	-40,5
Vuokrat	-358 798	-525 580	-521 421	-521 421	-521 421	-0,8
Muut toimintakulut	-14 691	-1 150	-1 150	-1 150	-1 150	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 515 650	-5 976 450	-5 584 081	-5 546 081	-5 546 081	-6,6
TOIMINTAKATE	-4 462 327	-4 839 450	-4 883 955	-4 845 955	-4 845 955	0,9

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Uuden hyvinvointikeskuksen neljänneksellä pienentyneet tilat ovat osoittautuneet toimiviksi. Akuutti- ja kuntoutusosaston paikkaluku on laskenut 22 vuodepaikkaan ja tämä on vaikuttanut pääosin riittävältä. Suun terveydenhuollossa hammashoidon yksiköt vähentyneet kolmeen. Lisäksi tiloihin ovat sijoittuneet perhetyöntekijät, vanhushuolteen johtaja. Hyvinvointikeskuksessa toimivat myös NordLab ja Lappica.
- * Uudisrakennuksen myötä perusterveydenhuollon tilakustannukset nousevat huomattavasti. Rahoitukseen käytettävän leasingvuokran suuruus on 290.000 euroa/vuosi. Lisäkustannusten määräksi on arvioitu 170.000 euroa/vuosi.
- * Akuutti- ja kuntoutusosaston vuodepaikkojen ovat vähentyneet 22 ja henkilöstövähennykset ovat toteutuneet siten, että yksi lähihoitajan toimi ja yksi laitospulaisen toimi on lakkautettu. Mahdolliset tulevat henkilöstöpoistumat hoidetaan eläkejärjestelyjen kautta. Nykyisellä 22 vuodepaikalla kuormitus on ollut 2019 87 %:n luokkaa. Kuormituksen vaihtelu on ollut voimakasta ja haastavaa. Tehostetun palveluasumisen paikkapula on aiheuttanut lisääntyvää kysyntää vuodeosastolla, mutta se ei ole vaarantanut paikkavähennyksien toteutumista.
- * Suun terveydenhuollossa yhden hoitoyksikön vähennyksen myötä on jouduttu luopumaan 50 % hammaslääkärin ostopalvelusta. Lisäksi yhden hammashoitajan toimi lakkautettiin eläköitymisen yhteydessä. Suuhygienistin toimen haku nähdään tärkeänä. Ostopalveluihin varaudutaan, jos hoitotakuun velvoitteet ylittyvät.
- * Lääkäryövoiman tarve säilyy entisellään eli 3-3.5 lääkärin määrässä. Lääkäryövoiman rekrytoinnissa on liitytty LSHP:n rekrytoinnin yhteistyöhön ja tehostettu omaa suoraa rekrytointia tekemällä sopimus Medi-manager Oy:n kanssa. Lääkärin etätyön mahdollistava tekniikka on saatu toimimaan. Tämä parantaa mahdollisuuksia vuodeosaston etäkiertoon ja hoitajavastaanottoa tukevaan toimintaan. Viikonloppuvastaanottojen osalta suunnitellaan siirtymistä viikonloppuiseen lääkärin tukemaan hoitajavastaanottoon ja osastopotilaitten etäkiertoon lokakuuhun 2020 mennessä. Akuutti- ja kuntoutusosaston sekä poliklinikan

sairaanhoitajia on koulutettu vastaanottotoimintaan. Saatujen kokemusten perusteella harkitaan sairaanhoitajien vastaanottotoiminnan lisäämistä.

- * Saattohoito on toinen kehittämisen painopistealue. Akuutti- ja kuntoutusosaston ja vanhustenhuollon yksiköiden sekä kotipalvelun sairaanhoitajia koulutetaan saattohoidon asiantuntijahoitajiksi.
- * ICT –ratkaisujen harmonisointi on etenemässä rauhallisesti LSHP:n johdolla. Pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavien yhteisten ratkaisujen aikataulu on edelleen avoin. Käytössä olevan Mediatri – potilastietojärjestelmän päivityksiin joudutaan varautumaan KANTA-velvoitteiden täyttämiseksi. Verkko-pohjaisen mediatriin uuden version osto ja käyttökulut olisivat yli kaksin kertaiset nykyiseen verrattuna, joten tästä päivityksestä on luovuttu. Odotetaan OYS ERVA alueen yhteisen ICT –hankkeen etenemisen hahmottumista. Hammashoidon järjestelmän uusimiseen varaudutaan 2020 aikana.
- * Koronapandemian aiheuttama varautuminen ja testaustoiminta ovat kuormittaneet henkilöstöä. Perustointojen määrä ja laatu on onnistuttu pitämään hyvänä. Koronakriisin vaikutukset käytännön toiminnassa voivat vielä vaikeutua ja jatkua tulevan vuodenkin puolelle.
- * Ensihoitoa koskeva EU tason työaikalainsäädännön muutos voi nostaa tulevana vuonna ensihoidon kustannuksia merkittävästi. Laskelmia tämän muutoksen suuruudesta ei ole ollut julkisuudessa. Alustavien laskelmien mukaan tämä muutos voi olla 100 000 € luokkaa tai suurempikin.

Tehtävä/tulosalue:	Erikoissairaanhoito
Tilivelvollinen:	Johtava lääkäri
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Erikoissairaanhoidon palveluitten tarjoaminen mahdollisimman kattavasti ja laadukkaasti.

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Lapin keskussairaala</u>					
Hoitopäivät	1 885	2 100	2 100	2 100	2 100
Avokäynnit	5 468	5 000	5 500	5 500	5 500
<u>Murolan sairaala</u>					
Hoitopäivät	647	600	600	600	600
Psykiatrisen tulosyksikön avokäynnit	320	400	450	450	450

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-23 394	-24 000	-32 000	-32 000	-32 000	33,3
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-5 247 030	-5 026 000	-5 322 259	-5 322 259	-5 322 259	5,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 270 424	-5 050 000	-5 354 259	-5 354 259	-5 354 259	6,0
TOIMINTAKATE	-5 270 424	-5 050 000	-5 354 259	-5 354 259	-5 354 259	6,0

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Erikoissairaanhoidon palveluitten tarpeeseen ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia.
- * Ranuan erikoissairaanhoidon kustannukset ovat pysyneet LSHP:n alueella keskimääräistä matalampina toimivan ja hyvin resurssoidun perusterveydenhuollon ansiosta. Pienen väestöpohjan vaihtelu vaativassa sairastavuudessa on suurta, mikä aiheuttaa vääjäämättä suurta vuosittaista vaihtelua myös kustannuksiin.
- * Nykytasoinen erikoissairaanhoidon palveluitten hankinta yksityisiltä palveluntuottajilta säilytetään ennallaan kustannustehokkaan ja hoitoprosesseja nopeuttavan vaikutuksen takia.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Ympäristöterveydenhuolto Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta ns. isäntäkuntamalli -periaatteella.

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-137 744	-131 528	-131 985	-131 985	-131 985	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33					
Avustukset						
Vuokrat	-381					
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-138 158	-131 528	-131 985	-131 985	-131 985	0,3
TOIMINTAKATE	-138 158	-131 528	-131 985	-131 985	-131 985	0,3

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Muu perusturva Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen joustavasti asiakkaan tilanne huomioiden, kuntouttava työtoiminta, sosiaalityö ja kunnallisten työllisyystoimien koordinointi

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Toimeentuloturva: Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen määräajassa (palvelutakuu)	Päätösten käsittelyaika, pv	< 7	< 7	< 7	< 7	< 7

Kuntouttava työtoiminta: Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä (alle 25 –v ja passiiviyöttömät)	Passiivista työmarkkinatukea saavat, ka /kk Työmarkkinatuen kuntaosuus, 1000 €	33	20	20	20	20
Sosiaalityö: <u>Lastenvalvoja:</u> Elatussopimukset, huolto- ja tapaamissopimukset, isyyden selvittelyt	Päätökset	150	110	155	135	75
		79	80	60	60	60

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Toimeentuloturva: Ehkäisevää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	27	20	20	20	20
Täydentävää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	39	40	37	37	37
Työllistämisyksikkö: Kuntouttavan työtoiminnan asiakkuudet					
- työpaja	54	45	45	45	45
-seinätön	8	15	8	8	8
Työkokeilu, palkkatukityö asiakkaat	20	20	20	20	20
Maahanmuuttajasosiaalityö: Kuntapaikat	-	-	-	-	-

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Sosiaalityöntekijä	3	4	3	3	3
Sosiaaliohjaaja			1	1	1
Työllisyyskoordinaattori	1	1	1	1	1
Yksilövalmentaja	1	1	1	1	1
Työpajaohjaaja	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Ohjaaja	0,2	-	-	-	-

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	25 644	3 500	3 500	3 500	3 500	
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	104 403	135 000	135 000	135 000	135 000	
Vuokratuotot	690					
Muut toimintatuotot	5 994	3 500	3 500	3 500	3 500	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	136 731	142 000	142 000	142 000	142 000	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-374 385	-507 701	-496 834	-496 834	-496 834	-2,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-82 421	-119 818	-115 762	-115 762	-115 762	-3,4
Muut henkilösivukulut	-11 063	-18 927	-22 284	-22 284	-22 284	17,7
Palvelujen ostot	-304 543	-376 676	-380 590	-380 590	-380 590	1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 586	-17 855	-16 650	-16 650	-16 650	-6,7
Avustukset	-206 851	-153 000	-194 000	-174 000	-114 000	26,8
Vuokrat	-43 083	-27 070	-69 017	-80 768	-80 768	155,0
Muut toimintakulut	-2 664	-5 050	-4 050	-4 050	-4 050	-19,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 039 596	-1 226 097	-1 299 187	-1 290 938	-1 230 938	6,0
TOIMINTAKATE	-902 865	-1 084 097	-1 157 187	-1 148 938	-1 088 938	6,7

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Aikuissosiaalityö

- * Vahvistetaan lähityöskentelyä asiakkaiden kanssa sosiaaliohjauksen keinoin.
- * Kehitetään aikuissosiaalityön etäpalvelumuotoja.

Työllistämispalvelut

- * Valmistellaan toiminnan siirtymistä talousarviovuonna 2021 valmistuvan päivätoimintayksikköön yhteistyössä Niittyvillan henkilöstön kanssa. Varataan resursseja suunnitteluprosessiin ja muutosvalmennukseen.
- * Vahvistetaan yhteistyötä koko kunnan sisällä työllistämisen edistämiseksi.
- * Työllistämisen edistämiseksi palkkatukimääräraha säilytetään vuoden 2020 tasolla.
- * Kunnan passiivisesta pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvia taloudellisia kustannuksia alennetaan. Pidetään aktivointiaste saavutetulla hyvällä tasolla.
- * Vahvistetaan yksilöllisen työllistymispolun suunnitteluvaiheessa palvelutarpeiden ja osaamistarpeiden tunnistamista.
- * Lisätään sähköisesti toimivia etäkuntoutuspalveluja.
- * Jatketaan yhteistyötä kunnan yksiköiden kanssa seinättömän työpajatoiminnan kehittämisessä. Tavoitteena on saada monipuolisia työn tekemisen mahdollisuuksia kuntouttavaan työtoimintaan, työkokeiluun ja palkkatukityöhön.
- * Työllistämisyksikkö Justeerin puutyöpaja jakaa yhteiset tilat teknisen toimen henkilöstön kanssa. Hyödynnetään teknisen toimen osaamista työllistämisen edistämiseksi.
- * Lisätään yksilövalmennuksen, työvalmennuksen, asiakastyöskentelyn ja valmennusperiaatteiden monimuotoisuutta.
- * Osallistutaan VOITTO –hankkeen mukaiseen kehittämistyöhön (työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen).
- * Muutetaan yksilövalmentajan toimi yksilövalmentajan viraksi muuttuneen TYP –lainsäädännön vuoksi.

Maahanmuuttajasosiaalityö/kotouttaminen

- * Kotouttamistyötä tehdään tarvittaessa voimassa olevan kotouttamisohjelman mukaisesti.

Yhteenveto perusturvatoimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
1)KASVUHAKUINEN KUNTA	Hyvinvointikertomuksen painopiste, oma mittari					
Tavoitteena on toteuttaa taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli).	Elinvoimaisuus					
	Kunnassa toimivat yksityiset sosiaalipalvelun tuottajat:					
	- kotipalvelun tukipalvelun tuottajat, ilmoituksia rekisterissä kpl	8	8	8	8	8
	- sosiaalipalveluiden tuottajat kpl	6	6	6	6	6
Kunnan passiivisesta pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvia taloudellisia kustannuksia alennetaan. Lisätään aktivointiastetta 500-999 päivää passiivisesti työmarkkinatukea saavien osalta ja pidetään aktivoin-	Työllistäminen					
	Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä (THL)	28,4 (vuonna 2018)	<32	<32	<32	<32
	Kelan aktivointiaste, %, (Kelasto)					
	- 300 -499 pv (2014: 7,1)	35	35,7	35,7	35,7	35,7
	- 500-999 pv (2014: 20,8)	38,9	25	25	25	25
	- yli 1000 pv (2014: 25)	57,7	37,1	37,1	37,1	37,1

tiaste muuten saavutetulla hyvällä tasolla.	- yhteensä (2014: 37,4)	44,8	41,2	41,2	41,2	41,2
2) HYVINVOIVA KUNTALAINEN						
Vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtettä ja kehitetään palvelutarjontaa yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden työskentelevien tahojen kanssa.	Lapsiperheet Perhetyöntekijöiden säännölliset päivät lastenneuvolassa	16	19	19	19	19
Hyödynnetään palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranualaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.	Neuvolapäivien lapsikontaktit lkm	32	55	40	40	40
Hyödynnetään ja kehitetään digitaalista palvelutarjontaa sekä yhteistyömahdollisuuksia (esim. Virtu -palvelut, suojatut kuvapuhelin yhteydet).	Nuoret Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL)	12,9	<10	<10	<10	<10
	Ikäihmiset Kotona asuvat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)	(vuonna 2018)				
	- 75-84-vuotiaat	94,1	95,6	95,6	95,6	95,6
	- 75 vuotta täyttäneet	87,7	89,1	89,1	89,1	89,1
	- 80-vuotta täyttäneet	82,1	83,0	83,0	83,0	83,0
	- 85 vuotta täyttäneet	71,0	70,5	70,5	70,5	70,5
Hyödynnetään palveluiden kehittämisessä kehittäjä/kokemusasiantuntijoita. Jatketaan vapaaehtoistyön koordinoitua yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.	Mielenterveys- ja päihdetyö Tehdyt mini-interventiot, lkm	135	200	-	-	-
	Virtu –verkkoneuvonnan käyttömäärät (Poske)	8	15	15	15	15
	Palveluohjaamon tulleet yhteydenotot lkm	38	30	30	30	30
	Kehittäjä / kokemusasiantuntijat lkm	6	5	5	5	5
	Yhteistyötapaamiset kolmannen sektorin kanssa lkm	6	2	2	2	2
	Asiakkaiden etätapaamiset	-	-	50	50	50

Perusturvatoimi yhteensä:

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 211 063	1 514 099	1 079 169	1 079 169	1 079 169	-28,7
Maksutuotot	1 072 858	1 023 323	1 045 735	1 045 735	1 045 735	2,2
Tuet ja avustukset	107 930	135 000	135 000	135 000	135 000	
Vuokratuotot	239 756	247 558	241 378	241 378	241 378	-2,5
Muut toimintatuotot	21 876	34 750	34 300	34 300	34 300	-1,3
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 653 483	2 954 730	2 535 582	2 535 582	2 535 582	-14,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 685 679	-5 838 326	-5 909 350	-5 909 350	-5 909 350	1,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 366 350	-1 436 874	-1 432 665	-1 432 665	-1 432 665	-0,3
Muut henkilösivukulut	-169 816	-220 476	-265 965	-265 965	-265 965	20,6
Palvelujen ostot	-9 687 406	-9 532 617	-9 859 936	-9 821 936	-9 821 936	3,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-680 115	-736 565	-717 382	-717 382	-717 382	-2,6
Avustukset	-2 199 922	-2 374 634	-2 449 202	-2 429 202	-2 369 202	3,1
Vuokrat	-810 125	-975 923	-1 047 510	-1 073 624	-1 073 624	7,3
Muut toimintakulut	-21 880	-11 250	-10 250	-10 250	-10 250	-8,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 621 293	-21 126 665	-21 692 260	-21 660 374	-21 600 374	2,7
TOIMINTAKATE	-17 967 810	-18 171 935	-19 156 678	-19 124 792	-19 064 792	5,4

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA SIVISTYSTOIMI Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet €/suorite	167874 2,47	173580 2,56	173580 2,62	173580 2,62	173580 2,62
Koulut:	Arviointiasteikko (1-5):					
Ateriapalvelun laatuksely	Ruoan riittävyys	Kyselyä ei toteutettu	>4	>4	>4	>4
	Ruoan maku		>3	>3	>3	>3
	Ulkonäkö		>3	>3	>3	>3
	Lämpötila		>4	>4	>4	>4
	Ruokailutilanteen sujuvuus		>3	>3	>3	>3
	Henkilökunnan palvelu- alttius		>3	>3	>3	>3

Perustiedot:

	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,45	0,45	0,7	1	1
Toimistovirkailija	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Ruokapalvelu					
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalveluesimies					
Ruokapalvelutyöntekijä	5,5	5	5	4,6	4
Toimitilat					
Koulujen keittiö				280	280

Selite	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	433 910	444 639	454 080	454 080	454 080	+2,1
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	266					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	434 176	444 639	454 080	454 080	454 080	+2,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-224 817	-228 721	-260 864	-270 157	-270 157	+14,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-54 278	-53 507	-60 315	-62 480	-62 480	+12,7
Muut henkilösivukulut	-6 526	-8 478	-11 641	-12 058	-12 058	+37,3
Palvelujen ostot	-48 859	-50 042	-50 520	-50 520	-50 520	+1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-141 005	-150 907	-147 325	-147 325	-147 325	-2,4
Avustukset						

Vuokrat	-38 530	-32 255	-45 229	-45 229	-45 229	+40,2
Muut toimintakulut	-3 00	-500	- 500	- 500	- 500	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-514 315	-524 410	-576 394	-588 269	-588 269	+9,9
TOIMINTAKATE	-80 139	-79 771	-122 314	-134 189	-134 189	+53,3

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Sivistystoimenjohtajan tehtävät erotetaan lukion rehtorin tehtävistä 1.8.2021 alkaen ja perustetaan mää-
räaikainen sivistystoimenjohtajan virka vuosille 2021 - 2025.
- * Keskuskeittiö jatkaa nykyisissä Kirkonkylän koulun tiloissa uuden koulurakennuksen valmistumiseen
saakka (syksy 2022).
- * Kirkonkylän keittiöllä jatkaa ruokapalvelupäällikön lisäksi 4 ruokapalvelutyöntekijää kesään 2022 saakka.
Uuden monitoimikeskuksen valmistuessa toiminta suunnitellaan siten, että keittiöllä työskentelisi 3 ruoka-
palvelutyöntekijää.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Päivähoito:</u> Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituk- senmukaisesti	<i>Päiväkoti €/hvp</i> <i>Perhep.hoito €/hvp</i> <i>Ryhmäperhep.hoito €/hvp</i> <i>Esiopetus €/oppilas</i>	62,64 73,60 67,02 5323	54,12 50,49 63,75 9429	77,81 75,36 77,21 12244	77,81 75,36 77,21 12244	77,81 75,36 77,21 12244
Päivähoito ja esiopetus järjes- tetään asiakaskeisestisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i> <i>Hoitomuoto toteutuu van- hempien ensisijaisen toi- veen mukaan %</i> <i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 90	<14 95 90	<14 95 90
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä ko- konaisuutena tyydyttä- vä/erinomainen</i> <i>(asteikko 1-5, arviointi tammik -19)</i>	-	hyvä 4	hyvä 4	hyvä 4	hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Varhaiskasvatus					
0-6 –vuotiaiden lkm	226	210	170	160	143
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	126	110	98	95	85
-päiväkoti	30	24	28	28	28
-perhepäivähoito	35	20	10	10	10
-ryhmäperhepäivähoito	70	50	40	37	27
-avoin varhaiskasvatus (ei varh.kasv. luvuissa)	18	10	14	-	-
Esiopetuksessa/varh.kasvatus	46	46/16	35/20	30/20	32/20

Syntyvyys laskettu suunnittelukaudella 25 lasta/vuosi

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Vastaava lastentarhanopettaja	1				
Varhaiskasvatuksen johtaja*		1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja	4				
Varhaiskasvatuksen opettaja*		5	4	4	4
Lastenhoitaja	4				
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja*		3	4	4	4
Perhepäivähoitaja	14	14	11	9	9
Vastaava hoitaja	3	3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen avustaja					
-vakainainen	2				
-määräaikainen	2				
Varhaiskasvatuksen ohjaaja*					
- vakainainen		2	2	2	2
-määräaikainen		2			
Toimistos sihteeri			0,2	0,2	0,2

*Uusi nimike.

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Varhaiskasvatuksenjohtaja toimii tehtävässään täysiaikaisesti.
- * Peurantien vuorohoitoyksikkö voi jatkaa toimintaansa enintään kevääseen 2022 saakka. Vuorohoidon järjestäminen ja sijoittelu suunnitellaan yhdessä päiväkodin muutostarpeiden kanssa yhteistyössä teknisen toimen kanssa talven 2020-2021 aikana. Toimenpiteet toteutetaan vuosien 2021-2022 aikana.
- * Esiopetus Kuhan koululla päättyy 5.6.2021. Elokuusta 2021 alkaen esiopetus järjestetään kahdessa ryhmässä Kirkonkylän koululla.
- * Varhaiskasvatuksessa vähenee työntarve yhden varhaiskasvatuksen opettajan verran syksystä 2021 alkaen. Määräaikaista toimea ei jatketa, mikäli hoidontarve ei lisäännä.
- * Varhaiskasvatuksessa suunnitellaan sähköisen asiointiin käyttöön ottoa suunnitelmavuosille.

Selite	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	33 199	18 100	18 100	18 100	18 100	
Maksutuotot	125 273	126 000	121 000	119 000	119 000	-4,0
Tuet ja avustukset	1 596	1 600	1 600	1 600	1 600	
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	160 068	145 700	140 700	138 700	138 700	-3,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-957 201	-888 396	-860 579	-860 579	-856 622	-3,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-225 220	-208 907	-199 855	-199 855	-198 933	-4,3
Muut henkilösivukulut	-28 804	-33 267	-38 777	-38 777	-38 599	+16,6
Palvelujen ostot	-217 808	-203 171	-223 576	-207 576	-207 456	+10,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 535	-19 950	-14 400	-14 400	-14 300	-27,8
Avustukset						
Vuokrat	-185 815	-207 507	-225 579	-227 520	-227 520	+8,7
Muut toimintakulut	-6 615	-500	-50	-50	-50	-90,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 640 998	-1 561 698	-1 562 816	-1 548 757	-1 543 480	+0,1
TOIMINTAKATE	-1 480 930	-1 415 998	-1 422 116	-1 410 057	-1 404 780	+0,4

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusopetus Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	100	>100	>100	>100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %</i>	>27	>27	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	>91	>91	>91	>91	>91
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Euroa/oppilas</i>	11 191	11 570	12 151	12 812	13 067
- Impiö	<i>€/oppilas</i>	8 705	-	-	-	-
- Kirkonkylä	<i>€/oppilas</i>	10 530	10 605	11 707	12 420	13 745
- Kuha	<i>€/oppilas</i>	9 603	9 194	10 153	11 470	12 903
- Yläaste	<i>€/oppilas</i>	12 365	13 378	13 145	13 522	12 560

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	576	545	534	513	483
Esioppilaat	55	46	44	35	30
1-6 vuosiluokat	342	329	324	320	289
7-9 vuosiluokat	179	170	166	158	164

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Henkilöstö 20.9.</u>					
Rehtori	2	2	2	2	2
Luokanopettaja	21	20	20	19	19
Eriyisluokanopettaja	2	2	2	2	2
Eriyisopettaja	4	4	4	4	4
Lehtori	14	12	13	13	13
Päätoiminen tuntiopettaja	1	2	2	2	2
Sivutoiminen tuntiopettaja	1	1	1	1	1
Aikuisten perusopetus	1				
Resurssiopettaja		1			
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	16	15	15	15	15
- määräaikaiset	5	3	3	3	3
- laskutus toiseen kuntaan		2	2	2	2
Toimistos sihteeri	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6
<u>Toimitilat</u>					
Impiön koulu	754	-	-	-	-
Kirkonkylän koulu	3200	1800	1800	3100	3100
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	3100	1500	1500	2000	2000
Yläasteen työpaja	850	850	850	-	-

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	96 186	73 500	72 000	72 000	72 000	-2,0
Maksutuotot	8 807	8 000	8 000	8 000	8 000	
Tuet ja avustukset	106 609					
Vuokratuotot	443					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	212 045	81 500	80 000	80 000	80 000	-1,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 627 594	-2 578 946	-2 596 209	-2 596 209	-2 596 209	+0,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-624 603	-612 642	-608 876	-608 876	-608 876	-0,6
Muut henkilösivukulut	-79 209	-96 778	-117 203	-117 203	-117 203	+21,1
Palvelujen ostot	-1 233 170	-1 138 589	-1 099 487	-1 099 487	-1 099 487	-3,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-156 891	-137 300	-165 700	-165 700	-165 700	+20,7
Avustukset						
Vuokrat	-1 340 080	-1 395 133	-1 385 806	-1 385 806	-1 385 806	-0,7
Muut toimintakulut	-3 481	-20	-20	-20	-20	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 065 028	-5 959 408	-5 973 301	-5 973 301	-5 973 301	+0,2
TOIMINTAKATE	-5 852 983	-5 877 908	-5 893 301	-5 893 301	-5 893 301	+0,3

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirkonkylän koulu, Ranuan yläaste ja Ranuan lukio jatkavat nykyisissä tiloissaan uuden monitoimikeskukseen rakentamisen ajan. Liikenne- ja pihajärjestelyt toteutetaan osin poikkeavasti yhteistyössä rakentajan kanssa. Yläkoululle väliaikaisen välituntialueen rakentaminen.
- * Kirkonkylän koulu (vuosiluokat 1-5) sekä yläkoulun/lukion käsityön ja musiikin opetus siirtyvät uuteen monitoimikeskukseen syksystä 2022 alkaen. Samalla koko Aapiskujan koulualueen ruokailut toteutetaan uudessa monitoimikeskuksessa.
- * Vuonna 2022 varaudutaan hankkimaan kalusteita ja varusteita 700.000 eurolla. Hankinta on merkitty investointiosaan, mutta rahoitusvaihtoehtoja selvitetään lähempänä hankintaa.
- * Kirkonkylän koululta vähenee yhden määräaikaisen luokanopettajan tarve syksystä 2023 alkaen.
- * Kirkonkylän koululla toimii oma rehtori 31.7.2022 saakka. Keväällä 2022 suunnitellaan rehtorijärjestelyt tuleville vuosille huomioiden oppilasmäärien ja opetusryhmien määrät.
- * Valtion erityisavustusten tuella pyritään palkkaamaan lisää koulunkäynninohjaajia ja kehittämään koulujen kerhotoimintaa. Näihin toimintoihin varataan vaaditut omarahoitusosuudet.
- * TVT-laitteita hankitaan perusopetukseen lisää opetuksen kehittämiseksi sekä epidemian vaikutuksiin varautumiseksi.

Kuhan koulu:

- * Kuhan koulu jatkaa suunnitelmavuosien ajan neljän opettajan kouluna. Lukuvuosina 2020-2021 ja 2021-2022 jaetaan eri ryhmiin 3. ja 4. luokat. Lukuvuonna 2022-2023 jaetaan eri ryhmiin 5. ja 6. vuosiluokat. Kuhan koulussa jatkaa yksi vakituinen koulunkäynnin ohjaaja.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lukio- ja ammatillinen koulutus Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo alustavia valmiuksia työelämää varten.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Laadukas opetus	Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo	10,9	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus, %	81	100	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	Euroa/oppilas	12076	11 720	11 720	12 516	12 516

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Oppilaat 20.9. Lukio Etälukio/Aineopiskelijat Kaksois/kolmoistutkinto	63	66 2	64	>60	>60
Opetustunnit:	6080	5600	5500	5500	5500

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Rehtori	1	0,55	0,55	1	1
Lehtori	6,5	6,5	6	6	6
Koulukuraattori	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Toimistos sihteeri	0,35	0,30	0,30	0,30	0,30
Toimitilat					
Lukio	500	500	500	500	500

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	6 981	5 500	4 600	4 600	4 600	-16,4
Tuet ja avustukset	23 143	24 000	20 000	20 000	20 000	-16,7
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	29 824	29 500	24 600	24 600	24 600	-16,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-401 577	-374 703	-380 795	-380 795	-380 795	+1,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-100 691	-88 430	-88 725	-88 725	-88 725	+0,3
Muut henkilösivukulut	-11 991	-13 968	-17 078	-17 078	-17 078	+22,3
Palvelujen ostot	-115 331	-131 734	-118 877	-118 877	-118 877	-9,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 744	-23 800	-15 210	-15 210	-15 210	-36,1
Avustukset						
Vuokrat	-136 170	-146 982	-158 872	-158 872	-158 872	+8,1
Muut toimintakulut	-14					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-778 518	-779 617	-779 557	-779 557	-779 557	0,0
TOIMINTAKATE	-748 694	-750 117	-754 957	-754 957	-754 957	+0,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Oppivelvollisuus laajenee toiselle asteelle ja 18. ikävuoteen saakka siten, että uudistus koskee vuonna 2021 perusopetuksen päättäviä oppilaita. Kustannusvaikutuksista ja niiden vastuista ei ole tällä hetkellä tietoa. Vaikutuksia tulee olemaan ainakin oppimateriaalihankintoihin (osa oppikirjoista ja laskinohjelmien lisenssit) ja koulukuljetusten järjestämiseen.
- * Lukion uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön ensimmäisellä vuosikurssilla syksystä 2021 alkaen. Opetussuunnitelmamuutokseen varaudutaan korottamalla kirjamäärärahaa 8 000 eurolla vuodesta 2021 alkaen
- * Materiaalimäärärahat säilytetään edellisen vuoden tasolla vuonna 2021 ja niitä kohdennetaan Liikkuva opiskelu -hankkeen toteuttamiseen yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa. Hankkeen omarahoitus osuus on 50 %.
- * Paikallissopimuksella sovitaan vuosittain kurssien järjestämisperusteista siten, että opettajien opetusvelvollisuuksien täyttyminen taataan.
- * Leasing-rahoituksella uusitaan opiskelijoiden käytössä olevia tietokoneita. Tietokoneiden määrää ei tarvitse kasvattaa, mutta vanhimmat 20 konetta uusitaan suunnitelmajakson aikana.
- * Verkkokursseja voidaan tarjota opiskelijoille vieraissa kielissä, mikäli opinnot ovat alkaneet yläasteella tai lukiossa ja aine kuuluu opiskelijan ylioppilaskirjoitussuunnitelmaan, eikä kurssia järjestetä oman koulun opetuksena.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kansalaisopisto Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin har- rastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimi- ja, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvin- vointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kansalaisopiston koulu- tus/elämänikäinen oppiminen	<i>Opetusryhmien määrä kaikkiaan</i>	190	180	180	180	180
	<i>sivukyllä</i>	14	20	16	16	16
	<i>Opetustuntien määrä</i>	4 084	4 600	4 200	4 200	4 200
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	863	870	870	870	870
	- naisia	588	550	550	550	550
	- miehiä	275	320	320	320	320
Opetuksen tuloksellisuus	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>	3 371	3 300	3 300	3 300	3 300
	<i>Pidettyjen valtionosuus tuntien lukumäärä</i>	3 956	4 500	4 100	4 100	4 100
	<i>Opetustuntien hinta euroa</i>					
	- brutto	69	71	71	71	71
	- netto	67	62	62	62	62
Musiikkiopisto, opiskelijapaikat myönnetty stipendit	<i>Ostetut opiskelijapaikat Stipendit /max 1 500 €</i>	9	9	9/1 500	9/ 1500	9/1 500

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					
- oppivelvollisuusik.	31 %	25 %	25 %	25 %	25 %
- työikäiset	22 %	25 %	25 %	25 %	25 %
- työttömät	2 %	5 %	5 %	5 %	5 %

- eläkeläiset (yli 65 v.)	34 %	35 %	35 %	35 %	35 %
- muut (kotiaiti/-isä, alle kouluikäinen yms.)	11 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Henkilöstö</u>					
Kansalaisopiston rehtori	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Suunnittelu opettaja			0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	2	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	44	40	40	40	40
Toimistosihteeri	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
<u>Toimitilat</u>					
Toivolan koulu	546	546	546	546	546
Monkkari 2.0/hallintotilat	25	25	25	25	25

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	3 752					
Maksutuotot	31 171	43 600	43 600	43 600	43 600	
Tuet ja avustukset	9 549	5 000	5 000	5 000	5 000	
Vuokratuotot		16 110	18 402	18 402	18 402	+14,2
Muut toimintatuotot	12 726					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	57 198	64 710	67 002	67 002	67 002	+3,5
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-159 999	-144 706	-147 671	-154 171	-154 171	+2,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-33 082	-34 150	-34 407	-35 922	-35 922	-0,8
Muut henkilösivukulut	-4 844	-5 395	-6 623	-6 915	-6 915	+22,8
Palvelujen ostot	-89 229	-87 295	-74 287	-74 287	-74 287	-14,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 987	-3 700	-4 356	-4 356	-4 356	+17,7
Avustukset			-14 000	-14 000	-14 000	
Vuokrat	-54 426	-57 517	-63 687	-63 687	-63 687	+10,7
Muut toimintakulut	-325	-500	-400	-400	-400	-20,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-347 892	-333 263	-345 431	-353 738	-353 738	+3,7
TOIMINTAKATE	-290 694	-268 553	-278 429	-286 736	-286 736	+3,7

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * 1.8.2021 alkaen kansalaisopiston rehtorin tehtävät (10%) siirtyvät määräaikaistalouden sivistystoimenjohtajalle. Suunnittelu opettajan tehtävät sisältyvät vapaa-aikatoimenjohtajan tehtävään.
- * Ranuan kansalaisopiston toiminnan rahoitus turvataan ja kehitetään monipuolisten koulutusten sekä harrastusten tarjontaa kuntalaisille.
- * Taiteen perusopetus jatkuu kansalaisopistossa.
- * Lapin Musiikkiopiston opiskelijoiden stipendit ovat haettavissa ranualaisille peruskouluikäisille oppilaille vuosittain syyskuun 2. pe mennessä, valtuuston vahvistaman Ranuan kunnan TA 2021 ja TS 2022 – 2023 mukaisesti. Lukuviuosittain myönnettävä avustussumma on enintään 14 000 euroa, josta vuoden 2021 syyslukukaudelle on osoitettavissa 8 800 €. Avustus maksetaan ilmoitettuun määräaikaan (30.9.2021/15.2.2022) mennessä hakemuksen jättäneiden ehdot täyttävien hakijoiden kesken tasauksella määrin siten, että avustus on enimmillään 1.500 euroa/opiskelija/lukuvuosi.
- * Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa, huomioiden erityisesti kansalaisten digitaaliset.
- * Koillismaahan opistojen yhteisessä LAKE –hankkeessa osaamisperusteiden haltuunotto.
- * Kansalaisopisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä, hyvinvointia ja elinvoimaa sekä toimii paikallisten ihmisten tarpeista.

* Toivolan koulusta suunnitellaan Kansalaisten talo, joka toimii järjestöjen ja eri toimijoiden kohtauspaikkana talon vapautuessa täysin omaan toimintaan syksyllä 2021. Kansalaisopiston päiväopetuksen järjestäminen on haastavaa toimitilojen puutteen vuoksi. Lukuvuodesta 2022 - 2023 alkaen kurssitoimintaa voidaan myös järjestää uuden monitoimikeskuksen tiloissa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, ja toimii kaikkien kuntalaisten ja ikäryhmien kokoontumispaikkana. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	Hankinnat (asukasluku/1000) Lainaus/kokoelmat	575 1,10	>280 >1,1	>300 >1,1	>300 >1,1	>300 >1,1
Laadukkaat ja asiakas-keskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	Kokonaislainaus/asukasluku Kirjastokäynnit/asukasluku	18,23 7,89	>16 >5	>18 >8	>18 >8	>18 >8
	Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet, as.luku/1000	102	>250	>150	>150	>150
	Tapahtumien osallistujat as.luku/1000	219	>200	>200	>200	>200
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Internet koneita asiakkaille	7	7	7	7	7
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	Lainan hinta (toimintakulut/lainaus)	4,69	5,0	3,50	3,50	3,50
	Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit)	10,83	16	10	10	10

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Lainojen määrä	71 021	>63 000	>70 000	>70 000	>70 000
Fyysiset kirjastokäynnit	30 722	>19 000	>35 000	>40 000	>40 000
Verkkokäynnit	19 891	>20 000	>20 000	>20 000	>20 000

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1

Kirjastoautonkulj.-virkailija	1	1	1	1	1
<u>Toimitilat</u>					
Kirjasto	700	700	700	700/337	337

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	19 768	3 000	3 000	3 000	3 000	0
Maksutuotot	3 307	3 300	3 300	3 300	3 300	0
Tuet ja avustukset	5133					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	28 208	6 300	6 300	6 300	6 300	0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-136 339	-139 685	-137 072	-137 072	-137 072	-1,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-33 110	-32 965	-31 938	-31 938	-31 938	-3,1
Muut henkilösivukulut	-3 992	-5 209	-6 145	-6 145	-6 145	+18,0
Palvelujen ostot	-28 092	-30 977	-31 987	-31 987	-31 987	+3,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 325	-44 296	-44 296	-44 296	-44 296	0
Avustukset						
Vuokrat	-62 290	-62 616	-72 036	-72 036	-72 036	+15,0
Muut toimintakulut	-588					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-332 736	-315 748	-323 474	-323 474	-323 474	+2,4
TOIMINTAKATE	-304 528	-309 448	-317 174	-317 174	-317 174	+2,5

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirjastopalvelut järjestetään kirjastolain edellyttämällä tavalla turvaamalla kaikille kuntalaisille tasapuolinen pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, sekä ylläpitämällä monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tarjoamalla asiantuntemusta ja ajantasaisia laitteita asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa
- * Kirjasto on kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa: Itsepalvelu ja henkilökohtainen palvelu täydentävät toisiaan ja asiakkaat voivat valita itselleen sopivan asiointi- ja palvelutavan
- * Laajat aukioloajat edistävät kirjaston käyttöä: omatoimikirjasto mahdollistaa asiakkaiden vapaamman asioinnin kirjastossa myös aamu- ja ilta-aikaan.
- * Kirjasto jatkaa nykyisissä toimitiloissa siihen saakka, että uusi monitoimikeskus valmistuu. Syksystä 2022 alkaen kirjasto toimii monitoimikeskuksessa, jolloin kirjaston tilat tulevat pienemmän ja asiakasmäärät kasvamaan
- * Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasollaan suunnitelmavuosien ajan.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/Ilness.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Avustukset, liikunta	Avustettavat liikuntajärjestöt/ jäsenmäärät	5/564	6/700	6/750	6/750	6/750
Avustukset, nuoriso	Avustettavien nuorisojärjestöt/ jäsenmäärä/avustukset €	3/288/ 9 900	3/270/ 9 900	3/280/ 9 900	3/280/ 9 900	3/280/ 9 900
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja sen toiminnan- piirissä olevat nuoret	Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin	249	250	190	190	190
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret, kohdennettu työ	Etsivä nuorisotyö Nuorten työpajatoiminta	64 23	40 28	35 25	35 25	35 25
Nuorten käyntikerrat -nuorisotila -tapahtumat, retket	Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä	4 806 1 106	6 500 1 200	5 100 1 100	5 100 1 100	5 100 1 100
www.lanuti.fi/ranua	Nuorisotiedotuksen kävijät	5 110	6 000	0	0	0
Avustukset, kulttuuri	Avustusmääräraha/€ -yksityiset -yhteisöt, järjestöt	3 000 7 2	3 000 8 3	3 000 8 3	3 000 8 3	3 000 8 3

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					
- konsertit	3/281	4	4	4	4
- teatteri	2/88	2	2	2	2
- tapahtumat	15/981	12	10	10	10
- Taikalamppu tap.	43/3 743	30	35	35	35
Museo avoinna/kävijät	6 vko/114	6 vko/200	6 vko/150	6 vko/150	6 vko/150
Liikuntatapahtumat/osallistujat					
- retket/osallistujat	7/290	7/800	4/180	4/180	4/180
- puulaakit/osall.	3/129	3/120	3/110	3/110	3/110
- kunnanmestaruus/osallistujat	1/119	2/140	2/140	2/140	2/140
- Liikkuva iltapäivä – kerhomäärät	9/211	10/200	6	6	6
Kuntovihkot					
- talvi	12 005	17 000	16 500	16 500	16 500
- kesä	16 478	18 000	17 500	17 500	17 500
Kansainväliset toiminnot	8	7	6	6	6
- kv-vaihdot	2/12	2	1	1	1
- vapaaehtoiset	3	4	2	2	2
- EU:n nuorisoviikko	1	1	1	1	1
Nuorisotoiminta					
- osallistujat/leirit	4/81	4/115	2/50	2/50	2/50
- valistus	9/911	8	8	8	8
- päihitteettömät tapahtumat	8/685	6	6	6	6
- osallisuustapahtumat	4	5	4	4	4

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Nuorten työpaja ESR -hanke	2				
Nuorten työpaja ohjaaja	0,6	1	1½	1½	1½
Hyvää huomista! ESR -hanke		2	2	2	2
Etsivä liikuntatyöntekijä			1	1	
Toimitilat					
Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Monkkari 2.0	310	310	310	310	310
Toimisto			20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	10 297	500	500	500	500	0
Maksutuotot		500	500	500	500	0
Tuet ja avustukset	235 164	214 307	250 475	250 475	250 475	+16,9
Vuokratuotot	29 239	29 900	29 900	29 900	29 900	0
Muut toimintatuotot	17 622	18 423	26 800	26 800	26 800	+45,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	292 322	263 630	308 175	308 175	308 175	+16,9
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-199 236	-227 211	-279 149	-279 149	-279 149	+22,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-38 040	-53 058	-64 491	-64 491	-64 491	+21,5
Muut henkilösivukulut	-6 138	-8 484	-12 470	-12 470	-12 470	+47,0
Palvelujen ostot	-127 231	-107 346	-97 659	-97 659	-97 659	-9,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 439	-36 784	-32 414	-32 414	-32 414	-11,9
Avustukset	-22 900	-24 200	-24 200	-24 200	-24 200	0
Vuokrat	-208 302	-213 228	-217 024	-217 024	-217 024	+1,8
Muut toimintakulut	-26 117	-4 890	-4 890	-4 890	-4 890	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-680 403	-675 201	-732 297	-732 297	-732 297	+8,5
TOIMINTAKATE	-388 081	-411 571	-424 122	-424 122	-424 122	+3,0

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen.
- * Kuntalaisten osallisuutta kehitetään kaikissa ikäryhmissä laaja-alaisesti eri aihealueiden kautta kansalaisraatien ja nuorten kuulemistilaisuuksien kautta.
- * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita vuosittain syyskuun 1. lau-
antaina.
- * Lapin lastenkulttuuriverkoston toimijana korostetaan saavutettavuutta ja markkinointia sekä hyödyntäen
Lapin verkostoa sekä valtakunnallista verkostoa.
- * Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon v 2017 uusitun perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisäl-
löllinen kehittäminen. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H -yhdistykseltä. Lisäksi selvitetään eMuseo
-palvelun tuottaminen.
- * Käynnistetään toimintavuonna paikallishistorian tallentaminen topoteekkiin, kuva- ja tekstitalienteina.
- * Liikuntatoiminnassa kiinnitetään huomiota vähän liikkuviin sekä kampanjoihin, joilla kannustetaan oman
terveyden ylläpitoon kaikissa ikäryhmissä.
- * Etsivä liikunta –hanketoiminnalle haetaan jatkorahoitusta ja luodaan edellytyksiä vastata 104 vuotiaankin
Ranuan liikkuvuuteen. Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti, jatketaan
mm. Kunnon Mummola ja Suomi Mies –tapahtumia.
- * Nuorten työpajalla AVI:n myöntämän hankerahoituksen kautta 1½ työntekijää.

- * ESR-hanke Hyvää huomista! toinen täysi toimintavuosi. Hankkeen tavoitteena nuorten hyvinvointia lisäävien uusien toimintamallien löytäminen.
- * Etsivä nuorisotyö alle 29 –vuotiaiden nuorten tukena ja osana vapaa-aikatoimen nuorten palvelua.
- * Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään moniammatillisella yhteistyöllä ja Silta -toiminnan kautta. Ennaltaehkäisevän työn merkitys huomioidaan toiminnassa ja tunnettavuus Lisäaineeton 100% -tunnuksen käytössä.
- * Kansainvälisyys osana laajempaa perusnuorisotyötä, kansainvälisiä vapaaehtoisia ja harjoittelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan sekä osallistutaan kansainvälisiin nuorisovaihtoihin myös järjestävänä tahona. Olemme mukana Erasmus+ ja Suomea Suomessa ohjelmissa.
- * www.lanuti.fi/ranua -sivustot tulevat muuttumaan toimintavuonna kunnan omille sivuille ohjaavana esittelysivuna. Lapin Nutin - nuorisotiedotuksen reilu 20 –vuotinen historia päättyy alkuperäisessä laajuudessaan.
- * Vapaa-aikatoimen tilat Monkkari 2.0 Keskustie 11, kohtaamispaikkana ja eri nuorisoryhmien vahvistajana. Monkkari 2.0 kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen hallinnon tilat, joihin erilliskäynti sisäpihan kautta.
- * Vapaa-aikatoimenohjaajan tehtävät osin oppisopimusopiskelijan työtä 8/2021 asti.
- * Nuorten työpajalla yksilövalmentajan toimen vakinaistaminen syksystä 2021 alkaen.
- * Etsivän nuorisotyöntekijän toimen vakinaistaminen syksystä 2022 alkaen.

Yhteenveto sivistystoimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät <u>Henkilöstön koulutukset/ osallistujat</u> -kunnan järjestämät -muut koulutukset	2 12/6 21 69	2 12/6 21 69	2 12/6 21 69	2 12/6 21 69	2 12/6 21 69
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys % -henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumiset	98	>98	>98	>98	>98
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Paikan odotusaika, pv Hoitomoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	<14 95	<14 95	<14 95	<14 95	<14 95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä	4 245	7 300	6 500	6 500	6 500
Kansainvälisyys	Nuorten kv -toiminnot vapaa-aikatoimessa	7	7	6	6	6

Sivistystoimi yhteensä:

Sivistystoimen keskeiset tavoitteet:

- * Uuden monitoimikeskuksen suunnittelu ja eri yksiköiden toimintojen yhteensovittaminen uudessa keskussa sekä sen ulkopuolella.
- * Varautuminen pieneneviin lapsi- ja oppilasmääriin toiminnan organisoinnissa ja henkilöstöhallinnossa. Koulujen toiminnan asteittainen sovittaminen väheneviin oppilasmääriin siten, että peruskoulu muuttuu kaksisarjaiseksi 2030-luvun alkuun mennessä ja muutos yksisarjaiseksi alkaa samanaikaisesti jo vuodesta 2026 alkaen.
- * Toiminnan sopeuttaminen heikkenevään taloustilanteeseen ja toimintakulujen kasvun taittaminen.
- * Tietoteknisen osaamisen ja valmiuksien edistäminen kaikilla tulosalueilla.
- * Unisefin lapsiystävällinen kunta –toimintamallin mukaiseen toimintaan sitoutuminen

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	597 112	539 739	547 680	547 680	547 680	+1,5
Maksutuotot	175 239	186 900	180 700	179 000	179 000	-3,2
Tuet ja avustukset	381 460	244 907	277 075	277 075	277 075	+13,1
Vuokratuotot	42 138	46 010	48 302	48 302	48 302	+5,0
Muut toimintatuotot	17 892	18 423	26 800	26 800	26 800	+45,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 213 841	1 035 979	1 080 857	1 078 857	1 078 857	+4,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 706 763	-4 582 368	-4 662 339	-4 678 132	-4 674 175	+1,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 109 024	-1 083 659	-1 088 607	-1 092 287	-1 091 365	+0,5
Muut henkilösivukulut	-141 504	-171 579	-209 937	-210 646	-210 468	+22,4
Palvelujen ostot	-1 859 720	-1 749 154	-1 696 393	-1 680 393	-1 680 273	-3,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-456 926	-416 737	-423 701	-423 701	-423 601	+1,7
Avustukset	-22 900	-24 200	-38 200	-38 200	-38 200	+57,9
Vuokrat	-2 025 613	-2 115 238	-2 168 233	-2 170 174	-2 170 174	+2,5
Muut toimintakulut	-37 440	-6 410	-5 860	-5 860	-5 860	-8,6
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 359 890	-10 149 345	-10 293 270	-10 299 393	-10 294 116	+1,4
TOIMINTAKATE	-9 146 049	-9 113 366	-9 212 413	-9 220 536	-9 215 259	+1,1

Hyvinvointilautakunta yhteensä:

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 808 175	2 053 838	1 626 849	1 626 849	1 626 849	-20,8
Maksutuotot	1 248 097	1 210 223	1 226 735	1 224 735	1 224 735	1,4
Tuet ja avustukset	489 390	379 907	412 075	412 075	412 075	8,5
Vuokratuotot	281 894	293 568	289 680	289 680	289 680	-1,3
Muut toimintatuotot	39 768	53 173	61 100	61 100	61 100	14,9
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 867 324	3 990 709	3 616 439	3 614 439	3 614 439	-9,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 392 442	-10 420 694	-10 571 689	-10 587 482	-10 583 525	1,4
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 475 374	-2 520 533	-2 521 272	-2 524 952	-2 524 030	0,0
Muut henkilösivukulut	-311 320	-392 055	-475 902	-476 611	-476 433	21,4
Palvelujen ostot	-11 547 126	-11 281 771	-11 556 329	-11 502 329	-11 502 209	2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 137 041	-1 153 302	-1 141 083	-1 141 083	-1 140 983	-1,1
Avustukset	-2 222 822	-2 398 834	-2 487 402	-2 467 402	-2 407 402	3,7

Vuokrat	-2 835 738	-3 091 161	-3 215 743	-3 243 798	-3 243 798	4,0
Muut toimintakulut	-59 320	-17 660	-16 110	-16 110	-16 110	-8,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-30 981 183	-31 276 010	-31 985 530	-31 959 767	-31 894 490	2,3
TOIMINTAKATE	-27 113 859	-27 285 301	-28 369 091	-28 345 328	-28 280 051	4,0

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	TEKNINEN LAUTAKUNTA Tekninen toimi Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tavoitteena on hoitaa tehtävät tehokkaasti, taloudellisesti, asiakas-keskeisesti ja joustavasti. Toimintaan kuuluvat teknisen toimen hallinto, liikenneväylät, puistot ja muut yleiset alueet, jätehuolto, maanmittaus, joukkoliikenne sekä ha- ja-asutusalueiden vesihuolto.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Liikenneväylät: Katujen ja kevyen liikenteen väylien kunnossapito	€/km	5383	5383	5383	5383	5383

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Liikenneväylät: Kadut ja kevyen liikenteen väylät (km)	54,6	54,6	54,6	54,6	54,6
Avustettavat yks.tiet (km)	34	34	34	40	40
Puistot ja yleiset alueet: Rakennettuja puistoalueita (ha)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Leikki- ja uimapaikat (kpl)	9	9	9	9	9
Uimapaikat, sivukylät	6	6	1	1	1
Venelaskupaikat	5	6	6	6	6
Senioripuisto	1	1	1	1	1
Liikuntapaikat ja -alueet: Urheilukenttä (kpl)	1	1	1	1	1
Tenniskenttä (kpl)	2	2	2	2	2
Latupohjia kk-alue (km)	30	30	30	30	30
Latupohjia, sivukylät (km)	100	85	85	85	85
Jääalueet (kpl)	2	2	2	2	2
Jäähalli (kpl)	1	1	1	1	1
Kuntosali (kpl)	1	0	0	0	0
Lähiliikuntapaikka (kpl)	6	6	6	6	6
Luontopolku	2	2	5	5	5
Skatepark	1	1	1	1	1
Frisbeegolf-rata	1	1	1	1	1
Maanmittaus: Kirkonkylän asemakaava-alue	2	2	2	2	2
Ranta-asemakaava-alue	14	14	14	14	14
Rantaosayleiskaava-alue	8	8	8	13	13
Kaivosalueen osayleiskaava	1	1	1	1	1
Kaivosalueen asemakaava-al.	1	1	1	1	1

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö Tekninen johtaja	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Kenttämestari	1	1	1	1	1
Hallintosihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Koneenkuljettaja	1	1	1	1	1

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	77 448	68 980	69 789	69 789	69 789	1,2
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	9 654	3 600	9 300	9 300	9 300	158,3
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	831					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	87 933	72 580	79 089	79 089	79 089	9,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-249 090	-208 550	-197 759	-202 809	-202 809	-5,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-54 509	-47 919	-44 914	-46 090	-46 090	-6,3
Muut henkilösivukulut	-7 292	-7 692	-8 722	-8 948	-8 948	13,4
Palvelujen ostot	-359 219	-290 145	-297 505	-297 505	-297 505	2,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 044	-67 800	-112 700	-106 700	-106 700	66,2
Avustukset	-28 151	-40 000	-35 000	-35 000	-35 000	-12,5
Vuokrat	-27 227	-577 293	-26 670	-30 231	-30 231	-95,4
Muut toimintakulut	-701	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-786 229	-1 241 399	-725 270	-729 283	-728 283	-41,6
TOIMINTAKATE	-698 296	-1 168 819	-646 181	-650 194	-650 194	-44,7

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Hallinto:

- * Teknisen johtajan/rakennustarkastajan sijaistaminen siirretään vakinaisesti palkattavan rakennusmestarin tehtäviin.
- * Lomarakennuspaikkojen myynti ja vuokraus verkkosivujen kautta.
- * Osallistutaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukeviin prosesseihin.
- * Sähköiseen asiointiin siirtyminen.

Liikenneväylät:

- * Yksityisteiden avustaminen enintään 380 eurolla/km (edellyttäen, että tiellä on tiekunta, tie on pysyvän asutuksen pääsytie ja tien pituus on vähintään 300 m). Määräraha yhteensä 18 000 euroa.
- * Yksityisteiden peruskorjauksen avustaminen 7 000 euron määrärahalla/vuosi. Avustusta myönnetään vahvistetun määrärahan mukaan kuitenkin siten, että kunnan avustus tiekunnille on 10 – 50 % hyväksytyistä kustannuksista ja julkisen rahoituksen osuus on yhteensä enintään 80 %.
- * Hoidetaan Ristijärvi-Penämöntien ja Simontaipaleentien talviauraukset.
- * Yksi paliskunta ja Metsähallitus osallistuvat Ristijärvi-Penämöntien aurauskustannuksiin.
- * Osallistutaan Lapin kuntien liikenneturvallisuuden yhteiseen toimijatyöhön.
- * Koivukujan ja Koivutien päällystäminen.
- * Kolomaan teollisuusalueen ja Pappilanniemen uuden asuinalueen tiesuunnitelmien teko v. 2022-2023.
- * Repotien ja Tuulimyllyntien päällystäminen suunnitelmakaudella.
- * Kaavateiden peruskorjaukset vuosittain tiekohtaisten suunnitelmien mukaisesti suunnitelmakaudella.
- * Kaavateiden korjausinvestoinnit suunnitelmakaudella 2020 valmistuneen kuntokartoituksen pohjalta.
- * Kaavateiden perusparannusten suunnitteluun vuosittainen määräraha.
- * Heinisuo-kevyenliikenteen väylän rakentaminen yhteistyössä Elyn kanssa 2021.
- * Kunnan kaavateiden, Simontaipaleen- ja Teerivaarantien hoito urakan kilpailutus kunnan omana hankkeena.

Puistot ja muut yleiset alueet:

- * Työllistetään teknisen toimen kohteisiin työllistämisyksikön välittämiä työntekijöitä (esim. kelkkareittien, hiihtolatuojen, luontoreittien ja niitä tukevien rakennusten huolto ja kehittäminen).
- * Matkailua ja safaritoimintaa palvelevien rakenteiden parantaminen ja korkealaatuinen ylläpito. Matkailureitistöjen huollon painopistettä nostetaan korkeammalle, jotta voidaan tarjota laadukkaat retkeilypalvelut

matkailijoille ja kuntalaisille. Metsähallituksen ylläpidosta lakkautettujen matkailulle tärkeiden luontokoh-
teiden ylläpito kunnan toimesta.

- * Kelkkareittien ja hiihtolatujen laadukas ylläpito ja hoitaminen. (Palveluiden mainostaminen yhteistyössä matkailun kanssa.)
- * Jatketaan kirkonkylän alueen jääkenttien ja hiihtolatujen viikonloppuhoitojen ostopalvelua.
- * Taajama-alueen puisto- ja viheralueiden hoito.
- * Moottorikelkkareittien osalta kyläreittien ja kirkonkylän yhdysreittien rakentaminen.
- * Lentokentän aidan kunnostuksen jatkaminen.
- * Kylätoimikunnille tarjotaan avustusta (määräraha yht. 10.000 €), jonka voivat käyttää kylän kehittämisen kannalta tarpeellisiksi katsomiin kohteisiin.
- * Siuruajoen kelkkareittisilta suunnitelmakaudella.

Joukkoliikenne:

- * Asiointiliikenne kuudella taksilinjalla ajetaan kouluaiikoina kerran viikossa ja muulloin kaksi kertaa viikos-
sa. Matkustajamäärän tulee olla vähintään kaksi henkilöä/ajokerta.

Jätehuolto:

- * Jätehuollon viranomaistehtävät ovat siirtyneet isäntäkuntamallilla Rovaniemen kaupungin hoidettavaksi.
Rovaniemen kaupungin teknisen lautakunnan jätehuoltojaostoon on nimetty edustaja Ranuan kunnasta.
Jätehuollon järjestämisestä vastaa Napapiirin Residuum Oy.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Toimitila- ja vuokrauspalvelu Rakennusmestari/Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnan kiinteistöjen hoito ja kunnossapito Maa- ja metsätilat

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kiinteistöjä hoidetaan taloudel- lisesti	bruttokustannukset eu- roa/m ³	17,76	16,81	17,37	29,45	18,47

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kiinteistöjen ja tilojen käyttö (kuutiot)					
Sivistystoimi	20 772	19 952	20 854	5 090	5 090
Perusturva	18 073	15 754	3 554	3 554	3 554
Vuokratut kiinteistöt	6 366	13 671	31 434	43 763	43 763
Tekninen toimi	1 929	5 167	1 929	1 929	1 929
Ulkopuolisille vuokrattavat.	-	-	5 632	5 632	5 632
Virastot ym.	500	4 491	-	-	-
Liikunta/nuoriso	21 495	21 495	21 495	21 495	21 495
Tyhjät kiinteistöt	41 049	18 400	27 382	30 364	-
Määrä (kpl)	21	23	33	29	21

Perustiedot:

	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
<u>Henkilöstö</u>					
Rakennusmestari	1	1	1	1	1
Siivoustyön ohjaaja	2/5	-	-	-	-
Sähkömestari	-	-	-	-	-
Kiinteistöhoitaja	4	2	2	2	2
Laitosmies	-	-	-	-	-
Siivooja	9	9	9	9	9
Rakennusmies, vak.	2	1	1	1	1
Vuokratyöntekijä	1	-	-	-	-

Vanhempi ammattimies	2	2	2	1	1
Autonkuljettaja	1	1	1	1	1
Käytössä olevat tilat:					
Kiinteistöt m ²	29 682	29 682	18 876	16 499	16 499
m ³	115 762	115 762	84 898	81 463	81 463

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	143 974	115 626	100 732	100 732	100 732	-12,9
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	1 508 332	1 496 147	1 636 039	1 657 242	1 657 242	9,3
Muut toimintatuotot	62 993					-100,0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 715 299	1 611 773	1 736 771	1 757 974	1 757 974	7,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-354 775	-381 800	-428 364	-440 825	-440 825	12,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-80 040	-89 138	-98 873	-101 776	-101 776	10,9
Muut henkilösivukulut	-10 180	-14 069	-19 019	-19 578	-19 578	35,2
Palvelujen ostot	-727 105	-923 945	-369 247	-774 249	-874 249	-60,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-566 637	-526 172	-519 897	-528 647	-528 647	-1,2
Avustukset						
Vuokrat	-133 365	-4 600	-4 600	-4 600	-4 600	
Muut toimintakulut	-173 947	-34 700	-34 700	-34 700	-34 700	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 046 049	-1 974 424	-1 474 700	-1 904 375	-2 004 375	-25,3
TOIMINTAKATE	-330 750	-362 651	262 071	-146 401	-246 401	-172,3

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Maa- ja metsätilat:

- * Kunnan metsien hoito metsähoitosuunnitelman mukaisesti.
- * Varaudutaan työllistämään metsien hoidon kohteisiin työllistämisyksikön välittämiä työntekijöitä.
- * Simontaipaleen mökkialueen laajennusalueen metsien hoito ja mahdollinen laajennusrakentaminen huomioiden 10 vuoden aikajänteellä.

Toimitila- ja vuokrauspalvelu:

- * Varaudutaan työllistämään teknisen toimen kohteisiin työllistämisyksikön välittämiä työntekijöitä (esim. luontoreittejä tukevien rakennusten huolto ja kehittäminen).
- * Täytetään rakennusmestarin virka vakituisesti siten, että rakennusmestarin työtehtäviin kuuluvat mm. seuraavat osa-alueet: kiinteistöjen ylläpito ja vuosikorjaukset, kaavateiden peruskorjausten ja hoitotöiden kilpailuttaminen ja valvonta, siivoustyön ohjaus ja teknisen toimen kilpailutukset sekä teknisen johtajan/rakennustarkastajan sijaistukset.
- * Siivoustyön mitoitus vuonna 2022 käytössä oleviin ja valmistuviin kohteisiin.
- * Vanhan yläasteen, lukion, yläasteen pajarakennuksen, infopoliksen, monitoimitalon/päiväkodin, kirjaston, bänditilan, kunnanviraston purkaminen suunnitelmakaudella 2022. Puuhapirtin purkaminen vuonna 2021. Vanhan sairaalan purkaminen vuonna 2023.
- * Terveystalosta, Saukkojärven kotiseutumuseosta, Peurantien ryhmiäsestä, Kuhan koulusta, Niittyvillasta, Senioritalosta, Koivutie 16 B ja 16 C –taloista luopuminen tulevilla suunnitelmavuosilla.
- * Toivolan koulun jatkokäytön suunnittelu.
- * Koulu/monitoimikeskushankkeen toteuttaminen.
- * Kunnan kiinteistöjen tehokas ylläpito.
- * Niittyvilla/Justeerin toimitalon rakentaminen.
- * Päiväkodin tarpeiden kartoitus yhteistyössä infran ja sivistystoimen kanssa 2021. Huomioidaan Peurantien ryhmiäsen käytön lopettaminen vuonna 2022.
- * Peruskorjattavat rakennuskohteet nimetään erikseen investointeihin tarpeen mukaan tuleville budjettivuosille.

- * Investointiosassa aiemmin olleesta 100 000 euron määrärahasta rakennusten vuosikorjauksiin on luovut-
tu ja budjetissa rakennusten vuosikorjauksiin on lisätty käyttötalouspuolelle määrärahaa.
- * Seniorikodin tilaratkaisun selvittäminen. Yhteistyö hyvinvointilautakunta/tukiyhdistys.
- * Teknisen henkilöstömäärän pitäminen nykyisellä tasolla. Eläköitymisten yhteydessä tarkastellaan raken-
nuskannan laajuus suhteessa henkilöstömäärään ja arvioidaan tapauskohtaisesti paikkojen täyttäminen.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Pelastustoimi/kuntien yhteistoiminta Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Alueellisen pelastustoimen järjestämisvastuu on Lapin liitolla. Pelas- tuslaitoksen toimipisteet on hajautettu Lapin kuntiin. Kunnat vastaavat pelastustoimen kustannuksista tilinpäätösten keskiarvojen (50 %) ja kuntien asukasluvun (50 %) perusteella.

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-393 759	-384 459	-392 000	-392 000	-392 000	2,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-393 759	-384 459	-392 000	-392 000	-392 000	2,0
TOIMINTAKATE	-393 759	-384 459	-392 000	-392 000	-392 000	2,0

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Rakennusvalvonta Rakennustarkastaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen määräysten ja ohjeiden valvonta sekä rakentamisen neuvonta. Tavoitteena hyvä rakennettu ympäristö sekä rakentamisen laadun säilyttäminen

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
- Rakennus- ja toimenpideluvat	114	120	120	120	120
- Ilmoitukset	41	50	30	30	30
- Lausunnot	10	20	20	20	20
- Poikkeamisluvat	4	10	10	10	10
- Katselmukset	250	250	250	250	250

Perustiedot:	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Henkilöstö					
Rakennustarkastaja	1	0,5	0,5	0,5	0,5

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	165					
Maksutuotot	30 417	41 700	41 700	41 700	41 700	
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	30 582	41 700	41 700	41 700	41 700	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-34 200	-33 550	-37 273	-37 273	-37 273	11,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 873	-7 917	-8 685	-8 685	-8 685	9,7
Muut henkilösivukulut	-964	-1 273	-1 671	-1 671	-1 671	31,3
Palvelujen ostot	-28 199	-32 450	-25 564	-25 564	-25 564	-21,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-452	-1 900	-1 200	-1 200	-1 200	-36,8
Avustukset						
Vuokrat						-100,0
Muut toimintakulut	-20					-100,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-72 708	-77 090	-74 393	-74 393	-74 393	-3,5
TOIMINTAKATE	-42 126	-35 390	-32 693	-32 693	-32 693	-7,6

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Sähköiseen asiointiin siirtyminen v. 2021. Rovaniemen kaupungilta ostetaan rakennustarkastajapalvelua rakennustarkastajan vuosilomien ajaksi ja kunnan rakennushankkeiden luvituksen käsittelyyn.
- * Suunnitelmakaudella varaudutaan Suhangon kaivoshankkeen mahdolliseen käynnistymiseen ja mahdollisiin lisäresurssitarpeisiin rakennusvalvonnassa ja asiantuntijatehtävissä.

Tehtävä/tulosalue:	Ympäristönsuojelu
Tilivelvollinen:	Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Ympäristönsuojelupalvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta. Tulosityksikkö sisältää myös omat hankkeet

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 984	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-196					
Muut henkilösivukulut	-9	-33	-39	-39	-33	18,2
Palvelujen ostot	-33 810	-32 572	-32 461	-32 461	-32 461	-0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-241					
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 240	-35 105	-35 000	-35 000	-35 000	-0,3
TOIMINTAKATE	-36 240	-35 105	-35 000	-35 000	-35 000	-0,3

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Ympäristönsuojelun yhteistyösopimusta jatketaan Rovaniemen kaupungin kanssa ja palvelutaso säilytetään hyvällä tasolla.

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2019	TA2020	TAE2021	TS2022	TS2023
Kiinteistöjen hoito on taloudellista ja tehokasta	euroa/m ³	17,76	16,81	17,37	29,45	18,47
Simontaipaleen lomatonttien myynti/vuokraus	myydyt tontit/v	2	5	10	8	7
Viranomais-toimenpiteet ovat laadultaan vaikuttavia ja tehokkaita ja ne suoritetaan nopeasti	käsittelyaika/toimenpide/vko	2	2	2	2	2
Rakennus- ja toimenpidelupien käsittely	Lupien käsittelyaika/vko	4	4	4	4	4
Kaavateiden toimivuuden ja turvallisuuden parantaminen - päällystetään vuosittain - kunnossapito on hyvää ja laadukasta	Asiakaspalaute/valituksia max/vuosi	0	0	5	5	5

Tekninen lautakunta yhteensä:

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	221 587	184 606	170 521	170 521	170 521	-7,6
Maksutuotot	30 417	41 700	41 700	41 700	41 700	
Tuet ja avustukset	9 654	3 600	9 300	9 300	9 300	158,3
Vuokratuotot	1 508 332	1 496 147	1 636 039	1 657 242	1 657 242	9,3
Muut toimintatuotot	63 824					-100,0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 833 814	1 726 053	1 857 560	1 878 763	1 878 763	7,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-640 049	-626 400	-665 896	-683 407	-683 407	6,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-143 618	-144 974	-152 472	-156 551	-156 551	5,2
Muut henkilösivukulut	-18 445	-23 067	-29 451	-30 236	-30 236	27,7
Palvelujen ostot	-1 542 088	-1 663 571	-1 116 777	-1 521 779	-1 621 779	-32,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-627 374	-595 872	-633 797	-636 547	-636 547	6,4
Avustukset	-28 151	-40 000	-35 000	-35 000	-35 000	-12,5
Vuokrat	-160 592	-581 893	-31 270	-34 831	-34 831	-94,6
Muut toimintakulut	-174 668	-36 700	-36 700	-36 700	-36 700	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 334 985	-3 712 477	-2 701 363	-3 135 051	-3 235 051	-27,2
TOIMINTAKATE	-1 501 171	-1 986 424	-843 803	-1 256 288	-1 356 288	-57,5

Käyttötalousosa/koko kunta yhteensä:

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 848 150	2 911 787	2 541 912	2 541 912	2 541 912	-12,7
Maksutuotot	1 278 614	1 251 923	1 268 435	1 266 435	1 266 435	1,3
Tuet ja avustukset	556 604	383 507	421 375	421 375	421 375	9,9
Vuokratuotot	1 790 226	1 789 715	1 925 719	1 946 922	1 946 922	7,6
Muut toimintatuotot	105 113	53 173	61 100	61 100	61 100	14,9
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 578 707	6 390 105	6 218 541	6 237 744	6 237 744	-2,7
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-11 552 318	-11 481 504	-11 703 285	-11 755 399	-11 762 442	1,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 728 528	-2 761 267	-2 773 514	-2 787 054	-2 788 229	0,4
Muut henkilösivukulut	-343 765	-430 636	-525 188	-527 701	-527 957	22,0
Palvelujen ostot	-13 935 046	-13 740 414	-13 569 708	-13 908 299	-13 997 179	-1,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 814 577	-1 759 739	-1 791 795	-2 024 878	-2 024 778	1,8
Avustukset	-2 397 739	-2 509 034	-2 592 602	-2 566 602	-2 506 602	3,3
Vuokrat	-3 099 865	-3 750 467	-3 375 574	-3 407 190	-3 407 190	-10,0
Muut toimintakulut	-324 071	-127 360	-173 030	-173 030	-173 030	35,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 195 909	-36 560 421	-36 504 696	-36 916 820	-36 954 074	-0,2
TOIMINTAKATE	-29 617 202	-30 170 316	-30 286 155	-30 679 076	-30 716 330	0,4

Toimintakate

Toimintakate osoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla sekä rahoitustuotoilla, joista on vähennetty rahoituskulut.

Toimintakate on talousarviovuonna -30.286.155 euroa (toimintatuotot – toimintakulut) ja toimintakate kasvaa vuoden 2020 talousarvioon nähden 0,4 % ts. 115.839 euroa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 9,6 %.

Verotulot

Verotuloja arvioidaan talousarviovuonna 2021 kertyvän yhteensä n. 9.800.000 euroa. Talousarviovuonna tuloveroprosentti säilytetään ennallaan 19,75 %:ssa. Kiinteistövero-rosentit säilytetään ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistövero 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,15 %.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia arvioidaan talousarviovuonna kertyvän yhteensä 21.184.000 euroa.

Vuosien 2020 ja 2021 valtionosuusmaksatuksiin vaikuttaa keväällä 2020 päätetty ja syksyllä 2020 tarkistettu koronavirusepidemiaan liittyvä veronmaksulykkäysten aiheuttamien verotulomenetysten tilapäinen korvaus, mikä lisää valtionosuutta vuonna 2020 ja vähentää niitä vuonna 2021.

Valtionosuuden muutoksiin vuodesta 2020 vuoteen 2021 vaikuttavat mm.

- kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus + 2,3 %
- automaattinen määräytymistekijöiden muutos, mikä lisää valtionosuutta
- lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannusjaon tarkistus, mikä vähentää valtionosuutta
- tehtävien ja velvoitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta.

Ennakkolaskelmien mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee koko maassa 0,12 % ja on 25,63 % vuonna 2021. Ranualla valtionosuudet nousevat 0,5 % ja ovat 61,7 %.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Vuosikatetta odotetaan talousarviovuonna kertyvän 812.845 €, ts. 217 €/asukas. Vuosikatteen osuus poistoista on 101 %.

Poistojen määrän arvioidaan olevan 807.388 euroa ja talousarviovuonna tilikauden ylijäämäksi arvioidaan 5.457 euroa.

Vuosikatetta kertyy suunnitelmakaudella yhteensä 1.495.439 euroa, mikä ei riitä kattamaan korvausinvestointeja eikä poistoja. Talousarvion käyttötalousosaan on sisällytetty käytöstä poistettavien kiinteistöjen purkukustannuskirjauksia taloussuunnitelma-vuosille 2022-2023.

Seuraavana on esitetty tuloslaskelma sisältäen sisäiset erät (sivu 75) sekä ulkoinen tuloslaskelma, jossa sisäiset erät eivät ole mukana (sivu 76).

TULOSLASKELMA; ULKOINEN/SISÄINEN	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 848 150	2 911 787	2 541 912	-12,7
Maksutuotot	1 278 614	1 251 923	1 268 435	1,3
Tuet ja avustukset	556 604	383 507	421 375	9,9
Vuokratuotot	1 790 226	1 789 715	1 925 719	7,6
Muut toimintatuotot	105 113	53 173	61 100	14,9
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 578 707	6 390 105	6 218 541	-2,7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 552 318	-11 481 504	-11 703 285	1,9
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 728 528	-2 761 267	-2 773 514	0,4
Muut henkilösivukulut	-343 765	-430 636	-525 188	22,0
Palvelujen ostot	-13 935 046	-13 740 414	-13 569 708	-1,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 814 577	-1 759 739	-1 791 795	1,8
Avustukset	-2 397 739	-2 509 034	-2 592 602	3,3
Vuokrat	-3 099 865	-3 750 467	-3 375 574	-10,0
Muut toimintakulut	-324 071	-127 360	-168 030	31,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 195 909	-36 560 421	-36 499 696	-0,2
TOIMINTAKATE	-29 617 202	-30 170 316	-30 281 155	0,4
Verotulot	9 772 404	9 800 000	9 800 000	
Valtionosuudet	20 679 949	21 080 000	21 184 000	0,5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	50 754	50 000	50 000	
Muut rahoitustuotot	291 076	260 000	260 000	
Korkokulut	-62 008	-100 000	-100 000	
Muut rahoituskulut	371	-100 000	-100 000	
VUOSIKATE	1 115 344	819 684	812 845	-0,8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-779 194	-814 305	-807 388	-0,8
Arvonalentumiset	-1 465 016			
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	-1 128 866	5 379	5 457	1,4
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	392 708			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-736 158	5 379	5 457	1,4

TULOSLASKELMA; ULKOINEN	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 335 023	1 198 755	1 056 662	-11,9
Maksutuotot	1 278 614	1 251 923	1 268 435	1,3
Tuet ja avustukset	556 604	383 507	421 375	9,9
Vuokratuotot	447 711	434 158	424 227	-2,3
Muut toimintatuotot	105 113	53 173	61 100	14,9
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 723 065	3 321 516	3 231 799	-2,7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 552 318	-11 481 504	-11 703 285	1,9
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 728 528	-2 761 267	-2 773 514	0,4
Muut henkilösivukulut	-343 765	-430 636	-525 188	22,0
Henkilöstökulut yhteensä	-14 624 611	-14 673 407	-15 001 987	2,2
Palvelujen ostot	-12 422 031	-12 027 382	-12 084 458	0,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 814 468	-1 759 739	-1 791 795	1,8
Avustukset	-2 397 739	-2 509 034	-2 592 602	3,3
Vuokrat	-1 757 353	-2 394 910	-1 874 082	-21,7
Muut toimintakulut	-324 071	-127 360	-168 030	31,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 340 273	-33 491 832	-33 512 954	0,1
TOIMINTAKATE	-29 617 208	-30 170 316	-30 281 155	0,4
Verotulot	9 772 404	9 800 000	9 800 000	
Valtionosuudet	20 679 949	21 080 000	21 184 000	0,5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	50 754	50 000	50 000	
Muut rahoitustuotot	291 076	260 000	260 000	
Korkokulut	-62 008	-100 000	-100 000	
Muut rahoituskulut	371	-100 000	-100 000	
VUOSIKATE	1 115 338	819 684	812 845	-0,8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-779 194	-814 305	-807 388	-0,8
Arvonalentumiset	-1 465 016			
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	-1 128 872	5 379	5 457	1,4
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	392 708			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-736 164	5 379	5 457	1,4

4 INVESTOINTIOSA

KOHDE (1000 €, kustannusarvio brutto ja taloussuunnitelmavuodet netto)	Kustannusarvio	Talousarvio 2021			Taloussuunnitelma	
		Menot	Tulot	Netto	2022	2023
Pitkävaikutteiset menot						
Heinisuon kevyen liikenteen väylä (osallistuminen ELY:n hankkeeseen) ¹⁾	-210	-210		-210		
Peurajärven kunnostus; kunnan osuus hankkeesta ¹⁾	-95	-20		-20	-75	
Kanta-arkisto	-150	-50		-50	-50	-50
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	-455	-280		-280	-125	-50
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueiden osto	-75	-25		-25	-25	-25
Maa- ja vesialueet yhteensä	-75	-25		-25	-25	-25
Rakennukset						
Koulu/monitoimikeskushankkeen toteuttaminen (rakennuttajakustannukset)	-300	-200		-200	-100	
Niittyvilla ja Justeeri (uudisrakentaminen)	-900	-800		-800		
Rakennukset yhteensä	-1 200	-1 000		-1 000	-100	
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien asfaltoinnit	-450	-150		-150	-150	-150
Kaavateiden perusparannus	-250	-50		-50	-100	-100
Siuruaajoen reittisilta	-100					-100
Koulukeskuksen piha-alueen kehittäminen	-250					-250
Yläaste/lukion sisäpintojen remontointi	-200				-200	
Päivähoidon tilajärjestelyt/Peurantien yksikön sulkeminen	-200				-200	
Simontaipaleen vesiverkoston paineenkorottamo tai vedenottamo	-120	-120		-120		
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 570	-320		-320	-650	-600
Koneet ja kalusto						
Kalusto	-700				-700	
Koneet ja kalusto	-700				-700	
Osakkeet ja osuudet	-70	-50		-50	-10	-10
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	-70	-50		-50	-10	-10
YHTEENSÄ	-4 070	-1 675		-1 675	-1 610	-685

1) 50 %:n osuus. Hankepäätöksen jälkeen määräraha varataan käyttötalous-osaan.

5

RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA		TP 2019	TA 2020	TAES 2021	TS 2022	TS 2023
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	1 115 343	819 684	812 845	284 924	397 670
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	115 049				
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 112 031	-1 000 000	-1 675 000	-1 610 000	-685 000
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	+					
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+	59 327				
Toiminnan rahavirta	+/-	177 688	-180 316	-862 155	-1 325 076	-287 330
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	-1 321				
Antolainasaamisten vähennykset	+	14 994	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-360 622	-330 000	-330 000	-330 000	-330 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		-169 261	-485 316	-1 167 155	-1 630 076	-592 330
Lainakanta 31.12.		3 034 502	2 747 000	2 417 000	2 087 000	1 757 000
Investointien tulorahoitus, %		100,3	82,0	48,5	17,7	58,1
Kassavarat 31.12.		5 961 606	5 476 290	4 309 135	2 679 059	2 086 729

6

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa henkilöstömenojen osuus kaikista toimintakuluista (ulkoinen) on 43,8 % (2019; 43,7 %).

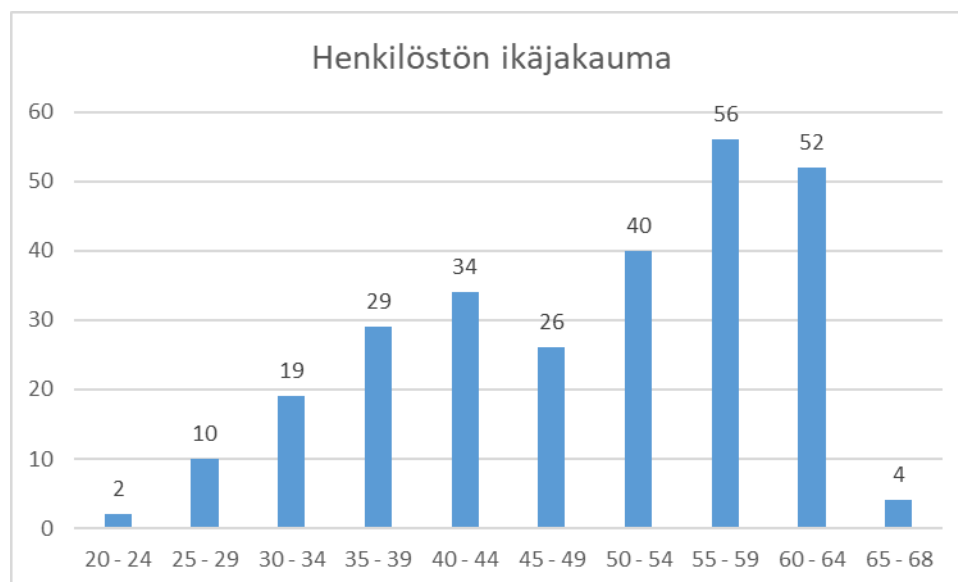
Henkilöstösuunnitelman mukaan kokonaishenkilöstömäärä tulee vähenemään jonkin verran suunnitelmakaudella. Vähennysmäärä koko taloussuunnittelukaudella on yhteensä yhdeksän henkilötyövuotta.

Taulukossa 1 on eriteltyä hallintokunnittain henkilöstösuunnitelma vuoteen 2023 saakka.

	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
<u>Vakinaiset ja määräaikaiset</u>				
Kunnanhallitus	7,7	8,4	8,4	8,4
Perusturvalautakunta	125,2	125,0	125,0	125,0
Sivistyslautakunta	123,5	119,0	116,0	114,5
Tekninen lautakunta	18,6	19,6	18,6	18,6
<u>Palkkatuella palkatut</u>				
Keskimäärin kuukaudessa	10,0	10,0	10,0	10,0
Yhteensä	285,0	282,0	278,0	276,0

Taulukko 1. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2021 – 2023.

Kunta-alalla työskentelevän henkilöstön keski-ikä on noin 45 vuotta. Ranualla henkilöstön keski-ikä on em. korkeampi (48,4 v 16.10.2020). Kuviossa 1 on esitetty henkilöstön ikäjakauma 16.10.2020.

Kuvio 1. Henkilöstö ikärakenne, lähde henkilöstöhallinto-ohjelma 16.10.2020.

Eläkepoistuma tuo liikkumavaraa ja mahdollistaa palvelutuotannon ja resurssien uudelleen arvioinnin sekä edesauttaa osaltaan talouden sopeuttamista lähivuosina. Ennusteen mukaan vuosina 2025 – 2029 eläkepoistuma tulee kasvamaan. Odotettavissa oleva sote-rakennemuutos ja muut palvelutarpeiden ja -vaatimusten muutokset tuovat haasteita työntekijöiden osaamisen ja esimiestyön kehittämiseksi. Taulukossa 2 on esitetty eläkepoistumaennuste vuosille 2021 – 2023.

Vuosi	Eläkepoistuma	Eläkepoistuma, %
2021	13	3,9
2022	12	4,3
2023	12	4,3

Taulukko 2. Eläkepoistuma, lähde Keva 22.10.2020.

Erityisenä painopistealueena suunnitelmakaudella tulevat olemaan muutos- ja tiedolla johtaminen sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen. Lisäksi panostetaan henkilöstön tuottavuusajattelun ja priorisoinnin kehittämiseen. Osaamisen kehittämisessä keskitytään hiljaisen tiedon siirtämiseen ja suunnitelmalliseen henkilöstökoulutukseen toimintaympäristön muutoksista ja toiminnan tarpeista käsin. Koulutussuunnitelmat laaditaan vuosittain osastoittain ja aihealueittain. Tavoitteita, osaamista ja työsuoritusta edistävää koulutusta tarjotaan tasapuolisesti ja lainsäädännön vaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Pitkäjänteisen henkilöstö- ja koulutussuunnittelun avulla voidaan ylläpitää kustannustehokas ja tulokellinen henkilöstörakenne sekä sopeuttaa palvelutuotanto ikärakennemuutokseen ja työtehtävissä tapahtuviin muutoksiin.

Työhyvinvoinnista huolehtimalla parannetaan työelämän laatua sekä lisätään työntekijän ja koko henkilöstön välistä yhteistyötä. Työhyvinvointiin panostamista jatketaan esimiestyön kehittämisellä ja työyhteisöjohtamiseen panostamisella. Työhyvinvointia lisätään myös työergonomian ja työmenetelmien kehittämisen avulla.

Henkilöstön kokeman työtyytyväisyyden, terveyden ja hyvinvoinnin avulla työn laatua ja tehokkuutta parannetaan ja samalla asiakastytyytyväisyys sekä työn ja organisaation tuottavuus lisääntyvät. Koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely toteutetaan suunnitelmakaudella vuosittain. Työterveyshuolto tekee työterveyskyselyt kolmen vuoden välein.

Henkilöstön fyysistä ja psyykkistä jaksamista tuetaan erilaisilla työterveyshuollon ja työsuojelun toimintamalleilla. Henkilöstön varhaisen tuen malli on uudistettu vuonna 2019. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämistä tuetaan kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointietu ePassi Flexillä.

Kunnan palkkapolitiikassa noudatetaan voimassa olevia virka- ja työehtosopimuksia. Palkkausta määriteltäessä noudatetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista linjaa ottaen huomioon käytettävissä olevat järjestelyvaraerät ja muut kunnan resurssit. Vuonna 2020 on päivitetty tehtäväkuvat ja tehty tehtävän vaativuuden arviointi (TVA). Päivitettyjä tehtäväkuvia ja arviointia hyödynnetään talousarviovuoden keväällä paikallisu-neuvotteluissa jaettavissa olevissa järjestelyerissä.

Kehityskeskustelut (esimies-alaiskeskustelut) käydään vuosittain kaikissa tulosityksiköissä. Kehityskeskustelujen painopisteinä ovat osaamisen vahvistaminen, työnku- van ja työprosessien selkiyttäminen sekä molemminpuolisen palautteen antaminen. Kehityskeskusteluiden käymisestä raportoidaan kunnanhallitukselle vuosittain vii- meistään seuraavan vuoden tammikuussa.

Henkilöstöhallinnossa nojaututaan valtuuston vahvistamaan hallintosäätöön, henki- löstöohjelmaan sekä henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan. Lisäksi noudatetaan kunnan- hallituksen vahvistamaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, virkavapauden ja työloman myöntämisperiaatteita sekä muita erikseen annettuja ohjeita ja periaate- päätöksiä. Suunnitelmia päivitetään uuden valtuustokauden alussa.

OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

Omistajapoliittiset linjaukset:

Ranuan kunnan ja kuntakonsernin tavoitteena on turvata pitkäjänteinen ja talouden kantokyvyn huomioiva toiminta/palvelutuotanto ja varmistaa pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, ennakoitavuus sekä pääomien käytön tehokkuus.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline ja sillä linjataan mm. missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee.

Valtuuston vahvistamalla konserniohjeella luodaan puitteet kunnan tavoitteiden mukaiselle omistajaohjaukselle. Tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa konsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuuteen huomioon ottaen.

Kunnan *strateginen omistus* säilytetään talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella Ranuan Seudun Matkailu Oy:ssä, Ranuan Infra Oy:ssä ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy:ssä.

Maapolitiikka tukee kunnan elinvoimaa, yrittäjyyttä ja asumista. Kunta jatkaa aktiivista vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa maapolitiikkaa siten, että kunnalla on hallinnassaan asumiseen, elinkeinoelämän tarpeisiin sekä vapaa-ajan toimintaan liittyvää kaavoitettua ja kaavoittamatonta maaomaisuutta. Metsäomaisuuden toimenpiteistä huolehditaan hyväksytyn metsäsuunnitelman sekä hyvien metsänhoitoperiaatteiden mukaisesti.

Kiinteistöstrategiat laaditaan koko kuntakonsernille. Salkutusta toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisesti ja salkutus pidetään ajantasaisena. Valtuusto vahvistaa kunnan kiinteistöstrategian. Kunnanhallitus antaa kunnan ennakkokannan tytäryhtiöiden kiinteistösalkutuksista.

Kunta omistaa pääsääntöisesti vain kunnan perustehtävän kannalta tarkoituksenmukaisia *kiinteistöjä*. Rakennusten ja tilojen käyttö pyritään huolellisen ennakkosuunnittelun avulla pitämään tehokkaana.

Sijoitussalkussa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia valtuuston päättämiä sijoitustoiminnan periaatteita.

Kunta seuraa aktiivisesti *tytäryhtiöiden* ja *kuntayhtymien* toimintaa ja antaa tarvittaessa kuntaa edustaville luottamushenkilöille toimiohjeita ja ennakkokannanottoja konserniohjeen mukaisesti.

Kuntakonsernin takaukset, sisäinen lainananto ja konsernitili:

Pääperiaatteen mukaan kunta ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta kilpailutilanteessa markkinoilla toimiville tytäryhteisöille. Lainan, takauksen tai muun vakuuden antamisessa noudatetaan kuntalain 15 luvun säädöksiä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt käyttävät konsernitiliä.

Talousarvio- ja suunnitelmavuosina myönnetään konsernitilin sisäitä luottolimiittejä tytäryhteisöille erittäin painavista ja perustellusta syystä kunnanhallituksen kulloinkin vahvistamaan enimmäismäärään saakka.

Tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

1. Tytäryhteisöille asetetaan talousarvio- sekä taloussuunnitelmavuosille seuraavat tullos- ja toimintatavoitteet:

Kunta huolehtii omistajaohjauksella siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon *kuntakonsernin kokonaisuus*.

- Tytäryhtiöiden tulee panostaa imagon ja mainearvon kohottamiseen sekä lisäarvon tuottamiseen omistajalle.
- Tytäryhtiöiden tulee saattaa valmiiksi strategiat, liiketoimintasuunnitelmat, riskienhallintasuunnitelmat, masterplanit sekä investointeja koskevat PTS:t ja salkutukset vuoden 2021 loppuun mennessä, ellei kohdassa 2 mainituissa yhtiökohtaisissa tavoitteissa edellytetä aikaisempaa aikataulua.
- Tytäryhtiöiden tulee päivittää varautumis- ja valmiussuunnitelmat elokuun 2021 loppuun mennessä.
- Tytäryhtiöiden tulee saattaa arkistonsa lain vaatimalle tasolle ja selvittää sähköiseen arkistointiin siirtymismahdollisuuksia syksyyn 2022 mennessä.
- Tytäryhtiöiden tulee noudattaa avointa viestintää ja vuorovaikutusta sekä ottaa henkilöstö osaksi työyhteisön kehittämistä. Erityisesti tulee panostaa työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.

Tytäryhtiöiden hallitusten vahvistamat talousarviot esitetään liitteessä (sivu 90).

2. Tavoitteet tytäryhteisöittäin

Ranuan Seudun Matkailu Oy

Koronatilanteesta johtuen Ranuan Seudun Matkailu Oy on kokenut muun matkailusektorin tavoin toiminnassaan ja taloudessaan ennakoimattomia haasteita alkuväestä 2020 lukien. Tilannetta helpotti kesän 2020 ennätyksellisen suuri kotimaisten kävijöiden määrä. Tilanne tulee heijastumaan myös talousarviovuoteen 2021.

Tammi-toukokuun 2021 aikana RSM Oy:n liiketoimintoja joudutaan supistamaan ulkomaisen asiakasvirran pysähtymisen vuoksi. Toimenpiteillä pyritään minimoimaan kuluja, ylläpitämään yhtiön mainearvoa sekä mahdollistamaan toiminnan jatkuvuus ja toimintojen kehittäminen.

RSM Oy tavoittelee talousarviovuonna majoitusliiketoiminnassa yli 50 %:n käyttöastetta. Vuoden 2021 lipunmyyntitavoitteeksi on asetettu 90.000 lippua. Lippujen hintoja tullaan nostamaan keskimäärin 6-18 %. Kesäsesonkiin tullaan panostamaan ja sen

arvioidaan olevan kävijämäärältään kaikkien aikojen vilkkain. Talvisesongissa 2021 – 2022 valmistaudutaan sekä kotimaisiin että palautuviin ulkomaisiin asiakkaisiin. RSM Oy arvioi saavansa liikevaihtoa talousarviovuonna n. 3,8 M€ (-42 % vuoden 2020 talousarvioon verrattuna). Talousarviovuonna toteutetaan välttämättömiä kiireellisiä investointeja vajaalla 400.000 eurolla.

Omistaja edellyttää, että Ranuan Seudun Matkailu Oy

- panostaa talousarviovuonna nykyistä enemmän digitaaliseen myynti- ja markkinointityöhön sekä viimeistelee Visit Ranua –alueorganisaation käynnistymisen
- pyytää omistajalta ohjausta/lausuntoa vuoteen 2030 ulottuvien suunnitelmien (strategia, Masterplan, liiketoimintasuunnitelma) hyväksymiseen viimeistään tammi-helmikuussa 2021
- panostaa sekä lyhyen että pitkän aikavälin investointisuunnitelmissaan erityisesti puiston vetovoimatuotteen/eläinten hyvinvoinnin parantamiseen, elinympäristön ja elinolosuhteiden parantamiseen, kohteen kiinnostavuuden lisäämiseen, uhanalaisten eläinten suojelutyöhön sekä nykyaikaisen tekniikan tuomiin mahdollisuuksiin
- panostaa jatkuvuudenhallintaan, prosessien kehittämiseen sekä mainearvon ylläpitämiseen ja kirkastamiseen
- mahdollistaa eläinpuiston alueen tonttien ja liiketoimintamahdollisuuksien tarjoamisen muille yrittäjille ja alihankkijoille.

Ranuan Infra Oy

Ranuan Infra Oy:n tavoitteet talousarviovuodelle ovat talouden ja toimintojen sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi, ympäristöystävällisyys, tehokkuus, toimintavarmuus, jatkuvuudenhallintasuunnitelmien ajantasaisuus, toiminnan taloudellisuus ja kilpailukykyinen hinnoittelu. Toimintoja ja prosesseja tehostetaan. Toiminnan selkiytyminen vapauttaa resurssia kehittämiseen, talouden seurantaan ja suunnitelmien laatimiseen. Kaukolämmön ja veden hintoja tarkastetaan talousarviovuonna, vuokriin tehdään indeksikorotukset.

Vuokrausliiketoiminnassa on tavoitteena markkinaehtoinen ja kilpailukykyinen hinnoittelu, käyttöasteen nostaminen ja kunnan alueen yritystoiminnan edellytysten edistäminen.

Kuituliiketoiminnassa on tavoitteena kilpailukykyinen hinnoittelu ja yhteistyö muiden seutuverkkojen kanssa. Lisäksi tehdään tehokasta markkinointia liittymämäärien kasvattamiseksi ja kuituvarausten ottamiseksi aktiivikäyttöön.

Lämpöliiketoiminnassa on tavoitteena tehokas energiahankinta ja toimitusvarmuus sekä tehokas kotimaisten energiajakeiden käyttö. Lämmönjakoverkoston tehokkaammalla käytöllä ja datan keräämisellä verkoston toiminnasta etäluennan avulla sekä kaukolämpöliittymien aktiivisella markkinoinnilla ja asiakastyytyväisyydestä huolehtimisella tavoitellaan energianhinnan vakaana pitämistä.

Vesiliiketoiminnassa tavoitteena on verkoston toimitusvarmuuden korkeana pitäminen, veden korkea laatu, jätevesiverkoston vuotovesien vähentäminen sekä hintojen vakaana pitäminen.

Ranuan Vuokra-asunnot Oy

Ranuan Vuokra-asunnot Oy tavoitteena on yli 85 %:n käyttöaste. Vuokria korotetaan 1.1.2021 alkaen 2 %. Talousarviovuoden alussa otetaan käyttöön vapaitten asuntojen Tampuurin markkinointityökalu ja uudistetaan kotisivut (palvelukuvaukset ja säävutettavuus).

Ranuan Vuokra-asunnot Oy:n rakennuskanta kartoitetaan (kuntokartoitus / kuntotutkimus) talousarviovuoden alussa. Kartoituksen pohjalta kohteet salkutetaan säilytettäviin ja loppuun käytettäviin/poistettaviin kohteisiin sekä laaditaan PTS/investointisuunnitelma toimenpide- ja toteutusaikatauluineen vuosille 2021 - 2030.

Laurintie 2 D –rivitalon purku toteutetaan kunnan purku-urakoiden yhteydessä talousarviovuonna.

Ranuan Vuokra-asunnot Oy:lle laaditaan rakennuskannan salkutuksen jälkeen liiketoimintasuunnitelma ja pitkän tähtäimen taloussuunnitelma talouden vakauttamiseksi siten, että ylläpito- ja pääomakulujen lisäksi vuosittain voidaan toteuttaa investointisuunnitelman mukaiset korjaukset. Lisäksi laaditaan kiinteistöjen hoito/huoltosuunnitelma sekä luodaan rekisteri, jossa ylläpidetään rivitalojen korjaushistoriaa

Toiminnallisena tavoitteena ja painopisteenä ovat huoneistojen korjaukset (ml. tason nostaminen), ulkoalueiden viihtyvyyteen (ulkoalueiden hoito, raivaus, leikki- ja virkistyspaikat) ja rakennusten ulkoasuun panostaminen. Lisäksi roskakatoksia, postilaitteikotelineitä ja muiden rakenteita kunnostetaan ja uusitaan.

8

TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan liitetään seuraavat asiakirjat:

Tasearvio talousarviovuodelle 2021

Oppilasennusteet (20.9.2020)

Yhteenveto tytäryhteisöjen talousarvioista vuodelle 2021.

TASEARVIO	1.1.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	500 000	350 000
II Aineelliset hyödykkeet	10 300 000	10 200 000
III Sijoitukset	9 200 000	9 200 000
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	38 000	38 000
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset	1 950 000	1 900 000
III Rahoitusarvopaperit	5 500 000	5 500 000
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 636 000	5 411 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 124 000	32 599 000
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	14 300 000	14 300 000
II Liittymismaksurahasto		
III Arvonkorotusrahasto		
IV Muut omat rahastot		
V Edellisten tilikausien ylijäämä	12 250 000	12 250 000
VI Tilikauden ylijäämä		5 000
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	800 000	800 000
C PAKOLLISET VARAUKSET	25 000	25 000
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 000	2 000
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen	2 747 000	2 417 000
II Lyhytaikainen	3 000 000	2 800 000
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 124 000	32 599 000

Tasearvion tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	80,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15,4
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	12 250
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3 267
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 747
Lainakanta 31.12., €/asukas	733

KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄN KEHITYS JA ENNUSTEET 20.9.2020

KUHAN KOULU

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2014-2015	14	9	4	6	4	8	5	50
2015-2016	14	3	9	4	6	4	12	52
2016-2017	15	6	5	11	6	8	4	55
2017-2018	17	9	6	5	11	6	8	62
2018-2019	18	6	12	8	5	9	7	65
2019-2020	15	12	10	13	10	6	13	79
2020-2021	13	5	12	9	13	10	8	70
2021-2022		13	5	12	9	12	10	61
2022-2023		3	13	5	12	9	12	54
2023-2024		6	3	13	5	12	9	48
2024-2025		8	6	3	13	5	12	47
2025-2026		4	8	6	3	13	5	39
2026-2027		7	4	8	6	3	13	41

KIRKONKYLÄN KOULU

<u>KIRKONKYLÄ</u>	E	I	II	III	IV	V	VI	VII-IX	E-VI
2014-2015	30	35	46	43	46	50	1		251
2015-2016	46	39	36	47	43	47	0		258
2016-2017	43	57	40	34	48	46	1		269
2017-2018	38	46	56	41	33	48	2		264
2018-2019	37	49	45	54	41	35	2		263
2019-2020	31	41	48	45	57	42	0	2	266
2020-2021	32	38	38	50	47	56	2	1	264
2021-2022	35	32	38	38	50	47	1	2	243
2022-2023	30	35	32	38	38	50	0	3	226
2023-2024	32	30	35	32	38	38	1	3	209
2024-2025	28	32	30	35	32	38	1	2	198
2025-2026	17	28	32	30	35	32	1	2	177
2026-2027	28	17	28	32	30	35	0	3	173

OPPILASMÄÄRÄN YHTEENVETO

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2014-2015	44	44	50	49	50	58	6	301
2015-2016	60	42	45	51	49	51	12	310
2016-2017	58	63	45	45	54	54	5	324
2017-2018	55	55	62	46	44	54	10	326
2018-2019	55	55	57	62	46	44	9	328
2019-2020	46	53	58	58	67	48	13	343
2020-2021	45	43	50	59	60	66	10	333
2021-2022	35	45	43	50	59	59	11	302
2022-2023	30	38	45	43	50	59	12	277
2023-2024	32	36	38	45	43	50	10	254
2024-2025	28	40	36	38	45	43	13	243
2025-2026	17	32	40	36	38	45	6	214
2026-2027	28	24	32	40	36	38	13	211

YLÄKOULU

Lukuvuosi	6	7	8	9	Yht.
2012-2013	37	63	72	79	251
2013-2014	50	49	62	73	234
2014-2015	44	63	49	62	218
2015-2016	45	56	64	51	216
2016-2017	45	67	59	64	235
2017-2018	43	54	68	61	226
2018-2019	47	56	54	68	225
2019-2020	37	63	56	53	209

2020-2021	41	46	63	54	204
2021-2022	56	48	46	63	213
2022-2023	47	66	48	46	207
2023-2024	50	59	66	48	223
2024-2025	38	59	59	66	222
2025-2026	38	50	59	59	206
2026-2027	32	43	50	59	184
2027-2028	35	45	43	50	173
2028-2029	30	38	45	43	156
2029-2030	32	36	38	45	151
2030-2031	28	40	36	38	142
2031-2032	17	32	40	36	125
2032-2033	28	24	32	40	124

E-9 YHTEENSÄ

Lukuvuosi	E-6 lk.	7-9 lk.	YHT.
2012-2013	412	214	626
2013-2014	417	184	601
2014-2015	385	174	559
2015-2016	388	171	559
2016-2017	390	190	580
2017-2018	399	183	582
2018-2019	397	179	576
2019-2020	380	174	554

2020-2021	374	164	538
2021-2022	358	159	517
2022-2023	324	163	487
2023-2024	304	176	480
2024-2025	281	186	467
2025-2026	252	170	422
2026-2027	243	158	401

LUKIO YHTEENSÄ

Lukuvuosi	1.	2.	3.	4.	Yht.
2011-2012	21	20	24		65
2012-2013	30	19	19		68
2013-2014	34	25	18	2	79
2014-2015	23	28	25	1	77
2015-2016	20	24	26		70
2016-2017	22	20	24		66
2017-2018	23	20	24		67
2018-2019	20	24	17	3	64
2019-2020	23	15	24	2	64
2020-2021	26	16	15	1	58

YHTEEVETO KONSERNIYHTEISÖJEN TALOUSARVIOISTA VUODELLE 2021

	RANUAN INFRA OY	RANUAN SEUDUN MATKAILU OY	RANUAN VUOKRA- ASUNNOT OY
TOIMINTATUOTOT/TULOT			
Myyntituotot	1 815 200	3 783 491	
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset			
Vuokratuotot	450 000		1 116 000
Muut tuotot	5 000		18 900
TOIMINTATUOTOT/TULOT	2 270 200	3 783 491	1 134 900
TOIMINTAKULUT/MENOT			
Henkilöstökulut			
Palkat	-329 000	-1 173 340	
Henkilöstösivukulut	-72 000	-218 251	
Henkilöstökorvaukset			
Henkilöstökulut	-401 000	-1 391 591	
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelun ostot			-36 000
Muiden palvelujen ostot	-364 400	-82 600	-147 500
Palvelujen ostot	-364 400	-82 600	-183 500
Varastojen muutos			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-352 000	-557 146	-237 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-352 000	-557 146	-237 000
Avustukset			
Muut kulut	-428 700	-1 132 710	-494 900
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 546 100	-3 164 047	-915 400
TOIMINTAKATE	724 100	619 444	219 500
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot			
Muut korkotuotot			1 000
Korkokulut	-70 000	-68 688	-9 800
Muut korkokulut	-1 000	-6000	
VUOSIKATE	653 100	544 756	210 700
Poistot käyttöomaisuudesta	-572 700	-485 004	-110 300
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	80 400	59 752	100 400
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	80 400	59 752	100 400